

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 10
Sayı 147
15 Mayıs 1992
Fiatı 3.00 DM

Aylık gazete

Kürdistan Ulusal Meclisi her yerde gündemde

Kürt aydınları Ulusal Meclisi tartıştı

Maşallah Öztürk:

Kürt halkının tarihinde ilk kez demokratik bir tarzda gerçek temsilcilerini seçmek ve gerçek temsilcilerine ulaşmak için meclis, Kürt halkının başvuracağı önemli bir mücadele yöntemidir

İbrahim İncedursun:

Kürt halkının diğer ulusların seviyesine gelebilmesi için, öncelikle kendi temel kurumlarını oluşturması gerekir. Kendi kurumlarını oluşturmayan, halkının gücüne dayanmayan bir yapı, ulusal düzeyde zaten kendini temsil edemez

Hüseyin Kartal:

Bence birliğini oluşturan halkın oluşturacağı bir meclis, henüz birliğe katılmamış kesimleri de yanına çekecektir. Şu bir gerçektir ki, Kürtlerin kendine düşman olan bir mecliste yeri yoktur

Remzi Kartal:

Konu gerçekten son derece önemli. Kürt halkının, ülkesi Kürdistan'ın geleceğini ve şu andaki mücadele sürecini son derece etkileyecek önemli bir gelişme

Sara Akan:

Halkımız büyük bir heyecanı ve coşkuyu yaşıyor. Meclis için yoğun bir çalışma var. Her alanda, Türkiye metropollerinde ve Kürdistan'ın belli yerlerinde legal olarak çalışmaların yürütülmesi zaman zaman mümkün olmuyor

Fevzi Veznedaroğlu:

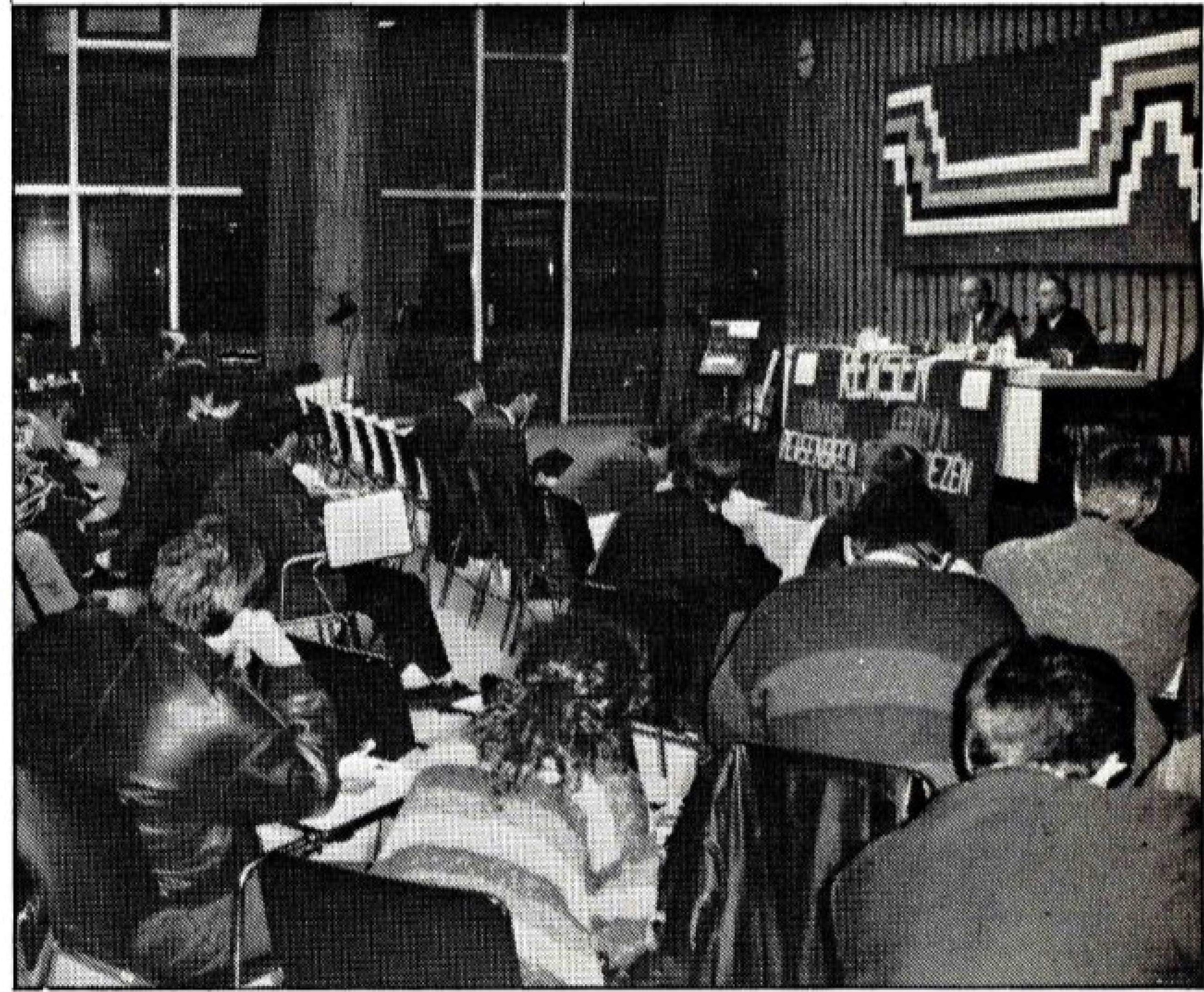
Uluslar kendi geleceklerini belirleme, kendi kendilerini yönetme hakkına sahiplerse, çok doğal bir şekilde Kürt halkı da aynı hakka sahiptir. Bunu tartışma konusu yapmak bile bana göre doğru değil

M. Selim Çürükkaya:

Eğer bir ulus kendi kurumlarını yaratmamışsa, bunun için gerekli çabaları harcamıyorsa, o ulus özgür bir ulus değil, köle olmaya mahkum bir ulustur

Üç gün süren seminerler dizisi ardından şimdilik yapılan toplantıların zirvesini oluşturacak safhaya ulaşmış bulunuyoruz. Rewşen dergisi tarafından düzenlenen toplantıya bir açık oturumla devam edeceğiz.

Devamı 4.5.6. sayfalarda

TC, kayıplarını gizliyor, gerillanın kayıplarını abartıyor

Cûdî, Çunguş, Farqîn, Tûx ve Bongîlan'da 9 helikopter düşürüldü

211 sömürgeci asker ve subay, 7 hain korucu öldürüldü

Bu çatışmalarda 30 gerilla, çok sayıda sivil ve yurtsever de şehit düştü

HABERLERİ 3. SAYFADA

Kürdistanlı yurtseverler ve insan haklarından yana olan demokratlar ve devrimciler! TC'nin katliamlarını protesto etmek için, 21 Mayıs'ta Brüksel'de BULUŞALIM!

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

Halklar devrimle dirilir

Yıllar ne kadar sağlam bir başlangıç temelinde karşılanırsa, sonucu da o kadar güçlü kazanımlı olur. Hemen belirtilebilir ki, bu yıl Kürdistan halkı için de hiçbir yılla karşılaştırılamayacak kadar her yönüyle güçlü karşılandı. Bizim halkımız, daha şimdiden tam bir kurtuluş ruhu ve iradesi içinde çok köklü bir devrimden ne umut edilirse, onu umut ediyor, sonuna kadar özgürlükten yana atılması gereken adımı atmaya hazırlanıyor. Bunun heyecanıyla dolu olarak, gerektiği kadar fedakarlık yapmaya, sonuna kadar cesur olmaya kararlı görünüyor.

Akademi'deki hazırlıklarımız da, ilk defa nitelik ve nicelik olarak en güçlü gerçekleştirmeyi sağlıyor. Büyük bir devrim için ne gerekiyorsa hepsi var. Mevcut yapı, düşünce, bilinç yoğunlaşması ve irade keskinliğinden bir halk savaşına, büyük bir halk devrimine önderlik etmenin sorumluluk duygusu ve çizginin gereklerini yerine getirmeye kadar geniş bir devrim için her türlü olanaklarla donanarak oldukça kararlı bir yürüyüşe hazır görünüyor.

Halkımız ve partimiz açısından gerçek böyle ısrarlı bir biçimde belirirken, uluslararası devrim ve karşı-devrim çekişmesinde de üzerimize düşen rol, bu yıl daha net ve onurluca bir yere oturmamız gerektiğini ortaya koyuyor. Bu,

Devamı 18. sayfada

Halkımızın yaşamı için ölüme giderlerken, vasiyetlerini yazmışlardı

YAZISI 16. SAYFADA

Libya ve Suriye'ye yönelik saldırılar sürüyor

YAZISI 12. SAYFADA

İÇİNDEKİLER

BERXWEDAN'DAN

AYIN GÜNDEMİ

Önümüzdeki dönemde başarılması, açığa çıkarılması, aşılması, teşhir edilmesi ve tavır alınması gereken hayli sorunlar var. Bunlardan ilki Türkiye'de iktidarda olan koalisyon hükümetinin niteliğinin anlaşılmasıdır.

1984 yılında silahlı propaganda ile gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına karşı TC özel savaş yöntemleriyle savaşmaya çalıştı. Sivil maskeli ama ordu komutalı özel savaş, bölge valiliği, özel kolordu, köy koruculuğu, özel timli araçlarla sürdürüldü. Kürdistan halkına karşı akla gelebilecek her türlü yol ve yöntemi kullanarak, uluslararası emperyalizmin desteğini de alarak, Kürdistan'ı baştan başa harabeye çevirerek başarı elde etmeye, kullandığı zor ve insanlıkdışı yöntemlerle Kürt halkını korkutmaya, sindirmeye bağımsızlık mücadelesinden alıkoymaya çalıştı.

Oysa ülkemizdeki gelişmeler sömürgecilerin istediği sonuçları doğurmadı. Baskı, zulüm, göç ettirme, katliam, korkunun dozu arttıkça halkımız, bağımsızlık mücadelesine aktı, gerilla büyüdü, Cephe genişledi, halk sokaklara, alanlara döküldü. Korku duvarları aşıldı. Köhnemiş düşünceler hızla aşılırken özgürlük ve bağımsızlık bilinci kitleler arasında yayıldı. Özel savaşın bütün yöntemleri geri tepti.

Kürt sorunu bütün görkemiyle Türkiye'nin gündemine girdi. 70 yıldan beri Kürtlerin ve Kürdistan'ın varlığını inkar eden bütün kurum ve kuruluşlar sürekli Kürt ve Kürdistan sorununu tartışmak zorunda kaldı.

Neticede ANAP hükümeti politika üretemez duruma düştü.

Devamı 3. sayfada

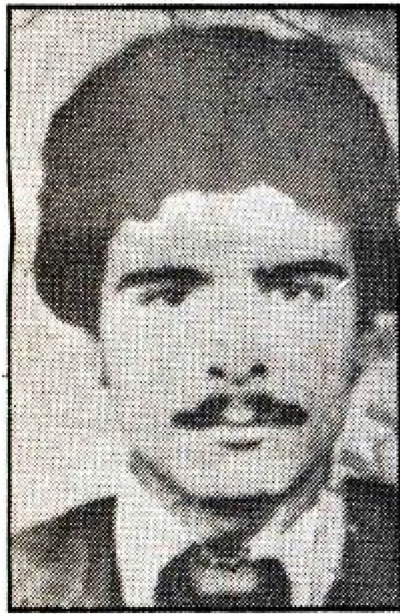
17 Mayıs'ı yaşarken

Direniş kahramanlarımız

İnsanlar anılarıyla yaşarlar. Yaşamı süsleyen, güzelleştiren, anlamlılaştıran anılardır. Kimi anılar var ki insan yaşamında derin izler bırakır. Unutulması olası değil. Bir burgu gibi işler yüreğine insanın. 17 Mayıs'ı hiçbir zaman unutmayacağım, yaşadığım sürece sürekli anacağım, bana yol gösteren bir öğreti olarak yüreğimin derinliklerinde saklayacağım, inancımı bileyen, cesaretimi kamçılayan, sorumluluğumu anımsatan bir anı, ama sonsuza dek benimle yeşerecek, ama diri, ama canlı yaşayacak bir anı...

Her Mayıs ayında geride bıraktığımız o vicdanı çalınmış yılları yeniden yaşarım. Elbette onurlandığım, gururlandığım anlar da vardı o yıllarda. Görkemli direnişlerin kıvancını duymak, teslimiyetin ağır eziklığini duymama engel olmuyor. Nasıl ki di-

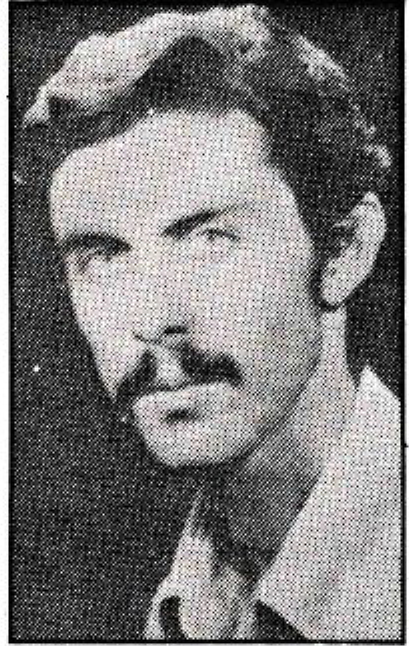

Eşref ANYIK

renişler olumlu hanemize yazılıyorsa, teslimiyet de olumsuzluk hanemize damgasını vurmak zorundadır. Yalnız teslimiyeti lanetlemek yetmiyor, önemli olan yaşananlardan dersler çıkarıp, olumsuzlukları mahkum etmek, olumluları ise hayatın her alanında kılavuz yapmaktır. 17 Mayıs, aynı zamanda kendimle hesaplaşma günüdür de.

Dörtlerin eylemi ülke ve halk tarihimizde çok özel bir konumu teşkil ettiği için, detaylı olarak bilinmesinde sayısız yararları vardır. Halk kahramanlarımız Ferhat, Necmi, Eşref ve Mahmut'u yakından tanıdığım, geçer akçenin puştluk olduğu, teslimiyetin adım adım ihanete yaklaştığı, devrimci değerlerin erozyona uğradığı, işkence ve vahşetin şaha kalktığı o dönemde, bu dört yoldaşımın koyduğu soylu eylemi bilince çıkarmak gayesiyle yaşamlarından kesitler vermek sanırım bir bakış açısı verecektir.

Ferhat ve Necmi'nin hücreye getirilişlerini hiç unutmam. Ara koridor yine çığlık kesilmişti. Tutsaklara atılan dayak seslerini hücrelerden duyabiliyorduk. Aynı akibetten geçtiğimiz için neler

Ferhat KURTAY

olduğunu tahmin edebiliyorduk. Az sonra bağırışlar hücre duvarlarında yankılandı. Uzun süre jop ve kalas darbelerini bedenimde hissettim. Sonra derin bir sessizlik bastı, sadece kilit sesleri duyuluyordu. Getirilen tutsaklar hücreye konulduğunda bayılmışlardı.

"Evet, evet direnen tüm tutsakları hücrelere dolduruyorlar. Bak Ferhat hoca getirildi. Demek ki sırayla tüm koğuşları buraya toplayacaklar. İşte, bir Mazlum kaldı, onu da getirseler tamam olur."

Yeni bir dönem başlıyordu. Tutsakların her günü işkenceydi artık. Esat Oktay'ın *"Benim öyle işkence yöntemlerim var ki en fazla 15 gün, bilemedin bir ay dayanabilirsiniz. Öyle bir uygulama yapacağım ki anlattığınızda hiç kimse inanmayacak size..."* sözleriyle işkence daha da tırmandırıldı. Kısa bir zamanda altıyüzün üzerinde tutsak hücrelere tıka basa dolduruldu. Birkaç kişinin dışında hepsi de PKK'nin kadro, sempatizan ve taraftarlarıydı.

Yaşam bir direniş, direniş ise bir maratondur. Sonuçta yalpalamıp yarı yolda soluksuz kalmak da var, onurlu bir şekilde ipi göğüslemek de var. Kimin nerede düşeceği, yarıştan kopacağı hiç belli olmazdı. Son tahlilde her direniş insanın iç dünyasında, yüreğinin atışıyla yanar; şayet insanın yürek atışı sönerse kişi büzülür, küçülür, silikleşir ve neticede safları terkeder, yani direniş maratonundan kopar.

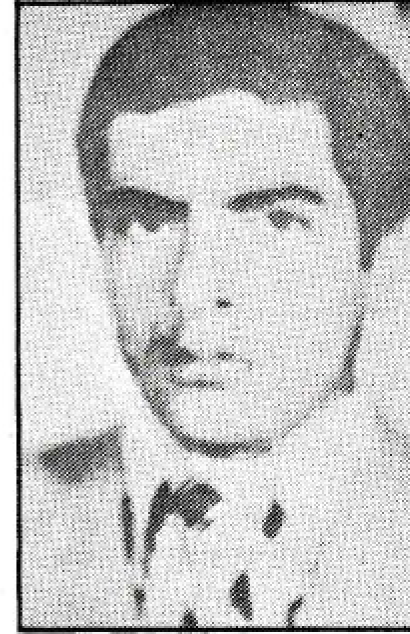
1981 Mart başlarında birçok insanın bireysel direniş gemisi yara aldı. Bu yarayı tedavi edenler vardı elbette. İşte gemisi yara alanlardan biri de Ferhat'tı. Yanındakilere, *"Arkadaşlar ben teslim oluyorum"* demeseydi onun teslim olacağına kimse inanmazdı. Ferhat bunu buruk bir şekilde söyleyip 4. kata çıkmıştı. Bu çok sevilen insanın beklenmedik tavrı şok etkisi yaptı. Aynı zamanda Necmi de teslim oldu. Ferhat ve Necmi maratonu terkettiği sıralarda, Mazlum ve bir grup tutsak, direniş odağı hücreye geliyordu.

Ben de iki gün sonra teslim oldum. Elazığ'dan gelenlerle birlikte direniş saflarını terkedenlerin sayısı 99'du. Hepimizi, 9 Mart günü alıp 33. koğuş denilen çatı katına götürdüler. Necmi'yi daha önce tanıyordum. Ancak, Ferhat, Mahmut ve Eşref'i burada tanıdım.

İlk gününde bizleri havalandırmaya çıkardılar. İçinde bulunduğumuz durumun vermiş olduğu eziklikle başımız önümüzde birbirimizin yüzüne bakamıyorduk. Bu ruh haliyle kendimi sorguluyordum. O an Ferhat yanıma yaklaştı: *"Direnmek her insanın iradesiyle vereceği kararla olur, ikircikli davranmayalım. Hele karamsar hiç olmayalım. Direnişçiler daima kararlı ve iyi şeyler düşünmelidir. Partimizin bizden direnmeyi beklediğini biliyorsun, yoldaşların çağrısına 'uyarım' diyen varsa, hemen saflara katılsın"* dedi. Kendisi bizimle teslim olmamış gibi bizi direnişe davet ediyordu. *"İçine girdiğimiz durum her şeyin sonu değil, teslim oldum, bir daha direnemem diye düşünmemelisiniz. Biz tökezledik, ama daha düşmedik. Toparlanıp tekrar koşabiliriz"* diyordu Ferhat.

Evet, bu cesaret verici konuşmalara rağmen, hiç birimiz maratona dönmedik. 33. koğuşa gidiyoruz. Ana koridora çıkardıklarında, kimi dönüp 37'ye, kimi 35'e bakıyordu.

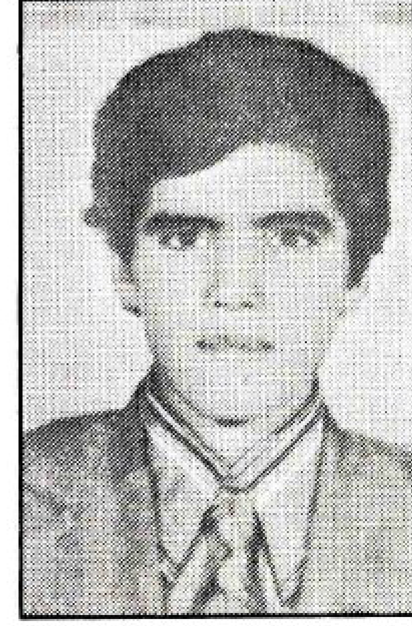
Koğuşa vardığımızda ise herkes bir köşeye çekilip öylece ses-

Mahmut ZENGİN

siz oturuyordu. Bu insanlar ne düşünüyordu? Hücrelerden kurtulmuşlardı. Ama kendi içlerindeki hücrelerde hapis olmuşlardı sanki. Teslimiyetin verdiği utanç yüzlere sinmişti. Herkes bitkin, herkes şaşkındı. Saatlerce böyle sessiz, böyle suskun oturulardı. PKK bu insanlara yeni bir Kürdistanlı insan tipinin portresini çizmiş ve onlara yepyeni bir kişilik vermişti. Ama onlar buna sahip olamamıştı. Bu da, PKK'li olma iddiasında olan biri için büyük bir yıkımdı.

Bu sessizliği yine ilk bozan Ferhat oldu: *"Böyle kara kara düşünmeyelim. Madem ki buraya geldik yerleşelim artık."* Bu sözlerden sonra hareketlilik görüldü ama, teslimiyetin ağır atmosferi sürdü. Herkes kendini sorguluyor, eleştiriyor "teslim olduk, bittik", dahası "biz ihanet ettik", "artık hiçbir şeye yaramayız" diyordu. Bu, tutsakların genel görüşü olmuştu. Sadece Ferhat hoca bu atmosfere kendini kaptırmamıştı. Eziklik duyuyor ama, mantıklı düşünmeyi elden bırakmıyordu. İlk etapta tekrar direnebilmek için yıllarca

Necmi ÖNER

yaşadığımız, PKK'nin bize verdiği, bize öğrettiği devrimci komün yaşantısını yaratmakla işe başladı. Hemen güvenilir, ancak teslimiyetten utanç duyan insanlarla konuştu. Zaten bu konuda haksız olan Necmi, Mahmut, Eşref ve birkaç kişiyle ilk toplantıyı yaptı. Teslimiyet ortamı değerlendirildi, kitleyi direnişe hazırlama kararı alındı. Direnişi ilk öneren Mahmut ve Necmi oldu. Şöyle diyorlardı: *"Durumumuz savaş alanında yenilgi alıp dağılan orduya benziyor. Bozguna uğrayan ordunun bir bölümü savaşmaya devam ediyor. Görevimiz savaş saflarına katılmak olmalıdır. İlk etapta belki zor, hatta imkansız gibi görülebilir. Ama hayır, hiç de imkansız değil. İlk fırsatta dönmeliyiz..."*

Bu düşünceyi Eşref de benimsedi. Ferhat, *"Necmi ve Mahmut'un dediklerini yapabilmemiz için zamana ihtiyaç var. Kafalardaki sorulara cevap bulmamız lazım. Önce komün yaşantısını yaratalım. En önemlisi de 'ihanet ettik' psikozundan kurtulmamız şart. Her şeyden önce 'ihanet ettiğimiz'i kabullenirsek, burada oturup birbirimizi eleştirmemiz, komün çalışmalarına başlamamız, en önemlisi de terk ettiğimiz direniş saflarına yeniden dönmemiz düşünülemez. İhanetin tartışması olmaz. En sert cezayı gerektirir. Bana göre davranışımız ihanet değil, teslimiyettir. Eğer teslimiyet bir yaşam biçimi halini almaz, o zaman ihanete dönüşür"* diyordu.

Ferhat'ın çabasıyla devrimci komün hayata geçirildi. Teslimiyetin şoku atlatıldı. Koğuşta yeniden direnelim tartışmaları başlatıldı. Özünü yitirmemiş insanlar bir araya toparlanmıştı.

Tam bu olumlu koşulların oluştuğu sırada korku bir çığ gibi omuzlarımıza çöktü. Bu işkence korkusu değil, yeniden direnmeme korkusu. Tüm direnme odakları düşmüş, savaşçılarımız yenilmişti. Hiç birimiz bu habere inanmadık. Ama gerçekti. Halk olarak, parti olarak bu günü, 17 Mayıs 1981'i hiç unutmayacağız.

Ferhat, koğuşun nabzını elinde tuttuğu için müdahale etmekte gecikmedi: *"Partimiz teslimiyet ortamını kesinlikle kabul etmez. Biliyorsunuz savaş sadece öncülerle kazanılmaz; öncülerle birlikte topyekün ve her alanda savaşarak kazanabiliriz. Sanırım, öncüler bu savaşı genelleştirmek için bu yola girdiler. Şunu demeye hakkımız yok: 'Onlar niye teslim oldular?' Bu aynen şuna benziyor: Asıl savaşması gerekenler alanı terk ediyor, komutanlara "siz savaşın" diyor. Yenilgide hepimizin payı büyüktür. Öncüleri suçlamaya hakkımız yok. Teslim alındığımız bir gerçek. Şunu kavramak gerekiyor: Teslim olmayla yenilme farklı şeylerdir. Biz yenildik. Teslim alınmamız bu yenilginin doğal sonucudur. İdeolojik olarak teslimiyet söz konusu değil. Fiziki teslimiyet olarak adlandırılabilir. Kaldı ki tüm dayatmaları kabul etmiyoruz. Mahkemelerde düşüncelerimizi, ideolojimizi, Kürt ve Kürdistan'ı savunuyoruz. İdeolojik olarak teslim alınsaydık bunu yapamazdık. Eğer bugün teslimiyetten kurtulmanın yollarını arıyorsak ideolojimizi dipdiri içimizde yaşattığımızdandır..."*

Direniş sürdüğü müddetçe, düşman teslim olanların üzerine gelmiyordu. Tüm gücüyle direnişi kırmakla uğraşıyordu. Ancak, direniş kırıldıktan sonra, teslim olanlar kendilerini cehennemin ortasında buldular. İşkence daha da boyutlandırıldı.

Hiç unutmam, Esat Oktay, hoparlörde şunu diyordu: *"Bu cezaevinde tek bir sinek dahi benim karşımda direnemiyor. Direniş, mireniş diye bir şey kalmadı. Herkes benim kurallarıma uymak zorundadır."* Bir anlamda doğruydu. Tutsakları teslim alarak azımsanmayacak bir başarı sağlamıştı.

Asıl politikalarını bundan sonra hayata geçireceklerdi. Tek hedef Kürdistan davasını zindanda boğmaktı. Bunu, teslim aldıklarını bitirmek, ihanet ettirmekle başaracaklarını biliyorlardı. Önce insanların düşünme yeteneklerini ellerinden almakla işe başladılar. İşkence mekanizmasını kurumlaştırmakla sonuca varmak istiyorlardı.

Engin bir ufka, kıvrak bir zekaya sahip olan Ferhat, düşmanın bu politikasını boşa çıkarmak için çalışmalara koyuldu. Çeşitli önlemler aldı. Eğitime ağırlık verdi. Seminerler düzenlendi. İçinde bulunduğumuz koşulları konu alan tartışmalar yoğunlaştırdı. Sık sık savunma yapmanın gerekliliği ve önemini vurguluyordu.

1981 ortalarına gelindiğinde, düşman bütün kaleleri sarmış, hatta bazı kalelerin içine dahi girmişti. Bizim kapılarımıza da dayanmıştı. Bir devrimci yoldaşın şu sözleri o günkü durumu çok iyi yansıtır: *"Düşman etrafımızı sarabilir, hücremiz kurtarılmış alanımız olmalı, hatta hücremizi de zaptedebilir. İşte o zaman yüreğiniz kurtarılmış bölgeniz olmalıdır."* Evet, düşman bazı hücre ve koğuş kapılarına dayanmıştı, gerçekten kurtarılmış bölge bir yüreğimiz kalmıştı.

ÇAĞRI

Ey dağlarının heybeti
zalime kabus olmuş
çocuklarının kanı
toprağını sulamış
nazlı ülkem!
sana geliyorum
sana geliyorum
bin yılların öfkesini
sabırla bilemiş
zılgıtlara,
haykırışlara
beşik olmuş,
zindanlarını
Dehaklara
zindan etmiş
tutsak ülkem
sana geliyorum
nice yiğitler vermiş,
nice yiğitlere gebe
DOĞAN'lara,
FERHATLARA,
ALKAN'lara
bulanmış
ateş ülkem
bir ateş de,
ben alıp geliyorum

Cafer Demirel

Kasım ayından sonra, baskı ve işkenceler öyle bir hal almıştı ki, artık zindanın her günü, her saati, her anı işkence olmuştu. Mahkemeler durdurulmuş, tüm korkunçluğuyla bir itiraf furyası estiriliyordu. Teslimiyeti ihanetle bütünleştirmek istiyorlardı.

1981'in sonu 1982'nin başlarında gerek koğuşumuz açısından, gerekse cezaevi açısından en sıkıntılı dönemdir. Bizim için de düşman için de bir dönemeçti. Düşman işkencelerinin meyvalarını almaya çalışıyordu. Varolan işkence ortamına ek bir işkence seansı gören bazı zayıf iradeli unsurlar itiraf politikasına alet oldular, ihanetle tanıştılar.

Bu dönemde bir gün aniden Ferhat'ı mahkemeye çağırdılar.

Devamı 18. sayfada

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 $ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 36.- DM	6 ay 40.- DM
12 ay 72.- DM	12 ay 80.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

TC, kayıplarını gizliyor, gerillanın kayıplarını abartıyor

Son dönemlerde Kürdistan'da savaşın düzeyinde büyük bir sıçrama oldu. Çatışmalar şiddetlendikçe düşman zorlanıyor, düşman zorlandıkça da sivil halka saldırıyor. 15 Nisan tarihinden sonra çıkan çatışmaların bazılarını aktararak savaşın kapsamını izah edelim.

16 Nisan günü düşman yine sabahın karanlığında köylere gidip halka işkence etmeye hazırlanıyordu. Askeri cemseler büyük gürültüler çıkararak Mazra (Elazığ)'nın Pali (Palu) ilçesinin köylerine doğru yol alıyorlardı. İnsan avcılarının yüklü olduğu araçlar Pali'ye 12 km uzaklıkta bulunan bir köyde durdular. İnsanlarımız her zaman olduğu gibi kin yüklü olarak düşmana hiç aldırış etmeden işlerini yapmaya devam ettiler. Köyü abluka altına almaya çalışan düşmanların, köyün üst tarafında gerillayla karşılaşmaları üzerine çatışma başladı. Sabahın erken saatlerinde başlayan çatışma yaklaşık 3 saat sürdü. Çatışma sonunda 19 TC askeri ve 6 köy korucusu ölmüştü. TC askerleri gerillanın karşısında tutunamayacağını görünce geri çekilerek araçlarla köyden uzaklaşmaya başladılar. Ölen askerlerin cesetleri 1 gün boyunca oldukları yerde kaldı. Düşman güçleri geri çekilirken tarlada çalışmakta olan 2 köylüyü katlettiler. Akşam TV haberlerinde 2 gerillanın öldürüldüğü söylendi.

29 Nisan akşamı bir gerilla birliğimiz Bêdlis (Bitlis)'in Modkî (Mutki) ilçesinde YSE'ye ait bir şantiyeyi basarak 2 dozer, 2 kamyon, 1 greyder ve 2 pikabı ateşe vererek yaktılar.

30 Nisan günü ise gerillanın silahı bu kez Amed (Diyarbakır)'in Farqîn (Silvan) ilçesine bağlı Ferhend (Kayadere) köyünde ateşleniyordu. Sabahın erken saatlerinde düşman Ferhend köyünü basarak tüm köy halkına işkence etmeye başladı. Bu insanlık dışı uygulamalar saat 13.30 sularına kadar sürdü. TC güçleri bu saatten sonra köyden ayrıldılar. Düşman halkımıza vahşet uygularken, gerillalarımız da köyün 900 metre dışında pusu atarak düşmanın geri dönmesini bekliyordu. Çok geçmeden, askerler pusunun içine düştüler. Pusu sonucunda 46 düşman askeri olay yerinde öldürüldü. Yardıma gelen helikopterlerden biri düşürüldü. Olayda 1 gerilla da şehit oldu. Pusuda yaralanan 5 askerin de hastanede ölmesiyle toplam ölen düşman sayısı 51 olurken, düşen helikopterinde kaç kişinin olduğu bilinmiyor.

30 Nisan akşamı Amed'in Çunguş (Çüngüş) ilçesine bağlı Kuyu köyü korucularının, köye gelen gerilla birliğimize ateş etmeleriyle başlayan çatışmada 1 korucu öldürüldü, 5'i de ağır şekilde yaralandı. Korucuların yardım istemesiyle köye gelen düşman güçleriyle ordumuz birliği arasında 1 saat boyunca şiddetli bir çatışma çıktı. Çatışmaya helikopter de katıldı. Çatışma sonunda yara alan 1 helikopter dağa çarparak infilak etti. Düşen helikopterde 2 subay ve 3 erin bulunduğu belirtildi.

4 Mayıs günü düşman, Cûdî dağını bombalamaya başladı. Hisar ve Çağlayan köylerinin etrafı ile Cûdi dağının eteklerinde F-104 ve F-16 savaş uçaklarınca kazan ve fosfor bombalarıyla bombalandı. Havadan uçaklar bombalama yaparken, karadan da 12 bin komando askeri saldırıya geçerek gerillaları imha etmeyi hedeflediler. Ama kısa sürede, yanıldıklarını 6 askerin öldürülmesiyle anladılar. İlk gün çıkan çatışmada 6 asker öldürüldü. Çatışmanın 2. günü operasyona katılan helikopterlerden ikisi düşürülürken, 8 asker de öldürüldü. Çatışmanın 3. günü de bir kobra helikopter düşürülerek, düşen helikopterlerin sayısı 3'e çıktı. Düşman güçleri 4 gün boyunca tüm umutlarının suya düştüğünü görünce geri çekil-diler.

5 Mayıs günü Êlih (Batman)'ın Hezo (Kozluk) ilçesinde çıkan çatışmada 7 düşman askeri öldürülürken, 3 gerillamız da şehit düştü. Çatışmanın çıktığı Aco (Yolbaşı) köyünde düşman 2 köylüyü katletti.

6 Mayıs günü Nisêbîn (Nusaybin) şehir merkezinde saat 17.00 sularında çıkan çatışmada 11 özel tim elamanı öldürüldü. Bir evin içinde bulunan gerillalarımız, mermilerinin tükenmesi üzerine bombalarının pimini çekip kendilerinde patlatarak şehit düştü. Şehit düşen gerillaların sayısı 6. Düşman iki yurtseveri de kurşuna dizerek katletti.

Bongîlan çatışması

Çewlik (Bingöl)'in Bongilan (Solhan) ilçesinin kırsal kesiminde gerilla güçlerimiz ile sömürgeci güçler arasında bir çatışmanın çıktığı duyuldu. Bölgeye çok sayıda gazeteci çatışmayı izlemek için gitti. Ama hiçbiri çatışma bölgesine sokulmadığı gibi şehir merkezinde kalmaları da engellendi.

4 gün ve 4 gece süren çatışma sonunda 20'ye yakın gerillanın şehit düştüğü haberi yayıldı. Bunun üzerine yakınları gerilla olan ailelerle yaptığımız telefon görüşmelerini olduğu gibi yayınlıyoruz.

Berxwedan: *Merhaba, Bingöl Devlet Hastanesi'ne gitiğinizi duyduk, doğru mu?*

-Kadın: Evet doğru. Şehit düşenler arasında oğlumun da olduğunu duyduğumdan sabah hastaneye gittim.

Berxwedan: *Şehit gerillaların cenazelerini gösterdiler mi?*

-Evet 19 oğlumu gördüm. Hepsi de yanmıştı, kiminin de yüzü parçalanmıştı. Bana "Oğlun hangisidir, göster" dediler. Ben de sizde insanlık yok mu, bu gençleri bu hale koymuşsunuz? Utanmıyor musunuz? Ben şimdi hangisinin oğlum olduğunu nasıl bileceğim, dedim.

Berxwedan: *Kimyasal silah kullanmışlar mıydı?*

-Yakmışlar, hepsi kömür gibi, kafalarını kırmışlar, burunlarını kesmişler. Allah belalarını versin.

Berxwedan: *Şehitlerin nereye gömüleceğini biliyor musunuz?*

-İkisi Silvanlıydı. Aileleri tarafından alınacaktı. Diğerlerini belediye gömecekti.

Berxwedan: *Peki askerlerden ölü var mıydı?*

-Hastanede 3 jandarma 1 teğmen ölüsü vardı. Bir de özel tim midir, onlar da ölmüşler. Onları hastaneye götürmemişler.

Bongilan (Solhan) çatışmasında ve daha sonrasında Kehnirex (Karlıova)'de çıkan çatışmalarda 24 gerillamız şehit düştü. Düşman kayıplarını özenle saklamasına rağmen 1 subay, 6 özel tim, 3 askerin öldüğü ve çatışmada 1 de helikopterin düşürüldüğü belirtiliyor. Çatışmalarda düşmanın kimyasal silahlar kullandığını belirten görgü tanıkları, şehit gerillaları tanımamalarının nedenini kimyasal silahların kullanılması olarak gösteriyorlar.

5 Mayıs günü Sason bölgemizde çıkan çatışmada 2 assubay, 1 yüzbaşı ve 3 asker öldürüldü.

GAP Eyaleti Komutanlığı'nın raporu

29 Nisan ve 10 Mayıs tarihleri arasında Riha (Urfa)'nın Wêranşar (Viranşehir) ilçesi yakınlarında Karacadağ'da düşman karakolu birliğimizce basıldı. Baskın eyleminde 13 düşman askeri öldürüldü. Ve karakolda bulunan tüm araçlar yakılarak imha edildi. GAP 1. Bölgede Xilva karakolu birliğimizce basıldı. Baskın eyleminde 46 asker öldürüldü ve öldürülen askerlerden 20'sinin silahları alındı. GAP 1. Bölgede bulunan ruhsatlı 300 silah birliğimizce toplanarak el konuldu. Batıkarakoç köyünde 1 ajan ölümle cezalandırıldı, 1'i de esir alındı. GAP 1. Bölge'de 11 korucu silahsızlandırıldı. Meştina Bölgesi'ndeki düşman karakolu birliğimizce basıldı, 10 düşman askeri öldürüldü. Şimka karakolu birliğimizce basıldı, 8 düşman askeri öldürüldü ve karakolun tüm araçları yakılarak imha edildi. Wêranşar Dimilki köyü karakolu birliğimizce basıldı, 9 düşman askeri öldürüldü. Kosar (Kızıltepe)'de 4 kontra elemanı şehir birliğimizce ölümle cezalandırıldı.

Girgê Amo (Silopi)'nun Görümlü köyü dolaylarında çıkan çatışmada 2 helikopter gerillalarımızca düşürüldü.

4 Mayıs günü Tüx (Tatvan)'un kırsal kesiminde çıkan çatışmada 12 düşman askeri öldürülürken, 1 helikopter de düşürüldü. Aynı gün Şirnex (Şırnak) yakınında çıkan bir çatışmada 10 asker, 9 korucu öldürüldü, 1 helikopter düşürüldü. Helikopterin içinde 7 askerin olduğu belirtildi.

Tüm bu eylemlerde gösteriyor ki, gerilla karşısında TC'nin artık dayanacak ve tutunacak dalları kalmamıştır. İçine girdiğimiz süreçte savaşın daha da şiddetleneceği kesin.

AYIN GÜNDEMİ

Baştarafı 1. sayfada

Kitle tabanını hızla kaybetti. Emperyalist ülkelere verdiği sözleri yerine getiremedi. Ekonomide büyük bir çöküntü yaşandı. "72 saatte bitiririm, birkaç terörist ve eşkiyadırlar" yalanı açığa çıktı. Türkiye'deki genelkurmay ANAP aracılığıyla artık savaşın sürdürülemeyeceğini anladı ve erken bir seçime gidildi.

Koalisyonun niteliği

Seçim sonrası kurulan koalisyon hükümeti, bazı sahte reformlar maskesi ile özel savaşı yeni bir biçimde sürdürmeye başladı. Genelkurmay veya Milli Güvenlik Kurulu denetiminde milli mutabakat olarak adlandırılabilecek bir yapı oluşturuldu. Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına karşı parlamentodaki bütün partilerin birliği sağlandı. HEP grubu bu oyunu bozmak için bazı çabalar içine girdiyse de başarılı elde edemedi.

Özellikle Newroz katliamından sonra Milli Güvenlik Kurulu'nun denetiminde parlamentodaki bütün partiler birleşti (HEP hariç). Muhalefet ortadan kalktı. Tek seslilik hakim oldu. HEP'lilere karşı devletin silahlı saldırısı arttırıldı. Türk basını tek sesli oldu. Diğer kurum ve kuruluşlar devletin borazanı haline geldi. Kürt halkına yönelik şoven duygular şahlandırıldı.

Böylece yeni bir 12 Eylül hareketi, ama sivil maskeli, ama liberal ve sosyal-demokrat etiketli olarak işbaşına getirildi. Bugünkü koalisyon hükümetinin bütün icraatları Kenan Evren icraatlarının tıpkısıdır. Hatta bu koalisyon kendi çirkin yüzünü liberal ve sosyal-demokrat bir maskeyle örtebildiğinden, Kenan Evren döneminde yapılamayan uygulamaları yapabilmektedir. 12 Eylül cuntası döneminde gizli ve sinmiş bir muhalefet olmasına rağmen günümüzde, burjuva partileri basın ve diğer düzen kurum ve kuruluşları Milli Güvenlik Kurulu'nun şefliğinde bir orkestra gibi çalışmaktadırlar.

Koalisyon hükümetinin niteliğini böyle anlamak, teşhir etmek, gerçek yüzünü Türkiye, Kürdistan ve dünya kamuoyuna anlatmak, onun bu niteliğini iyi bilince çıkararak mücadeleyi yükseltmek günümüzün ve önümüzdeki dönemin önemli görevlerinden biri oluyor.

Psikolojik üstünlük

Koalisyon hükümeti Newroz katliamı ile birlikte savaşta psikolojik bir üstünlüğü ele geçirmek için hayatın her alanında atağa geçmiş durumdadır. Türk-Kürt düşmanlığını yaratmak için şovenizmi körükleme, diplomasi alanında faaliyetleri hızlandırma, kontr-gerilla aracılığıyla yurtseverlere karşı seri eylemler düzenleme, HEP'i sindirme, halkın gerçekleştirdiği gösterilere karşı toplu katliamla cevap verme, "sindirdim, yok ettim" propagandasıyla psikolojik üstünlüğü sağlama amacını güdüyor.

Özellikle Suriye hükümetiyle yapılan anlaşmayı önemli bir psikolojik üstünlük aracı olarak kullanmaya çalışıyor. Sömürgeci güçler uzun süreden beri basın-yayın organları aracılığıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin dış kaynaklı bir sorun olduğunu işlediler. Onlara göre "Kürt sorunu diye bir sorun yok, Kürt halkı devlete karşı değil, sadece dışarda eğitim gören bazı militanlar eylem koyuyorlar". Uzun süreden beri yapılan bu propaganda, şu veya bu şekilde kitleleri de etkilemiştir. Suriye ile yapılan anlaşmadan sonra şimdi şu mantık işleniyor. Tamamen kaynak kapandı. Zaten dıştan kaynaklanıyordu. Bu iş burada bitti ve böyle bir propaganda ile Kürdistanlı yurtseverler olumsuz yönden etkilenmeye çalışılıyor.

Oysa Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi Kürt halkının kendi mücadelesi haline gelmiştir. Bugün Kürdistan toprakları üzerinde onlarca kamp kurulmuş ve faaliyetlerini düzenli bir şekilde sürdürmektedir. Son yıllara kadar belki Bekaa'nın önemli bir yeri vardı. Ama günümüzde Bekaa'nın işlevini gören kampların sayısı çoktur.

Bir zamanlar İran-Irak savaşının bitmesiyle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin duracağını iddia eden, bu konuyu propaganda malzemesi olarak kullanan sömürgeciler, savaşın bitmesinden sonra ulusal kurtuluş savaşının daha da gelişip yayıldığını gördüler. Aslında sömürgeciler savaşın Kürdistan dışından kaynaklanmadığını çok iyi biliyor. Ama resmi devlet ideolojisi gereği öyle propaganda yapıyorlar. Çünkü resmi ideolojiye göre Kürt halkı yoktur. Kürt sorunu diye bir sorun yoktur. Soruna böyle yaklaşılınca geriye "dışardan gelen militanlar hikayesi" kalır.

Bugün Bekaa üzerine inşa ettirilen mantık da budur. Tarih, Kürt halkı o topraklar üzerinde oturduğu müddetçe, özgürlük ve bağımsızlıktan mahrum bırakıldığı müddetçe mücadelesini sürdüreceğini gösterecektir. Bundan sonra daha güçlü olarak sürdürülecek mücadele sömürgeciliğin bir yalanını daha açığa çıkaracaktır. Sömürgecilik Bekaa'nın kapanmasıyla mücadelenin durmayacağını biliyor. Ama yıllarca söylediği yalanların üzerine yeni bir yalan ekleyerek psikolojik bir üstünlük sağlayıp ülke içinde gerilla ve halka darbe vurarak sarsılan otoritesini tesis etmek istiyor. Sorun bunun bilincine varmak ve bu yalanı boşa çıkararak savaşı tırmandırmaktır.

Dayatılması gerekenler

Bunun yolu da ulusal meclis oluşturma çalışmalarına hız vermek, bu konuyu Kürdistan'ın bütün alanlarında tartıştırmak, bunun için ülkede halk konferanslarını gerçekleştirmek, ulusal meclis için seçim koşullarını yaratmak, gerillayı yaygınlaştırmak, serhildanları bütün ülkeye yaymak, TC'ye referandumu dayatmaktır.

Eğer gerçekten Kürt sorununa bir çözüm getirilmek isteniyorsa, eğer sömürgeciler bir halkın iradesini silah zoruyla, katliamla bastırmak istemiyorsa bir referandumun yapılması kabullenilmelidir ve bu referandumun ön koşulları oluşturulmalıdır. Bizce referandumun ön koşulları şöyle hazırlanır:

1. Türk ordusu özel savaş kurumlarının tümünü lağvetmeli. Kürdistan'daki militarist Türk ordusu kışlasına çekilmeli,

2. Kürt halkının önderi ve temsilcisi PKK'ye propaganda imkanı tanınması,

3. Uluslararası kurumların denetiminde referandum yapılmalıdır.

Ve referandumda Kürdistan halkına şu sorular sorulmalıdır:

1. Ortadoğu'nun bütün halklarıyla bağımsız ve özgür olarak eşit koşullarda kardeşçe yaşamaktan yana mısınız?

2. Bugünkü durumunuzdan memnun musunuz? Bugünkü statüde yaşamak istiyor musunuz?

TC' böyle bir referandumu kabul etmediği müddetçe Kürt halkı meşru haklarını elde etmek için her türlü mücadeleye başvuracaktır. TC referanduma yanaşmadığı, korktuğu için her şeyi şiddet ve terörle çözmeye çalışıyor.

Yeni taktikler

Newroz katliamlarından sonra TC yeni bir taktiğe başvurmaya başlamıştır. Gerilla eylemlerinin gerçekleştiği mıntıkalarda gerillayla baş edemeyen sömürgeci güçler açıkça sivil halka yönelmeye ve toplu katliam yapmaya başlamıştır. Son iki ay içinde bunun onlarca örneğini saymak mümkündür. Bu yeni taktikle hem kitleler sindirilmek, hem de sindirilen kitleler bağımsızlık savaşına karşı dikilmek isteniyor. Veya orduya karşı gelişen gerilla eylemleri kitlelere karşı bir şantaj unsuru olarak kullanılmak isteniyor.

Koalisyon hükümetinin ve sömürgeciliğinin önemli taktiklerinden biri de, Güney Kürdistan'daki Talabani ve Barzani'yi bağımsızlık savaşına karşı bir araç olarak kullanmaktır. Otonom bir güney parçasının projesini ABD hazırlamıştır. Türkiye bunun taşaronluğuna soyunmuş görünüyor. Talabani ve Barzani de çıraklık rolünü üstlenmişlerdir. Emperyalizm TC ve işbirlikçilerinin bu planlarının bozulması için önümüzdeki dönemde önemli görevlerle karşı karşıya olunduğu bilinmelidir.

TC'nin bundan sonra uluslararası alanda daha çok sıkışacağı bir gerçektir. Çünkü katliamlarını gizleyemez, insan hakları ihlallerini saklayamaz, Kürt halkının güçlü ayağa kalkışına dünyanın gözlerini kapatamaz durumdadır. Kendi yasalarını ve anayasasının ihalini çiğnemek, daha fazla çiğnemek durumundadır ve açık hukuk dışı, çağdışı görünmek durumuyla karşı karşıyadır.

1982 Anayasasında "Herkes kanun karşısında eşittir" belirlemesine rağmen, TCK'nın 125. maddesinden yargılanan tutsakları infaz yasasından yararlandırmayarak diğer maddelerden yargılananları tahliye ettirmesiyle, herkesin kanunlar karşısında eşit olmadığını kabul etmiş ve Kürdistan sorununda anayasayı bile uygulamayacağı ispatlanmıştır.

Kendi kanunlarına, uluslararası hukuka saygısı olmayan, bir ulusun iradesini şiddet zoruyla bastırmaya çalışan bu gücün çağdışılığı giderek anlaşılacak ve yıkımı yükselecek halk savaşıyla gerçekleşecektir.

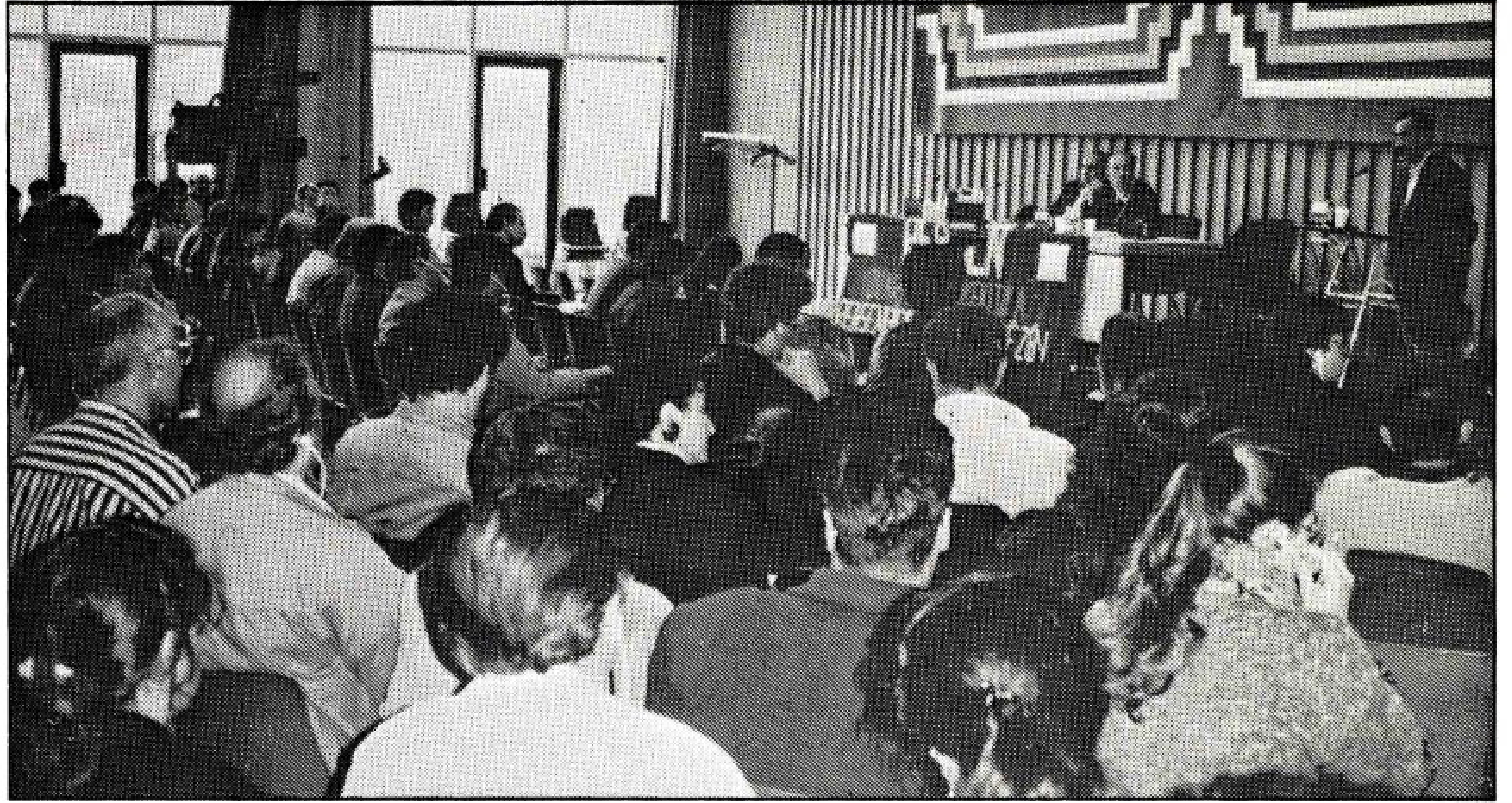
Kürdistan Ulusal Meclisi her yerde gündemde

KÜRT AYDINLARI ULUSAL MECLİSİ TARTIŞTI

Berlin Teknik Üniversitesi Öğrenciler Birliği-AStA'nın doğrudan destekleriyle Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği-YRWK'nin merkezi yayın organı olan **Rewşen** dergisi tarafından 8-10 Mayıs günlerinde **Berlin-Dünya Kültürleri Evi** salonunda **Kürdistan'da Güncel Durum** adıyla üç gün süren seminerlerin verildiği bir etkinlik düzenlendi.

Şair ve Yazar **Dr. Gundî Dilberz** "Kürdistan'da 20. Yüzyılda Politik Düşüncenin Gelişimi", Avusturya-Viyana'dan Politolog **Mustafa Akgün** "Kürdistan Halkının Hakları", Yeni Ülke Gazetesi Avrupa Temsilcisi **M. Selim Çürükkaya** "Kürdistan'da Göç-Kürt Mültecilerin Durumu", Van Bağımsız Milletvekili **Remzi Kartal** "Kürt Milletvekillerinin Türk Parlamentarizmiyle İlişkilerinde Edindikleri Deneyimler", İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şube Başkanı **Av. Fevzi Veznedaroğlu** "Kürdistan'da İnsan Hakları", Yurtsever Kadınlar Derneği-YKD Başkanı ve Yukarı Mezopotamya Kültür Derneği Üyesi **Sara Akan** "Kültür Kurumlarının Oluşumu ve Faaliyetleri", Gazeteci **Nedim Dara** "Yeni Kürt Gazeteleri", Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-YJWK Temsilcisi **Aysel Çürükkaya** "Kürdistan Devriminde Kadının Rolü", Almanya'da Serbest Gazeteci **Ulrike Henning** "Almanya'da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle Dayanışma" ve ERNK Avrupa Örgütü Temsilcisi **Maşallah Öztürk** "Serîhildan'da Bir Halk" üzerine seminerler vererek izleyicileri faaliyetleri hakkında aydınlattılar.

Üç gün süren bu seminerler dizisi ardından **Kürdistan Ulusal Meclisi** konusunda izleyicilerin de eşlik ettiği bir açık oturum düzenlendi. 150 civarında kişinin izlediği ve 10 Mayıs günü yapılan açık oturumu gazeteci **Nedim Dara** yönetti. Konuşmacı olarak ERNK Avrupa Örgütü Temsilcisi **Maşallah Öztürk**, HEP Parti Meclisi Üyesi **İbrahim İncedursun**, YRWK Üyesi **Yazar ve Kürt Dilbilimcisi Hüseyin Kartal**, Van Bağımsız Milletvekili **Remzi Kartal**, YDK Başkanı **Sara Akan**, İHD Diyarbakır Şube Başkanı **Av. Fevzi Veznedaroğlu** ve Yeni Ülke Gazetesi Avrupa Temsilcisi **M. Selim Çürükkaya katıldılar.**

Nedim Dara: *Üç gün süren seminerler dizisi ardından şimdilik yapılan toplantının zirvesini oluşturacak safhaya ulaşmış bulunuyoruz. Rewşen dergisi tarafından düzenlenen toplantıya bir açık oturumla devam edeceğiz. Toplantıda verilen seminerlerin sonucunda yararın arttırılması amacıyla bu açık oturum düşünülmüştür. Üç gündür süren seminerlerin sonuçlarından ve izleyiciler arasındaki tartışmalardan anladığımız kadarıyla da, dikkatler Kürdistan Ulusal Meclisi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bundan hareketle yapacağımız açık oturumun merkezine bu konuyu koymayı uygun gördük. Ulusal meclisi, bununla ilgili düşünce ve perspektifleri tartışacağız.*

Kürdistan'da ulusal meclisin önemi nedir? Nasıl oluşturulacak? Niye Kürdistan halkı böyle bir meclise ihtiyaç duyuyor? Ulusal meclis Kürt halkının kaderinde nasıl bir role sahip olacak? Bu sorularla ilgili yönler tartışılacak, böylece konunun anlaşılmasına daha da yakınlaşmış olacağız, hep birlikte belli bir aydınlanmaya ulaşacağız.

Üç günlük tartışmalar sonuncunda izlenimlerimizin bunlar olduğunu açıkladıktan sonra, şunu demek mümkündür: Kürdistan'daki gelişmeleri gözden geçirdiğimizde, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin katettiği yolu ve vardığı aşamayı rahatlıkla algılayabiliyoruz. Mücadele önemli bir aşamaya varmıştır. Ordulaşmaya giden bir halk gerçekliği var. Serihildanlar yaratmış olan bir halk var ve bu halk mücadelenin sadece şimdiye kadar olan yöntemlerle sürmeyeceğini de biliyor. Mücadelenin daha büyük aşamalara sıçratılması için yeni örgütlenmelere ihtiyaç duyuluyor. Yani Kürdistan halkı için mücadelede yeni örgütlenmelerin kaçınılmazlığı gerçeği ortaya çıkmıştır. Kürtler ve Kürtlerle ilgili çevreler arasında en çok tartışılan konu Kürdistan Ulusal Meclisi'dir. Savaş hükümetinin ilanından, topyekün halk ordulaşmasından, topyekün halk ayaklanmasından her yerde söz ediliyor. Bunlar güncel olarak tartışılan konular. El atılmış konular. Örgütlendirilme aşamasındaki önemli hususlar.

Fakat tüm bunlarla daha büyük başarılar elde edebilmek, hedeflenenlere ulaşabilmek amacıyla bir Kürdistan Parlamentosu'nun, bir Halk Temsilciler Meclisi'nin oluşturulması da gerekiyor ve Kürtler olarak biz tüm bunları anlıyoruz. Peki tüm bunlar Kürdistan'da nasıl olacak? Meclis, Kürt halkı için ne tür çözümleri gündemine alacak? Kürdistan halkı mevcut örgütlenmesini bir meclise nasıl dönüştürecek? Yani Kürdistan halkı bundan sonra nasıl savaşacak? Bu savaşta meclisin rolü ne olacak? Geçmişte sürdürülen mücadelenin biçimi ile meclisin kurulmasıyla birlikte sürdürülecek mücadelenin biçimi, gelecekte yükseltilecek mücadelenin biçimi arasındaki farklar ne olacak? Bu tür soruların bazı yanıtlarını bulmak için podyuma konuşmacı olarak katılan arkadaşlar ve izleyicilerle tartışmalar içinde olacağız, bazı sonuçlara varmaya çalışacağız.

Bunun için sözü fazla uzatmadan, konuşmacı arkadaşların Kürdistan Ulusal Meclisi üzerindeki görüşlerini almak üzere, ilk önce sözü Sayın Maşallah Öztürk'e bırakıyoruz.

Maşallah Öztürk: Kürdistan halkı açısından ulusal meclis olayı yeni bir olaydır. Bunun Kürdistan halkının tarihinde yeni bir olay olması itibarıyla, Kürt halkı tarihinde ilk kez demokratik bir tarzda gerçek temsilcilerini seçme ve gerçek temsilcilerine ulaşmak için meclis, Kürt halkının başvuracağı önemli bir mücadele yöntemidir.

Kürdistan tarihine baktığımızda, Kürtler bazı devletler, bazı aşiret federasyonları kurmuşlardır. Fakat bunlar halkın iradesini gerçek anlamda temsil edememişlerdir. Ve şimdi gelinen aşamada bir ulusal meclisten bahsedilmektedir. Ulusal meclis nedir? Hangi rolü oynayacaktır? Bunun gereksinimleri nedir? Bu sorulara kısaca değinmek istiyorum.

Ulusal meclis Kürt halkının belli ihtiyaçlarından doğuyor. Ben meclisi, Kürdistan halkının kendi kendisini idare etmesi ve gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini yönlendirmesi anlamında ortaya çıkan siyasi bir olgu olarak değerlendiriyorum. Ulusal meclis, ulusal kurtuluş mücadelesine önderlik edebileceği gibi ulusal kararlar da alacaktır. Ulusa ilişkin kararların bu meclisten çıkması, halkın kendi kendisini idare etmesi tarihte ilk kez olacağı için bu meclis, Kürdistan'da gelişen savaşın ihtiyaçlarına, toplumsal gelişmeler karşısında Kürdistan halkının istemlerine cevap verecek bir yaptırım gücüne sahip olacaktır. Kürtler için bu gereklidir. Bu, bir yürütmede ifadesini bulacak bir savaş hükümetine de meclis içinde gidilecek demektir. Meclis bünyesindeki savaş hükümeti de gelişen savaşı idare edecek, savaş ekonomisini yönlendirecektir. Bunun yanında her türlü toplumsal ilişkileri de düzenleyecektir. Kurtarılmış veya yarı kurtarılmış alanlarda toplumsal yaşama yön verecek, her açıdan yönlendirecek, karar gücüne ulaşan bir siyasi olgu olacaktır. Bu anlamdaki bir siyasi olgu gereklidir, gelinen aşama bunu dayatıyor.

Bugün Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde önderlik eden gücün, hayatın her alanında, halkın askeri, diplomatik, siyasi ve toplumsal ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir durumda olmadığı ve artık halkın, milyonlarca insanın ihtiyaçlarına cevap verebilmesi gerektiği açıktır. Bu anlamda, bunun da somut ifadesi kendini bir mecliste buluyor. Bütün halkı temsil edecek böyle bir organa gereksinim vardır. Bu organın oluşturulmasında elbetteki halkın iradesine başvurulacaktır. Yani halk, kendi temsilcilerini kendisi seçecektir. Seçim ise legal veya illegal temelde olabilir.

Böyle bir mecliste yer alacakların durumuna gelince: Bunlar Kürdistan ulusal kurtuluşundan yana olanlar olacaktır. Seçimler, tamamıyla demokratik bir şekilde yapılacaktır.

Kurulacak meclisin en önemli görevlerinden birisi de devrimi ve devrim sorunlarını tartışmak, bunları karara bağlamak olacak. Meclis, bu anlamda da Kürdistan halkının kaderinin tayininde etkin bir rol oynama göreviyle karşı karşıya. Ulusal aşamada da öngörülen siyasi hedeflerin başında, bir ulusal meclise ulaşma gelmektedir. Kısaca ulusal meclis, gelinen aşamada zorunlu bir ihtiyaç durumunda. Buna ulaşılması gerekiyor. Kürdistan halkının tarihinde yeni bir dönüm noktası bununla başlayacak.

Nedim Dara: *Sayın İbrahim İncedursun, siz ülkeden buraya geldiniz. Ulusal meclise ilişkin düşüncelerinizi, ülkedeki izlenimlerinizle birlikte öğrenmek istiyoruz. Ulusal meclisin oluşturulması için sizce halkın durumu elverişli midir? Bu soruya da cevap vererek görüşlerinizi dinlemek istiyoruz.*

İbrahim İncedursun: Eğer bugün Kürt halkı siyasi anlamda dünyada ulusal düzeyde, bir ülke olarak, bir coğrafik ülke düzeyinde temsil edilemiyorsa, bu biraz da tarihimiz ve içinde bulunduğumuz koşullardandır. Bu kendi siyasi kurumlarımızı oluşturamayışımızdan kaynaklanmaktadır. Bunun temelinde de iç ihanetler vardır. Şu bu devlete dayanma vardır. Bölge, mezhep çelişkileri yaratılmıştır. İşte bu nedenlerden siyaset arenasında olamamışız.

Biliniyor, savaş siyasetin değişik araçlarla cereyan etmesidir. Halkımız tarihinde defalarca savaşmıştır. Bu savaşlarda çok güçlü imparatorluklara, devletlere geçit vermemişiz. Ama tüm bunlara rağmen kendi siyasi-askeri gücümüzü oluşturamadığımız için, ekonomik ve diğer ulusal, kültürel ilişkilerimizi de geliştiremedik. En büyük eksiklerimiz bunlardır.

Bugün, tarihimizden aldığımız derslerle, Kürt halkının diğer ulusların seviyesine gelebilmesi için, öncelikle kendi temel kurumlarını oluşturması gerekir. Kendi kurumlarını oluşturmayan, halkının gücüne dayanmayan bir yapı, ulusal düzeyde zaten kendini temsil edemez. Böyle bir yapının pazarlık gücü de olamaz ve uluslararası arenada kendisine pek değer de verilemez. Çıkardığım kadarıyla Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, stratejisine bağlı olarak kurumlaşmayı hedeflemektedir. Bu kurumlaşma çerçevesinde halkın ulusal bilinçlenmesi için yeni araçlar yaratılmak istenilyor.

Öte yandan, serîhildanlarla birlikte legal platformda da bir siyasallaşma gündeme girmiştir. Bu HEP biçiminde somutlaştı. Biliyorsunuz, Kürt halkı ilk kez HEP çatısı altında TBMM'ye temsilcilerini gönderdi. Yalnız TC Kürt halkının meşruiyetini kabul etmediği için, TBMM'de Kürt sorununun tartışılmasına da müsaade edilmemektedir. Devletin ciddi engellemeleri var. Dolayısıyla HEP'in oynayacağı rol sınırlıdır.

Ulusal meclis gibi oluşumların muhatabı PKK'dir. Bu sorun ancak PKK ile tartışılabilir. Aslında herşey PKK ile görüşülerek çözümlenebilir. Bu durum bir gerçek iken, HEP'e ne misyon yüklenilirse yüklenilsin, boşa çıkacaktır. Devlet böyle bir aşamada Kürt halkının siyasallaşmasında, ordusuna ulaşmasında, kendi kurumlarına kavuşmasında, kendi sınıf ve tabakalarının örgütlendirmesinde, yani toplumsal örgütlülüğünü yaratmasında en büyük engel durumundadır. Devlet tüm bunlara en fazla karşı koyandır. Zaten sivil halka karşı bu denli saldırganlaşmasının da nedeni budur.

Devlet süreci kavradığından bir Kürt partisini de ortama dayatmak istiyor. Kürt partisi şu anlamda getirilmek isteniyor: Bugün Kürt halkı her şeyi tartışıyor. PKK de, Kürt halkı da tartışıyor. Önümüzdeki süreçte ulusal meclisin de gündeme geleceği belirtiliyor. Kürt parlamentosu, Kürt hükümeti, savaş hükümeti kurulacak. TC'nin Avrupa'ya taahhüt ettiği bazı şeyler de var. "Biz Kürt realitesini kabul ettik, herşeyi serbestçe ifade edebilirler, mecliste yer alabilirler, kendi kurumlarını kurabilirler, okullarını açabilirler, kendi dillerini kullanabilirler" denilecek ve bu temelde bir propagandaya girilecektir. Ulusal meclisi engellemek için Kürt partisini kurmayı hedeflemektedirler. Yani Kürt halkı, Türk halkı, Avrupa ve dünya kamuoyu aldatılmak istenecektir. "Kürt halkı bu mecliste temsil ediliyor, kendini ifade edebiliyor, artık ulusal meclise gerek yok" denilecektir. "Bunlar ille de kan dökmek istiyor, bunlar ille de savaşmak istiyor" türünden bazı propagandalarla ulusal meclisi boşa çıkarma çabası içinde olacaklar. Fakat tüm bunlar Kürt halkı tarafından net olarak bilinmektedir.

Kürdistan ve Türkiye'de o Newroz psikosu yaratılmasaydı ve eğer PKK de müsaade etmiş olsaydı, Kuzey-Batı Kürdistan'da muazzam bir durum kendini gösterecekti. Belki her yerde bu olmasa bile ezici bir kesimde olacaktı. En geri kalan alanlardan biri olmasına rağmen, Bingöl'de bile 300'ün üzerinde insan Newroz gününde toplatılarak gözaltına alındı. Newroz'u böyle engellemeye çalıştılar. Fakat buna rağmen, korkunun dozu ne olursa olsun, halk korkuyu yenmiştir. İnsanlar yeterince bilinçli olmayabilirler, belli oranda kendine yabancılaşanlar da olabilir, ama Kürt halkı uyanmıştır.

Ayrıca Türkiye metropollerinde ve diğer yerleşim birimlerinde bir şovenist dalga yaratma ve bunu geliştirme çabaları gözleniyor. Son dönemlerde bu yönlü bazı olaylar yaşanıyor. Kürt halkının ulusal değerlerine saldırılar oluyor. Bunlar da dikkate alındığında, bu aşamadan sonra artık Kürt halkı kendini bu biçimdeki bir yapıda tutamaz, tutmayacaktır. Biz Türkiye'de iki toplumun hak eşitliğine, kardeşliğine dayalı yapı önerisinde bulunuyoruz. Ayrılık gütmeden, kolay olan yoldan, kan dökülmeden sorunun en kısa zamanda, barışçıl yollardan çözümünü istiyoruz. Ama eğer bunun ortamı olmayacaksa, Kürt halkı da meşru haklarını kullanma hakkına sahiptir. Aslında her yerde tartışılan da işte bunun kendisidir. Ve Kürt halkı bu bağlamda meclisini tartışıyor.

Nedim Dara: *Sayın Hüseyin Kartal, şimdi de sizin görüşlerinizi alacağız. Yalnız cevaplamanızı istediğimiz bir sorumuz daha var. YRWK'nin bir üyesi olmanız nedeniyle şunu sormak istiyoruz. Ulusal meclis sorunu Kürt aydınları arasında, birliğinizin üyeleri arasında nasıl tartışılıyor? Aydınlar böyle bir meclise nasıl bakıyor? Aydınlar arasında bu konudaki öneri ve düşünceler üzerinde bir yoğunlaşma var mı? Bu sorumuza da cevap vererek düşüncelerinizi ortaya koymanızı istiyoruz.*

Hüseyin Kartal: Bir ulusal meclisin kurulması sürecinin başlatıldığını duyduğum andan itibaren, şahsen ben büyük bir coşkuyu yaşıyorum. Bu sorunun çok uzun zamandan beri konuşulduğunu biliyorum, fakat hiçbir dönemde bugün gündeme getirildiği tarzda bir gelişmeye tanık olmamıştım.

Bence birliğini oluşturan halkın oluşturacağı bir meclis, henüz birliğe katılmamış kesimleri de yanına çekecektir. Şu bir gerçektir ki, Kürtlerin kendine düşman olan bir mecliste yeri yoktur. Kaldı ki, TC'nin kendisi bu gerçeği açıkça ifade etmektedir. TC meclisinde Kürtlere yer verilse bile, 30 milyonluk bir ulus olan Kürtlerin bunu kabul etmesi mümkün değildir. Hiçbir gerekçe Kürtlerin meclislerini oluşturmaması için kaynak gösterilemez. Eğer bugüne kadar Kürtler kendi meclislerini oluşturamamışlarsa, bu ciddi bir eksikliktir, yetmezliktir. Bu nedenle de, ma-

dem ki bugün bu meclis oluşturuluyor, o zaman, her Kürt bu meclisin hızla oluşması için, tüm alanlarda ve tüm imkanlarla çalışmalıdır. Zaten bu konuda yoğun çalışmalar yapılıyor, geriye kalanlarımız da buna güç katmamız gerekiyor. Gönlümüzle, düşüncelerimizle güç katabiliriz. Şunu da belirtmek gerek, kalbimizle ve düşüncelerimizle bunun yanında olmak da yetmiyor.

Aydınlar meclis konusunu kendi aralarında da yoğunca tartışıyorlar. Fakat bazılarımız Türkçeyi bilmiyor. Meclise ilişkin tartışmalar ise daha çok Türkçe çıkan yayınlarda yer alıyor. Bu nedenle bu kesimden aradaşlarımız haklı olarak gelişmeleri geriden takip edebiliyorlar. Meclis tartışmalarına ilişkin Kürtçe yazıların da yayınlanması halinde, bu eksiklik giderilecektir. Her şeye rağmen önemli tartışmalar aydınlar arasında da cereyan ediyor. Diyebilirim ki, meclis olayını çok önemli bir adım olarak değerlendiriyoruz. Meclisin oluşmasının Kürt halkı için büyük olay olacağını tüm aydınlarımız belirtmektedir.

Kısaca şunu söylemek istiyorum: Artık temsilcilerimiz, düşman saflarında kalarak rezil olmayı kabul etmesinler. Temsilcilerimizin düşmanın kurumlarında yeri yoktur. Biz kendi meclisimizi oluşturalım. Bu meclisle ulusumuz iradesini eline alacaktır, kendi gücünü konuşturacaktır. Bu meclis Kürt ulusunu sadece Kürdistan'da değil, tüm dünya çapında da temsil edecektir. Halkın ERNK saflarında birleşmesi, Partinin olması yetmiyor. Mücadelenin örgütlenmesi çok daha genişlemelidir, öyle ki, mevcut saflarda olmayanlar da birliğe katılmalı ve iradelerini temsil etmelidirler. Bu nedenle meclisin oluşturulması sadece bir ERNK'nin görevi değildir, her Kürt insanın görevidir. Meclis çalışmalarının yürütülmesi de sadace bir ERNK'nin görevi değildir, tüm Kürtlerin görevidir, çünkü meclisin kendisi de tüm Kürtler için olacaktır. Bu bağlamda herkes iradesini eline alabilir. Hiçbir Kürdün bu konuda engellenemeyeceğini de biliyorum. Hiç kimsenin meclisin kurulmasından şüphesi olmasın. Eğer ERNK bunu kuracağım diyorsa, bunun kurulacağına da inanıyorum. Bu nedenle atıl kalmak hiçbir Kürde layık değildir.

Tanıdığım tüm aydınlar, Kürdistan'ın hangi parçasından olursa olsun, bu meclis olayının yanındadır, güçleri yettiğince bunu tartışıyorlar, katkı sunmaya çalışıyorlar.

Nedim Dara: *Sözü Sayın Remzi Kartal'a bırakmak istiyoruz. Kürdistan Ulusal Meclisi hakkındaki düşüncelerini dinleyeceğiz.*

Yalnız Sayın Remzi Kartal, sizin bir parlamenter olmanız itibarıyla daha fazla tecrübe ve deneyimlere sahip olduğunuzu düşünüyoruz. Türk parlamentarizmiyle yakın ilişki içindesiniz. Bu ilişkiler nedeniyle zengin sonuçlar edinmiş olduğu nuzu sanıyoruz. Sizce Kürtler TBMM'de temsil edilebilirler mi veya ne kadar temsil edilebilirler?

İzleyicilerin sürekli dile getirdiği, yine konuşmacıların da dile getirdiği bir husus da var. Kürt parlamenterlerin yerinin Kürt ulusal meclisi, Kürdistan Ulusal Meclisi olduğu ileri sürülüyor. Bunları ben dolaylı çağrılar olarak anlıyorum. Tabii ben koşulları da biliyor, anlıyorum. Bu çağrıyı da dikkate alarak düşüncelerinizi almak istiyoruz.

Remzi Kartal: Konu gerçekten son derece önemli. Kürt halkının, ülkesi Kürdistan'ın geleceğini ve şu andaki mücadele sürecini son derece etkileyecek önemli bir gelişme. Bundan sonraki süreç, bu meclisle çok daha farklı, çok daha boyutlu bir sürece girecek gibi görünüyor. Kürdistan Ulusal Meclisi'nin kuruluşunu ve çağrısını Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğü için kurtuluş savaşı veren PKK hareketi yapmıştır. Bu hareket, dünyada varolan bütün halkların en doğal hakkı olan, kendisini ifade edebilmek ve kendisini yönetebilmek, özgür dünya halkları içerisinde Kürt halkının da kendisine düşen yerini alabilmesi için bir kurtuluş savaşı veriyor. Ve bu göreve soyunan bir hareket olarak da kendi ülkesini temsil edebilecek, kendi halkını yönetecek bir ulusal meclisin gerekliliğine inanıyor, bunun oluşturulması için de bir çağrıda bulunuyor.

Ben Türkiye'de parlamentoda görev yapan bir milletvekiliyim. Bizler Kürt halkının Türk halkıyla eşit ve gönüllü birliğini sağlayacak, Türk halkı gibi Kürt halkının da, hayatın her alanında kendisini ifade edebilecek ve kendisini yönetebilecek oşulların yaratılmasının gerekliliğine inanıyoruz. Çünkü ancak bu koşullarda Kürt halkı Türk halkıyla barış içinde yaşayabilir. Bu az önce de belirttiğim gibi, dünyada var olan tüm halkların en doğal hakkı olduğu kadar, Kürt halkının da hakkıdır. Ve yine biz istiyoruz ki, bu sonuca giderken kan dökülmesin, insanlar acı, keder çekmesin, gözyaşı dökmesin. En doğal haklarına sahip olabilmek için, bir meşakkete uğramadan barış ve kardeşlik içinde bir arada kendilerini yaşatabilsinler. Ancak Türkiye'deki rejim, anayasal sistem, idari yapı biliniyor. Ve bu sistem içinde Kürt halkının konumu belli.

Kürt halkı, idari, yasal sistem içerisinde devletin resmi ideolojisine göre yoktur, Kürt halkı diye bir halk yoktur. Tabii onlara göre olmayan bir halkın ülkesi de olmayacaktır, dili de olmayacaktır, yaşamıyla ilgili en doğal hakları da olmayacaktır. Ama Kürt halkını yok saymak ne onların elindedir, ne de var saymak benim veya sizlerin elindedir. Var olan bir şeyi inkar etmenin hiçbir faydası yoktur. Kürt halkı ülkesinde, toprağında tarihten bu yana yaşayagelmiştir. Bugün de gaspedilmiş haklarını demokratik yollardan alma imkanı bulamadığı için, uğramış olduğu işgale, maruz kalmış olduğu şiddete cevap verebilecek tek seçeneğini kullanıyor, o da savaşarak bu haklarını elde etmenin mücadelesi biçimindedir.

Evet, ulusal meclis bir halkın, var olan bir halkın vazgeçilmez bir kurumudur. Eğer bir halk ben varım diyorsa, kendimi yönetmek istiyorum diyorsa, ben halkımı yönetebilirim, ben halkımın, yaşamın her alandaki sorunlarıyla muhatabım diyorsa, meclisini de kurmak zorundadır. Bu çağrıyı, söylediğim gibi ulusal kurtuluş savaşçıları yapmıştır. Bizim dileğimiz böyle bir meclisin kurulması ve böyle bir meclisin, Türkiye'den gelen bir parlamenter olarak Türk halkıyla birarada, Türk halkının meclisi olduğu gibi, Kürt halkının da kendi meclisi olmalı ve iki halk kendini ifade edebilme, yönetebilme, kendi sevk ve idaresini yapabilme imkanına kavuşmasıdır. Biz buna inanıyoruz. Barış içinde birarada olmanın koşulu budur. Başka hiçbir koşulu yoktur. Çünkü Kürt halkının vermiş olduğu mücadele bugün öyle bir boyuta gelmiştir ki, bunu ondan esirgemek, bunu ona men etmek hiçbir şekilde mümkün değildir. Birarada barış içerisinde, istikrar içerisinde yaşayabilmenin tek koşulu Kürt halkının da diğer bütün halklar gibi varolan haklarına sahip olmasıdır.

Ben bu noktadan, başka arkadaşlarımın çeşitli vesilelerle sormuş olduğu bir konuyu ifade etmek istiyorum.

Bir insan nasıl ki, yaşayabilme iddiasındaysa, varolma iddiasında ise, yaşayabilmenin gereklerini yerine getirmek zorundaysa, bir halk da özgürlüğünü ve bağımsızlığını istiyorsa, ayakta durabilmenin, yaşayabilmenin, kendini geliştirebilmenin, kendisini yönetebilmenin gereklerini yerine getirmek zorundadır. Bunun için sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, güvenlik vb. yaşamın her alanında kendisini buna hazırlamalıdır. Kürt halkı bu iddiayla yola çıktığına göre kurumlarını oluşturmak zorundadır. Özellikle farklı sorular sorarak, gerek kültürle ilgili, gerek siyasal partilerle ilgili, gerekse de biraraya gelmekle ilgili, ittifaklarla ilgili yaşamın çeşitli alanlarında sorulan suallere bir parça boyut kazandırmak için bunu söylüyorum. Bu anlamda ulusal meclisin Kürt halkının iradesini temsil edebilme koşullarını yaratmak gerekecektir. Bizim dileğimiz Türkiye'de mevcut sistemin, savaşın Türk halkına da, Kürt halkına da sonuçta bir fayda getirmeyeceğini, akan kanın insanlarımızın kanı olduğunu, varolan bir halkın özgürlük ve bağımsızlığını hiçbir gücün engelleyemeyeceğini, sonuçta varacağı hedefin bu olacağını bilerek, bu anlamda da barış içerisinde Kürt halkının varolan haklarını vererek Kürt halkıyla Türk halkının birarada dostluk ve kardeşlik içerisinde yaşayabilmeleri olanaklarının yaratılmasıdır. Biz parlamenter olarak bunun mücadelesini veriyoruz. Öbür arkadaşlar bağımsızlık mücadelesi veriyorlar.

Şunu da burada ifade etmek istiyorum. Bu savaşın Türk halkına hiçbir yararı yoktur. Bu savaş sadece Kürt halkının değil geniş Türk emekçi katmanlarının da; Türk emekçisinin, çiftçisinin, köylüsünün, sanatkarının, dul-yetiminin, orta sınıf katmanlarının, serbest meslek erbaplarının da aleyhindedir. Bu savaşın ekonomik açıdan, sosyal, siyasal açıdan Türk halkına, geniş yığınlara katabileceği bir şey yoktur. Sadece zarardır. O bakımdan ulusal meclis çağrısı da Kürt halkının kendisini yönetebilme, kendisini ifade edebilme arzusu ve talebinin en önemli koşullarından birisidir. Gönül ister ki, bu adım, bu savaşın daha hızlı, daha kısa zamanda bitmesine, barış içerisinde bir sonuca ulaşabilmesine katkı sağlamak amacıyla ciddi bir adım olsun. Çünkü buna inanıyorum ben. Kürt halkı gerek bölgede, gerekse dünyada kendi varolma mücadelesini güçlü bir şekilde vermedikçe, ayaklarının üstünde durmasını öğrenmedikçe, bununla ilgili bütün kurum, kuruluşlarını, oluşturmadıkça, sonuca varması, hedefine varması mümkün değil. Bu anlamıyla, bu anlamlı, bu çok tarihi büyük adımın mücadelenin sonuçları itibariyle, Kürt halkına da -tekrar tekrar söylüyorum-, Türk halkına da barış getirmesini sağlayacak büyük bir adım olmasını diliyorum, bu anlamda başarılar diliyorum.

Nedim Dara: *Sayın Remzi Kartal'ın bu konuşması ardından, Sayın Sara Akan'ın düşüncelerini dinlemek istiyoruz. Ulusal meclisin oluşturulması koşullarında gelişmelerin, Türkiye kırsalı ve metropollerinde yaşayan Kürtlerin nasıl etkileneceğini de düşüncelerinizle birlikte ifade edebilir misiniz?*

Sara Akan: Kadınların meclis konusundaki çalışmaları hakkında bilgi vermeye çalışacağım. Ulusal meclis konusu Kürt tarihinde, bizim tarihimizde yeniden doğuşun depremidir diyebiliriz. Gerçekten de bunca acıyı, bunca güçlükleri çeken bir halkın kendi iradesiyle, kendi kendini yönetmesi, kuşkusuz çok önemli. Ve tarihin, halkımızın tarihinin önemli bir dönemecidir. Ulusal meclis ihtiyaçtan kaynaklanan, koşulların zorunluluğuyla dayatılan bir süreçte oluşturulmaya çalışılıyor.

Kürt halkının seçtiği milletvekillerine, seçtiği vekillerine Türkiye parlamentosunda hiçbir şekilde kendilerini ifade etme hakkı tanınmadı. Bunu basın her ne kadar çarpıtıyorsa da, kendini teşhir ediyorsa da, izledik. Kürt halkının iradesini orada dile getirmek mümkün değildir. Bu nedenle bizim kendimizi yöneteceğimiz, kendi adımıza kararlar vereceğimiz ve özgürlüğe bir adım daha yaklaşacağımız bir meclise ihtiyacımız vardır, bunun oluşumuna gidiliyor.

Bu meclisin, halkın kendini idare edeceği bir meclisin bir üst kurulu olacak. Yani alınan kararları hayata geçiren bir yürütmesi olacak. Bu yürütme bir savaş hükümetidir. Savaş hükümeti öncelikle savaş ekonomisini düzenleme yönünde çalışmalar yürütecek. Sonrasında meclise toplumsal ilişkileri düzenleme ve onların da getireceği yaşamın diğer alanlarındaki sorunlarını düzenleme gibi işlevler yüklenecek.

Şunu da belirtmek istiyorum: Ulusal meclis giderek her alanda kurumlaşmayı da beraberinde getirecek. Kültürel, sosyal, siyasal, askeri alanda kurumlaşmayı ve kurumların geliştirilmesini de beraberinde getirecektir.

Halkımız büyük bir heyecanı ve coşkuyu yaşıyor. Meclis için yoğun bir çalışma var. Fakat her alanda, Türkiye metropollerinde ve Kürdistan'ın belli yerlerinde legal olarak çalışmaların yürütülmesi zaman zaman mümkün olmuyor. Bazı yerlerde çok rahatlıkla çalışmalar yürütülebiliyor.

Kadınlar açısından sorunu ele alacak olursak: Kadın Derneği ve 6 tane şubesi var, Türkiye metropollerinde ve Kürdistan'da olmak üzere. Ulusal mecliste siyasi olarak kendini yönetecek, görüş bildirecek kadınları seçmek açısından, çalışmalar kitle örgütünün çalışmaları çerçevesinde olacak. Daha önce bu konuda bilgilendirilen kitle doğal bir seçime yöneltilecek. Yurtsever Kadınlar Derneği açısından sorunu daha da özgülleştirecek olursak, derneğini yönetecek düzeydeki kadınlar, ulusal meclise gönderilecek adaylar olacaktır. Fakat bilindiği gibi metropollerdeki bu anlamdaki çalışmalara son derece güçlük çıkartılıyor. Seçilecek insanlar, bilgilendirilecek insanlar salt dernek üyesi olmayabilirler veya dernek hakkında bilgileri olmayabilir. Ama Kürt olan, Kürt ulusunun sorununa sahip çıkan ve asgari temellerde yurtseverim diyen, kendisi ve kendi halkı için söz ve karar sahibi olmayı sorumluluk bilen, görev bilen, bunu bir sorumluluk olarak algılayan tüm kadınlara ulaşmak gibi bir çalışma, bir çaba var.

Türkiye ve Kürdistan'da kitle iletişim araçlarını kullanmak gibi bir olanak yok. Ne radyo var, ne televizyon. Basın araçlarını da kullanmak gibi bir olanak yok. Buna rağmen ulaşılabilecek her kesime ulaşılacak ve oluşturulacak konferanslarda delegeler seçilecek. Delegeler bir doğal seçimle berlirlenecek. Bu konuda yoğun bir çalışma var. Çok heyecanlı bir dönem, çok sıcak bir dönem ve bilindiği gibi yeni bir oluşum. Yeni oluşumun getireceği eksiklikler ve aksaklıklar da olacak. Fakat önemli olan bunu hepimizin birlikte aşmasıdır, aşacağımıza da inanıyorum. Hepimize ulusal meclisimiz kutlu olsun diyorum.

Nedim Dara: *Sayın Fevzi Veznedaroğlu, siz insan hakları ihlalleri konusunda çalışmalarda bulunuyorsunuz. Çalışmalarınız nedeniyle en fazla baskıya maruz kalan kurumlardan biri de sizin kurumunuz olan İHD'dir. Bu anlamda görüşlerinizi alırken şöyle bir soru da yöneltmek istiyoruz: Sizce bu çalışmaları yürütmek bir güç ve cesaret sorunu değil midir? Kürdistan'da insan haklarını doğru savunabilmenin de bir koşulu olarak meclisi algılayabilir miyiz?*

Fevzi Veznedaroğlu: Ben öncelikle şunu söylemek istiyorum:

Bir kez ulusal meclis Kürt halkının da en doğal, en meşru hakkıdır. Bence bunun hiç tartışılmasına gerek yok. Çünkü bundan daha doğal bir şey olamaz. Nasıl ki, bütün dünya ulusları kendi geleceklerini belirleme, kendi kendilerini yönetme hakkına sahipseler, çok doğal bir şekilde Kürt halkı da aynı hakka sahiptir. Bunu tartışma konusu yapmak bile bana göre doğru değil. Kaldı ki, mevcut sistem içerisinde Kürt halkına değil kendi geleceğini belirleme, kendi yaşamı üzerinde söz sahibi olma konusunda en ufak bir talebin yerine getirilmediği gerçeğini göz önünde bulundurursak, bu konunun tartışılmaması gerektiği sanırım tüm çıplaklığıyla ortaya çıkar.

Ulusal meclisin, mücadelenin bu iki neden bir araya geldiğinde, ulusal meclisin gerçekten oldukça zorunlu olduğu anlaşılır ve süreç bunu dayatmış.

Ülkede sorunun tartışıldığı belirtildi. Hemen hemen halkın bütün kesimleri, yani işçisinden, köylüsünden, aydınından, öğrencisine, kadınına kadar bu sorun gerçekten insanlar arasında tartışılıyor. Yalnız bu sorun tartışılırken, az önce de belirttiğim gibi, olsun mu, olmasın mı tarzında bir tartışma yok. Bu konuda netlik var. Yoğun bir heyecan var. Ulusal meclis ne tür görevler üstlenebilir, işleyişi nasıl olur, oluşumu nasıl olur ve benzeri birçok teknik konular mevcuttur. Ulusal meclis hakkında özetle bunları belirtmek istiyorum.

Biz Kürdistan'da bulunan bir İHD şubesiyiz. Çalışmalarımız, konuşmacı arkadaşlar değişik açılardan konuyu irdelemeye çalıştılar. Daha önce de sorulan veya netleştirilmesi gereken bazı sorular da vardır. Ben bu sorulara cevap verirken, daha önce sorulmuş olan sorulara da yanıt vermeye çalışacağım.

Şimdi Kürdistan'da ulusal meclisin oluşturulmasının zamanı geldiği veya bunun bir ulus için gerekli olduğunu arkadaşlar izah etmeye çalıştılar. Eğer gerçekten Kürt ulusu bir ulus ise, bir ulusun kendi kurumlarını yaratması, onun en doğal hakkıdır. Eğer bir ulus kendi kurumlarını yaratmamışsa, o ulus özgür bir ulus değil, köle olmaya mahkum bir ulustur. Meclisi neden yaratmamız gerekir düşüncesi üzerine arkadaşların değindiği gibi, fazla tartışmaya gerek yoktur. Çünkü biz başkade Türkiye'de giderek bir sertleşme söz konusu. Dünyada ise ulusal sorunun daha fazla tartışıldığını, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı tartışmalarının alabildiğine yoğunlaştığını görüyoruz. Dünyada bir yumuşama var diyoruz. Yumuşamaya doğru bir gidiş var diyoruz. Göreceli olabilir, kısa vadeli olabilir. Ama işin gerçeği Türkiye Cumhuriyeti giderek sertleşiyor, giderek silahlanıyor, giderek baskı ve zulüm rejimini Kürdistan'da inşa etmeye çalışıyor. İşte bu durumuyla dünyayla çelişki içinde ve bu bizim yararlanabileceğimiz bir durum.

Yine, Ortadoğu'nun geneli veya bugünkü Ortadoğu'nun durumu Kürtlerin bir ulusal meclis kurmasına elverişli bir durumdur. Geçmişte Irak, İran, Suriye

geldiği aşamada zorunlu olduğu gerçeği bizce de çıplak bir şekilde ortada. Bugün hepimiz biliyoruz; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi çok kısa geçmiş tarihine rağmen, bugün milyonları peşinde sürükleyen, milyonları mücadelenin içerisine sokan bir aşamaya gelmiş durumda ve bu milyonların katılımı her şeyden önce, beraberinde birçok sorunu da getirmekte. Mücadele büyüdükçe sorunlar da beraberinde büyüyor. Ülkeden gelen biri olarak, belki siz ülkedeki mücadeleyi yayınlarda takip etme olanağına sahipsiniz ama, inanın ülkede verilen mücadelede öylesine sorunlar vardır ki, bunların birçoğuna eminim duyduğunuzda şaşıracaksınız.

Mücadele büyüyor, sorunlar gittikçe detaylanıyor, teferruatlar fazlalaşıyor ve bunlar her gün birçok sorunu, yüzlerce, binlerce sorunu beraberinde getiriyor. Hayatın her alanında yüzlerce, binlerce sorun mücadele geliştikçe çoğalıyor ve böylece bu sorunlar mücadelenin sırtında birer kambur gibi mücadeleyle birlikte yürüyor. Bunun için bana göre gelinen aşamada ulusal meclis zorunludur. Her ne kadar mücadele bugün milyonları kucaklamış, milyonları beraberinde almış götürmüş diyorsak da, yine de şu gerçek vardır: Bugün milyonlarca insanımız da henüz mücadelenin dışındadır. Yani ulusal meclis bir yerde milyonları kucaklayan mücadelenin sorunlarını çözerken, diğer taraftan mücadele dışında kalmış olan bir o kadar daha milyonları kucağına alacak, mücadeleyi daha yaygın ve Kürt halkının daha yüksek temsilini beraberinde getirecektir. Bence Kürdistan'da bulunduğumuzdan dolayı Kürt halkına yönelik insan hakları ihlallerinde yoğunlaşıyor. Fakat bu çalışmaları yürütmek mevcut sistem, mevcut düzen içerisinde mümkün değildir. Ve biz ne kadar bugün insan hakları alanında, insan hakları gibi evrensel bir konuda çalışıyor olursak da olalım, nihayetinde biz de kendi ülkemizde, kendi insanlarımız içinde ulusal bir kimliğe sahip olabiliriz. Bu kimliğimizin tanınması gerekir. Kendi kimliğimizle şayet evrensel bir çalışma yapacaksak, bu kimliğimizle yapmak istiyoruz. Ki sanırım bu da bizim hakkımız, insan hakları savunucularının hakkı. Ben eğer insan hakları alanında çalışmak istiyorsam, insan haklarına evrensel anlamda bir hizmet sunmak istiyorsam, kendi kimliğimle yapmak isterim. Tabii ki, bu benim en doğal hakkım. Bu nedenle insan hakları çalışmalarını da ulusal meclis içerisinde düşünebiliriz. Hatta onun bir parçası, ondan ayrılmaz bir parça durumundadır. Az önce de belirttiğim gibi, yaşamın her alanında ulusal meclis zorunludur, gereklidir ve yaşamın idamesi buna bağlıdır. Bu genel anlamda bir haktır. Hem bizim, hem ulusumuzun hakkıdır.

Nedim Dara: *Sayın M. Selim Çürükkaya, sözü size vermeden önce, bazı sorularımız olacak ve düşüncelerinizi açıklarken bu soruları dikkate almanızı istiyoruz. Kürdistan Ulusal Meclisi nasıl oluşturulacak? Ulusal meclisin oluşumunun ne tür zeminleri var? Bunun için hangi araçlar mevcuttur?*

M. Selim Çürükkaya: Diğer larının meclisinde kendi halkımızı veya kendi ulusumuzu temsil edemiyoruz. Bir an düşünelim; yanımızdaki parlamenter arkadaş, ben Türkiye'nin bağımsızlığı için gözümü kırpmadan ölürüm derse alkışlanır, ama Kürdistan'dan meclise giden bu parlamenter arkadaş, ben Kürdistan'ın bağımsızlığı için gözümü kırpmadan ölürüm derse, 125'ten yargılanır. Bu konuda birçok örnek vermek mümkündür. O halde kendi ulusumuzu, eğer yönetmek istiyorsak, idare etmek istiyorsak, kendi ulusal meclisimizi oluşturmamız gerekiyor. Fakat tarih boyunca halkımızın birliğini parçalamışlar, bölmüşler ve böylece halkın kendi iradesini kullanmasına müsaade etmiyorlar. Ancak gelişen özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi bugün gerek uluslararası alanda, gerekse de ülkemizde bir meclisi oluşturmanın koşullarını yaratmıştır. Bu koşulları ben kısaca şöyle izah edeyim:

Birincisi; uluslararası durum Kürdistan'da ulusal bir meclisin kurulmasına elverişli bir durumdadır. Son yıllarda reel sosyalizm çöktü. Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa'da reel sosyalizmin çökmesiyle birlikte, birçok ulus kendi bağımsızlığını ilan etti. ABD ile Sovyetler Birliği arasında uzlaşmalar ortaya çıktı. Dünyada yumuşamaya doğru gidiş başladı. Dünyada halklar yeni devletler kurarken, kendi yeni cumhuriyetlerini kurarken, TC, Kürt halkının en basit demokratik haklarını bile silah zoruyla bastırıyor. TC, Azerbaycan'ın bağımsızlığını tanırken, Kürdistan'ın bağımsızlık sözüne karşı bile tank ve top kullanıyor. O halve Türkiye, Kürtlerin en ufak kıpırdanışları karşısında dördü birleşirlerdi ve Kürt hareketlerini öyle boğarlardı. Ama günümüzde gerek Türkiye'nin ABD emperyalizminin bir jandarması durumuna gelmesi, gerek Suriye ile olan çelişkilerinin, Irak'la olan çelişkilerinin, İran'la olan çelişkilerinin derinleşmesi sonucu, bugün -ileride bunu yapabilirler, ama bugün objektif olarak aralarındaki çelişki- Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ortak bir politika izlemelerini engelliyor. Bu Kürtlerin Ortadoğu koşullarında bir meclis kurmalarının fırsatını da ortaya çıkarmış oluyor.

Diğer bir yönüyle; Kürdistan'ın subjektif yapısı ve objektif durumu da bir ulusal kurtuluş ve bir ulusal meclis için elverişli bir durumdadır. Birincisi; Kürt halkı Türk ordusuna karşı savaşabilecek, 8 yıl kadar savaşı sürdürebilecek bir askeri örgütlenme yaratabilmiştir. ARGK, Kürdistan'ın dört parçasında, yüzbinlerce Kürdü silahlandırabilir, savaştırabilecek yüzbinlerce Kürt vardır ve her an serîhildanlara katılabilecek sayıları milyonlarla ifade edilebilen bir Kürt halkı vardır. Azerbaycan'da, bilmem Sovyetler Birliği'nde bağımsızlığını ilan edenler, hiç bu kadar büyük güce de sahip değillerdi. Kürdistan'ın objektif yapısı da böylesi bir meclise elverişlidir. Bizde eksik olan birliğin oluşturulamamasıdır.

O halde, birlik nasıl oluşacak? PKK ile I-KDP, PKK ile YNK niye bir araya gelmiyor? Niye birlik oluşturulmuyor, diye sorular geliyor. Biz bu konuda diyoruz

Devamı 19. sayfada

YARGI

TC, halkımıza katliam işbirlikçilere parti sunuyor

TC, 1992 Newroz'unda halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesi kaşısında büyük yenilgi alarak başaşağı düştü. Bütün tasfiye planları ve alçakça komploları boşa çıktı. Newroz'la birlikte halkımızın mücadelesinin yenilmezliği bir kez daha ortaya çıktı. Ve uluslararası alanda geniş bir meşruiyet ve destek kazandı.

Halkımızın yarattığı büyük korku ile harekete geçen TC ve artık direkt olarak Kürt halkının mücadelesine karşı mücadele eden ABD, halkımıza ve onun kurtuluş savaşına karşı tam bir haçlı seferine girişmekteler. Bunun planları doğrudan Pentagon ile onun Türkiye şubesi Özel Harp Dairesi'nde hazırlanmaktadır. Onlara göre PKK ve Kürdiştan ulusal kurtuluş mücadelesi, mutlaka bitirilmelidir. Yoksa ABD'nin ve TC'nin Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya'daki çıkarları tehlikeye girecektir. Bu nedenle Kürdistan halkına ve PKK'ye karşı Newroz'dan, hatta yılbaşından beri tam bir sıcak savaş yürütülmektedir. Her gün Şırnak'ta, Urfa'da, Mardin'de vb. her yerde gruplar halinde sivil insanlarımız katlediliyor ve "gerilla vurduk" deniliyor. Yalan! Vurulanların çoğu sivil halktır ve tüm halkımız terörist ilan edilmiştir. Günlük, saatlik olarak Kürdistan'da bir sürek avı yapılıyor ve bu, anlık olarak yoğun bir psikolojik savaşla destekleniyor. Doğrudan ABD ve TC'nin talimatlarıyla işbirlikçi Barzani demeç üzerine demeç vererek PKK'ye saldırmaya hazırlanıyor ve günlük komplolarla uğraşıyor.

İşbirlikçileri kanatları altına alan TC bir yandan da şovenizmi alabildiğine körüklüyor. Azgın bir Türk şovenizmi, ırkçılık geliştiriliyor. Paneller, konferanslar, polis yürüyüşleri, şoven duygularla beyinlerini yıkadığı kitle mitingleri ve Türk ırkçılığı üzerine yemin törenleriyle Kürtlere ve PKK'ye karşı düşmanlık ayyuka çıkarılıyor. Sosyal demokratların da içinde olduğu koalisyon hükümeti tüm gücüyle "Şehirler, köyler yakılıp yıkılmalı, insanlar katledilmelidir, Kürtlük adına ne varsa ortadan kaldırılmalıdır" diyor. Düzenlenen bu saldırılarda askeriyle, diplomatıyla bütün Türkçü camiası birleşiyor. Tek partili döneme giriliyor. Artık hiçbir parti arasında fark bırakılmamış ve bu temelde tüm parti ve kurumlarıyla milli mutabakat sağlanmıştır. Demokrat ve aydın geçinenler de bu bütünleşmenin içinde yer alma onursuzluğunu gösteriyorlar. Tüm bunlar ise demokrasi ve çağa uyum maskesi altında yapılıyor. Zulme, işkenceye uğrayan, büyük işgal tehdidi altında olan, katliamlarla karşı karşıya bulunan Türk devleti ve Türklükmüş gibi feryat ediyorlar. Bunların amacı bu sahtekarlık ortamı içinde, yurtsever halkımızı ve öncüsü PKK'yi imha, tasfiye etmektir.

TC, zorlandığı bu dönemde güya reformcu bir karaktere sahipmiş gibi bir pozisyona girerek yeni yönelimlere girişmektedir. İşte bu çabaların bir parçası da legal bir şekilde kurulmak istenen sahte Kürt partisi olmaktadır. TC kanlı tasfiye hareketini uygularken, bunun üstünü örtmek ve kamuoyunu aldatmak için, aynı zamanda sahte reformist ve legal olarak kurmak istediği Kürt partisi silahını da özgürlük hareketine karşı kullanmak istiyor. TC, "Siz durun onay verin, ben yurtsever kitleleri katliamlarla imha edeyim, PKK'yi bu şekilde bitireyim daha sonra Kürtlere bazı kültürel haklar veririm" diyor. Böylece 20 yıllık kan ve alın teri binlerce şehit, acı, gözyaşı ve direnişle yaratılmış mücadeleyi tasfiye etttiği oranda siz de Kürt partisi kurabilirsiniz. Bu işe soyunan kendini satmışlar İdrisi Bitlisi'yi bile geride bırakacak bir pratiğe yönelmektedirler. TC kullanabileceği bu kişileri Kürt etiketiyle bandajlayarak piyasaya çıkarmakta ve "İşte Kürt partisi, işte Kürtlerin temsilcileri" diyerek ve sözümona Kürdistan sorununu böylece halletmeye çalışacaktır. Bu kirli oyunun dekor ve oyuncuları çoktandır hazırlanmaktadır. Bu konuda çeşitli anlaşmalar ve satın alma ihaleleri yapılmış, bu ihaleler temelinde bir mutabakat sağlanarak Kürt halkına yönelinmiştir. Bu planın en büyük bölümü Newroz üzerine hazırlanmıştı. "PKK saldırıya geçecek biz de ayaklanma var diyerek topyekün bir katliama girişerek, özgürlük hareketine büyük bir darbe indireceğiz" hesapları yapılmıştı. Ama nafile! Olaylar hiç de beklenen gibi olmadı. PKK devrimci sabrıyla TC'nin çizmiş olduğu bu senaryoyu boşa çıkardı. Bu oyun tutmayınca, bu kez de sahte Kürt partisi senaryosu hazırlandı ve şimdi de sahneye konmak istenmektedir. Sahte Kürt partisi ile Kürt halkının biricik ve gerçek temsilcisi PKK'ye karşı Kürt etiketli bir düzen içi parti çıkarılmaya çalışılıyor. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ve öncüsüne karşı günümüz İdrisi Bitlisilerden, Rayberlerden çetelere kadar uzanan bir karşı-devrim cephesi, soylu bağımsızlık mücadelesi ve amacına karşı Kürdistan'ı beş kuruşa satma pazarlığını örgütlemektedir.

TC'nin tüm bu yönelimlerini Kürt halkı çok iyi bilmektedir. Ve her Kürt yurtseveri TC eliyle kurulmak istenen Kürt partisinin ihanet partisi olduğunu, legal Kürt partisinin Avrupa metropollerinde fink atanların ekmek kapısı, umutları ve halka düşmanlıklarının bir ifadesi olduğunu bilmekteler. Legal Kürt partisinin, şehitlerin kanı üzerinde, onların kanını satarak tepinmek isteyenlerin girişimi olduğunu da her Kürt yurtseveri bilmektedir. Yıllardır Kürt halkına önderlik ederek ulusal direnişi yaratan, halkımızı yücelten ve bu kadar muazzam değerleri yaratan gerçek devrimci önderine karşılık, sömürgecilere uşaklık eden, şimdiye kadar devletten korkup halkımızın yararına olumlu hiçbir şey yaratmayan, köşe bucak saklananların bu çabalarının beyhudeliğini bilmekte ve öncüsüne sıkı sıkıya sarılarak kurtuluşun olacağına inanmaktadır. Kurulmak istenilen parti, Kürdistan'ın bağımsızlığı için meydanlarda kadın-çocuk, genç-ihtiyar

Devamı 19. sayfada

Bir ceset ortada kaldı

Mehmet Kaya

I

Kûzêrip ve Cirzê köyü. Bismil ve Stewr (Savur) arasında bulunan iki köy. Etraflarında esaret çemberi bulunur yıllardır. Operasyonlar yapılır, korku salmak için, evler aranır didik didik. Döşeklerdeki yünler boşaltılır. Şekerle un birbirine karıştırılır. Erkekler soyundurulur kadınların gözleri önünde çıplak. Kadınlara sövülür erkeklerin kulağı dibinde. Küçük çocuklar çaresiz gözlerle izlerler olan bitenleri hıçkırarak.

Yıllardır bu sürer böyle. Ne arama yapanlar bir şey bulur. Ne evleri, üstleri arananlar tek kelime konuşur. Sessiz, vahşi, kırıcı, yıkıcı bir iletişimdir bu. Arama yapanlar zaten bir şey bulmak için arama yapmıyorlar ya. Kendi korkularını azaltmak, köyün korkularını çoğaltmak için geliyorlar. Gözleri kin, içleri korku dolu. Korkutabildilerse köylüleri azalır korkuları onların. Ardlarında kırılmış çömlekleri, dökülmüş yünleri, camsız pencereleri, menteşesi sökülmüş kapıları, yumurtaları altında kırılmış kuluçkalık tavukları bırakıp giderler.

Aradan fazla zaman geçmez, gerilla kabusları görürler. Dolunay ışığında beş metre aralıklarla sessiz yürüyüşte, elleri tetikte, kulakları sessizlikteki seste, ayakları taştan taşa sekişte, bakışları canlı nesnenin hareketindedir gerillanın. Habire onlara yanaşır, yanaşır, yanaşır...

Uyku girmez gözlerine, içleri korku dolar, şişer ha şişerler. Batındıkları yerin etrafına habire nöbetçi dikerler. Mevzi yaparlar tepelerin tepesinde. Mayın döşerler mevzi yapamadıkları tepelere, mevzilere kanallarla geçişleri sağlarlar. Tel örgü, köpek sürüsüne umutlarını bağlarlar. Ama nafile, korku yüklenmekten alıkoyamazlar yüreklerini.

Rüyalarında bir doçka takırdar, roketatar füzesi ışık saçar ve bir gerilla haykırır. Bağırarak fırlayıverirler yataklarından. Korkuları giderek büyür. Tan vakti atar atmaz biniverirler araçlarına korkularıyla birlikte. Yolda rastladıkları her nesneye korku salarlar. Eşekleri kurşuna dizerler korkudan, çobanlar gerilla olarak görünür gözlerine. Çobanlara ve eşeklere kurşun sıkarken kendi içlerindeki korkuyu kurşuna dizerler aslında. Fakat çobanla eşeğin gerilla olmadığını anlarlar sonra. Korkuları daha da büyür. Ve Kûzêrip ve Cirzê köyüne giderler tarihi korkularıyla yüklü olarak.

II

Mêrdin-Stewr karayolu, uzun ince asfalt bir yol. Bu yol zulüm taşır Stewr'in köylerine. Her gün korku yüklü, kin yüklü, silah yüklü araçlar geçerler bu yoldan. Tutuklanan, gözaltına alınan köylülerin gözleri siyah bir bezle, elleri kalın bir iple arkadan bağlanır ve odun istifi gibi üstüste atılır. Bu yoldan Mardin Tugayı'na götürülürler. Mardin Tugayı bir mezbahane gibidir Hezex (İdil) köylüleri için. Burada köylüler çırıl çıplak soyulur. Büyücek bir salona hep birlikte konur. Kadınlar da erkekler gibi çıplaktır burada, saçları dağınık, bir elleriyle göğüslerini, bir elleriyle bacaklarının arasını kapatırlar.

İnsan feryatları yankılanır gün boyu, gece boyu. Elektriğe verilen, çarmıha gerilen, falakaya çekilen insanların feryatları. Feryat edenin mi, bu sesleri duyanın mı acısı büyük olur bilinmez. Herkes sırasını bekler, iğrenç küfürleri iliklerinde duyarak. Bir kadın yüzlerce kişinin çıplak olarak konulduğu salonun giriş kapısına çırıl çıplak asılır. Elleri ve ayakları kapının alt ve üst tarafına bir iple bağlanır, saçları yüzüne dökülür, göğüslerini örter kadının. Erkeklerin çığlık çığlığa bağırdığı bu yerde bir cesaret abidesi kesilir bu kadın. Kapıdan girip çıkan askerler iğrenç elleriyle lekelemeye çalışırlar inanç abidesini. Ama o, çıplak kapıda asılıyken bir cesaret güneşi gibi giriverir korkuyla karartılmış erkeklerin yüreğine.

Bir müddet sonra bir sessizlik çöker işkencehaneye. Elektriğe verilen kişiler bağırmaz. Falakaya çekilenler of bile demez. Her şeyi tez kavrar cellatlar. Kadını tekme tokat indirirler kapıdan. Cellatlar burada bilmediklerini öğrenmek, korkularını tutsak olarak aldıkları insanlara yüklemek isterler. Uygulamalarının amacı bu.

III

Stewr köyleri uyanmışlar derin tarihi uykularından. Zulmün nedenlerini çok iyi kavramışlar. Bunun için zulme, ihanete sömürgeciye karşı kalkan olmuşlar. Düşmana vermemişler ellerini, gerillaya, kendi gelecekleri için çarpışan gerillaya yoldaş olmuşlar. Gerillalar onlara vatanın ne olduğunu, yurtseverliğin ne olduğunu kavratmışlar. Yoksullukların, geri kalmışlıklarının nedenlerini anlatmışlar. Ve her şeyden önce köylüler anlatılanları yaşamışlar. Tanığıdırlar, sanığıdırlar bütün iğrençliklerin.

Bir de ihanet bırakmamış yakalarını. Yakın komşuları, hatta akrabaları ispiyonlamış onları. Bazıları kendilerini para karşılığında satmış, bilgi vermişler. Kendi kurtuluşu için savaşanları birkaç bin lira karşılığında satmışlar. Ama süre içinde bunlar halkın büyük nefretini almışlar. Bunlara selam veren olmamış. Kahvelerin, dükkanların, evlerin kapıları yüzlerine kapanmış. Oğullarına kız veren çıkmamış. Çevre köylerden kimse kızlarını gelin almamış oğullarına. Allah'ın evi camide bile onlarla kimse Allah'ın huzuruna gitmemiş, namaz saflarından kovulmuşlar.

Halktan böyle kopanlar, kendilerini parayla satanlarla birleştiler. Ellerine aldıkları otomatik tüfeklerle gezdiler. Onlar da sahipleri gibi korkulu. Çocuktan, kadından, uçan kuştan bile kuşkuludurlar.

İşte bunlardan 4'ü 15 Nisan 1992 günü kendi sahipleri bir subay iki askerle Stewr karayolunda yolculuk yaparlarken, yolda arama yapan gerillanın eline geçerler. Yüzlerce namuslu yolcunun bakışları altında 14 şerefsiz ve korkulu gözdürler artık. Yalvarmaları, suçsuzluklarını anlatmaları, kendilerini yere atmaları, çoluk çocuk sahibiyiz demeleri, masum numaraları yapmaları, kaç para eder?

Yolcular arabalarıyla yola koyulurken, halkını ve vatanını para karşılığında satanlar sahipleriyle birlikte eli silahlı, beli bombalı gerillaların arasında kalırlar utançlı, korkulu, çaresiz, utanılası geçmişleri, hiçbir şey vaad etmeyen gelecekleriyle.

"Yürü" komutuyla sırtlarındaki ihanet yükü altında ayaklarını kaldıramayacak kadar halsizlikleriyle yürürler, bilinmeyen bir yere götürülürler.

IV

Kûzêrip ve Cirzê. Gerillanın yatağıdırlar. Ekmeklerini, aşlarını, düşüncelerini, inançlarını gerillayla paylaşırlar. Aynı köyde yaşarlar. Onlar toprak üstündeki damlarda, gerilla toprak altındaki sığınak ve mağaralarda. Hep elele verip yapmışlar toprak altı barınakları, televizyon, buzdolabı yerleştirmişler, toprak zemin üzerine kilimler sermişler.

Gerilla köyün güneşi, aydınlığı, cesareti, bilinci, kırgınlıkların gidericisi, geleceğin habercisi, geçmişin aydınlatıcısı, çaresizliğin çaresi, güçsüzlüğün gücü olmuştu.

Gerilla ve köylüler dışında kimse bilmezdi yeraltı mağaralarının ve sığınaklarının yerini. Köylerde herkes birbirine güvenmişti. Daha doğrusu gerilla bu güveni yaratmayı başarmıştı.

Bunun için, 1992 kışında bir eğitim devresini burada yapmaya karar vermişti gerilla. Bismil'in çevre köylerinden gerillaya katılan adaylar, bu köylerde eğitime alınmıştı. Tarihlerini, geleceklerini burada öğreneceklerdi. Yeni bir yaşamın uygulayıcıları ve yaratıcıları olacaklardı. Sabah altıda kalkarlardı her gün, temizlik yapar, ellerini yüzlerini yıkar, yemeğe otururlardı. Saat sekizde eğitimleri başlardı. Saatlerce tartışırlardı. Geçmiş köle kişilikten kurtulmak, yeni, atılgan, cesaretli, bilinçli, özgür bir kişilik edinmek için. Önceki kişilikleri sanki yalan kelimelerin üst üste konulması ve örülmesiyle oluşmuştu. Demek ki, sahte görünmelerinin, yaratıcı olmamalarının nedeni buydu.

Eğitim yaptıkları köyün gençleri de aralarına katılırdı sık sık. Çünkü bu gençler gerillanın bir parçasıydılar artık. Büyük çoğunluğun ağzı sıkıydı. Ağabeyleri, ablaları kadar sever sayarlardı gerillaları. Belki de daha öte. Bunlardan biri hariç.

Adı Kazım Yalçınkaya idi. Isınmamıştı bir türlü gerillaya. Gerilla da ona. Uyumsuz bir tipti. Kimseyle pek geçinemezdi. Bir de korkardı her şeyden. Sanki köylülerin yitirdikleri korkuların tümü ona geçmişti. Bu yüzden onu diğer köy gençleri gibi eğitime almamışlardı. Daha doğrusu kovmuşlardı. Kazım aşağılık kompleksini yaşıyordu. Nasıl olurdu ondan küçük yaşta olanlar bile gider gerillayla konuşur, kuryelik yapar, büyük birer insan gibi davranır, ama kimse kendisini adam yerine koymazdı.

Bu durumu çok düşündürdü Kazım. Köyde kimsenin yüzüne doğru dürüst bakmazdı. Köyün yaşlısı A. Kerim Kortak hiç sevmezdi Kazım'ı. Gerillayı sevdiği kadar Kazım'dan nefret ederdi. Kazım sırtına, gözlerine çevrilen köylülerin bakışları altında ezilmemek için bir gün gerillanın yanına gitti. Ayakkabılarını çıkardı. Oturdu terbiyelice. "Sizin söylediklerinize uyarım, arkadaşlarla iyi geçinirim, dürüst olmaya çalışırım" dedi başını önüne eğerek.

Gerilla komutanı Doktor Cuma bütün arkadaşlarının görüşüne başvurduktan sonra "Tamam" dedi. Sevindi Kazım. Ama daha aradan birkaç gün geçmemişti ki, yine eski Kazımlığını sürdürdü. Bu kez kesin olarak kovuldu.

Gerillaların eğitim grubunda üç de bayan vardı. Berivan, Mizgin ve Şükran, gündüzleri erkeklerle birlikte eğitim görürlerdi, geceleri ayrı yerlerde kalırlardı. Üçü de yörelerinin köhnemiş geleneklerini parçalayarak buraya gelmişlerdi. Köy kadınlarının beyinlerine özgürlük tohumlarını ekmişlerdi. Burada gerilla köylülerle kaynaşmış, köylü gerillaya alışmıştı.

V

Bir astsubay, iki asker ve 4 köy korucusunun kaçırıldığını duyan cellat ve cellat başları hemen korkuya kapılırlar. Arabalara bomba yükler, helikopterlere füze, silahlarını tepeden tırnağa ve yollara düşerler.

Bismil ve Stewr'in orta yerinde bir sır küpü gibi duran Cirzê ve Kûzêrip'e giderler sonunda. Yine bilinen aramaları yapacaklar. Köylüler ellerini başlarının üzerinde bağlayarak kapılardan dışarı çıkarlar tek tek erkek, kadın, çocuk. Ve namluların hedefinde cesaretlice dizilirler duvarların dibinde. Başları dik, göğüsleri kalkık, bakışları delici, alınları ak.

Cellatların gözleri pazarda köle arayan efendilerin gözleri gibi dolaşır köylülerin suratında. Bakışlarıyla korkutmak isterler köylülerin gözlerini. Bir baş cellat bu amaçla sıraya dizilmiş tek tek köylünün gözlerine diker gözlerini. Korkunun zerresini görmez çoğu gözde. Sıra Kazım'a gelir. İki korkulu göz karşı karşıya gelince Kazım hemen pes eder. Ellerini başından indirerek iki adım cellata yanaşır. "Ben biliyorum, söyleyeceğim" der. Cellat şaşırır, Kazım'ın neyi söyleyeceğini bilmez. Buyurucu ve korkutucu bir sesle, "Geç bu tarafa" der ve Kazım'ı arabaların dizili olduğu yere götürür.

Otomatik silahlar patlar. Hedefinde kadınlar, çocuklar, erkekler ve evler var. Sığınak ve tüneldeki gerilla basıldığını anlar. Ama kaçacak yerin olmadığını bilir. Herkes silahına davranır. Berivan elbombasının pimini çeker, Mizgin'in elinde otomatik silahı tetikte. 16 yaşındaki Selahattin boyundan uzun tüfeği ile mevziye yatar. Kendal güzel Kürtçesiyle "Arkadaşlar sakin olun" der. Süleyman yaşıtı Ali Şeker'le tüfeğini arar. 14 yaşındaki Osman, Doktor Cuma'ya gözlerini diker. Köyün altında sükunet sürerken, köyde makinelerin takırdısı, bombaların gürültüsü her tarafı inletir. Duvar diplerinde can veren genç kızlar. Sağa sola kaçışmaya çalışan çocuklar. Üstüste düşen ve kanları birbirine karışan erkekler.

Köyün yaşlısı A. Kerim Kortak ile küçük oğlu Cazım Kortak esir düşerler cellatların eline ve cellatlar onları kendilerine siper ederek mağaraya girmek isterler. Kapağı açılınca mağaranın "diri teslim olmaktansa ölerek yaşamayı ve asla teslim olmamayı" yeğleyen gerillalar peşpeşe patlatırlar bombaları karın boşluklarında. Ortalık bir cehenneme dönüşür. Her gerilla bir bomba olur patlar cellatların yüzüne.

Başka mağaralarda ve sığınaklarda karşılıklı çatışmalar olur. Helikopterler bomba yağdırır gökten. Evler alev alır. İki katlı binalar çöker. Tavuklar ve köpekler korkudan köyü terkeder. Ölüler, yaralılar ve sağlar çamur deryasında upuzun yere uzanır. Yerde yatan köylü gençlerden birisi bir gün önce gerillanın kendisine okuduğu şiirin dörtlüğünü anımsar:

"Vurun ulan vurun
Ben kolay ölmem
Ocakta küllenmiş közüm
Karnımda sözüm var
Haldan bilene"

Sessizliğe bürünür bir müddet sonra köy. Bir ölüm sessizliğine. Sadece gökte dolaşan helikopterlerin sesi arasıra sessizliği böler. Cellatların elleri tetikte sessiz. Yaralılar ve yaralanmamış köylüler elleri enselerinde nefessiz.

A. Kerim Kortak ve oğlunu kendine siper ederek ilerlemek isteyen cellada karşı A. Kerim ve oğlu Cazım direnir. Böyle bir rolü oynamaktansa ölümü yeğler. Ve cellatların namlularının hedefinde kurşunlanırlar. Cesetleri çok sevdikleri gerillaların cesetlerine yakın yere düşer.

Mağaralara giremeyeceklerini anlayan cellatlar, bombalayıverirler ikinci kez sığınakları ve mağaraları. Yer titrer altında patlatılan bombaların gücüyle, köyün üstünü bir duman kaplar. Savaştan çıkmış, viraneye döner güzelim köy, Kazım Yalçınkaya'nın bir ihbarının sonucu gelen yüzlerce bombayla.

Üstten emir geldi: "Toplayın cesetleri." Dozerler çalışmaya başladı, derin bir çukur kazmak için. Cellatlar leş çakalları gibi dadandılar evlere, sığınaklara ve mağaralara. Duvar diplerindeki cesetlerle birlikte tüm cesetler ayaklarından çekilerek çukurun başına getirildi. Odun sayar gibi saydı bir cellat ayağıyla yerdekileri ve elindeki kağıda 44 rakamını düştü. "35'i bölücü terörist, 9'u da hain" diye fısıldadı ve korkusu depreşti. "Atın bunları çukura" emrini verdi. Sorgulanmadan, yargılanmadan, yıkanmadan, kefenlenmeden, kadın erkek ayrımı gözetilmeden, etraflarını saran ve itiraz etmeye başlayan köylülerin kin dolu bakışları arasında çukura atıldılar.

Kepçe kepçe toprak boşaltıldı ve doldu çukur. Gözaltına alınması gerekenler alındı ve Kazım Yalçınkaya köyün kuytuluk bir köşesine çekildi. Bir kurşun patlatıldı ve bir ceset düştü yere. Sessiz, korkak ve cansız.

VI

Arabalar içindeki cellatlarla birlikte köyü terk edince, kadın, erkek ve çocuklar elleriyle, kazmalar ve küreklerle eşelemeye başladılar toplu mezarlığı, çevre köylerden akın akın köylüler geldi. Onlar da çalıştılar hızlı ve sessiz. Kimse tek bir kelime olsun konuşmuyordu. Birbirine bakmıyordu. Sadece eller ve kürekler çalışıyordu.

Tek tek sayarak cesetleri çıkarırlarken, birisi, "Yaşıyor" diye bağırdı. Yüzlerce kişi toplandı. "Hala nefes alıyor" dedi birisi ve onu yol kenarında bekleyen arabaya doğru hızla götürdüler. Başka biri daha yaşıyordu, onu da götürüp aynı arabaya yoldaşının yanına yatırdılar.

Ve Kûzêrip'te toplanmış binlerce insan hep bir ağızdan **"Bunlar bizi diri diri gömüyorlar! Bunları tanıyalım"** dedi. Ve 44 şehidin cesedinin yanıbaşında onbinler oldular.

Cenazeler hemen yıkandı. Bembeyaz bezlerle kefenlendi. Bismil'e kadar onbinlerce kişinin katıldığı cenaze törenleriyle kutsal topraklarına gömüldüler kendi köylerinde.

Yalnız bir cenaze ortalıkta kalmıştı. Bir ceset. Kazım Yalçınkaya'nındı bu ceset. Ne cellatlar aldı. Ne de halk kaldırdı.

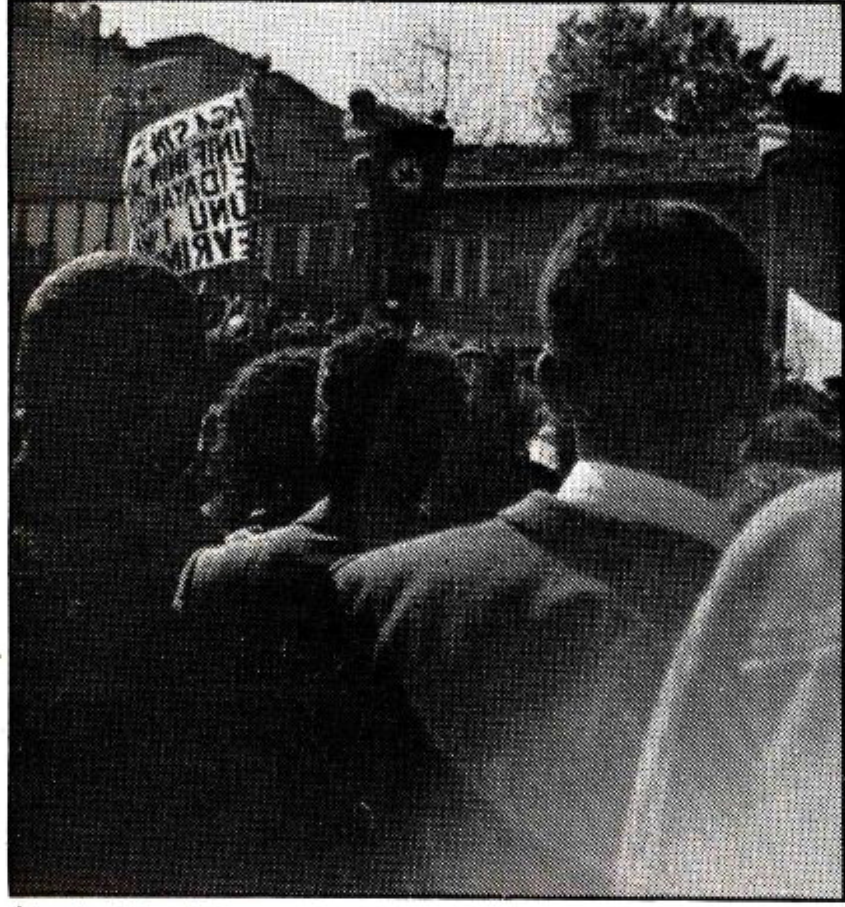
Kazım'ın cesedi ortalıkta kaldı.

1 MAYIS

1 Mayıs, işçi sınıfının bayramı. İşçi sınıfı arasındaki uluslararası dayanışmanın en zayıf olduğu bir dönemde dünya işçi sınıfı kendi bayramını kutladı.

Reel sosyalizm çöktü. Reel sosyalizm işçi sınıfına iyi bir gelecek yaratmadı. Reel sosyalizm ile bilimsel sosyalizmin özdeşleştirilmesi, reel sosyalizmin bütün günahlarının bilimsel sosyalizmin üzerine atılmaya çalışılması, işçi sınıfının geleceğe yönelik umutlarını kırmak, kurtuluşunun çıkış yollarını kapatmak isteyenlerin amacıdır.

Reel sosyalizm işçi sınıfı arasında güven, eşitlik, kardeşçe bir dayanışma yaratmadı. Komüntern birçok ülkedeki komünist partisini kendi şubesi haline getirdi, yaratıcı olmalarını engelledi. Reel sosyalizm bütün üretimi kolektifleştirme adı altında devletleştirdi. Devleti bir avuç komünist maskeli bürokratın ellerine teslim etti. Ulusal sorunları çözemedi. Uluslararası dengesizliği gideremedi. Rus ulusunu diğer uluslara hakim kılmaya çalıştı. Halkı ve işçi sınıfını yönetime getirmedi. Hatta işçi sınıfını yönetim dışı bıraktı.

İstanbul Gazi Osman Paşa'da 1 Mayıs gösterisi

Kürdistan halkı olarak reel sosyalizmin eleştirisi temelinde geleceğe doğru emin adımlarla yürüyeceğimize eminiz. Daha şimdiden, Kürdistan halkının yükselttiği bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi gerçekten yeni bir insan tipi şekillendiriyor. Önce sosyalizmi insanda inşa etmeye çalışıyor. Kapitalist toplumu iliklerine kadar yaşayan insanlarla sosyalizm kurulamaz. Bunun için PKK yeni insan tipi yaratılmasına büyük önem veriyor.

Bağımsızlık ve özgürlük savaşımız yalnızca Kürdistan devrimi ile sınırlı kalmayacaktır. Daha şimdiden Ortadoğu'da güçlü bir etki yaratmaya başlamıştır. Türkiye işçi sınıfının kendi öncüsünü ortaya çıkarması için her türlü enternasyonal destek Kürt halkı tarafından sunulmaktadır. Irak, Suriye, İran gibi alanlarda emekçileri temsil eden güçlerle Kürt halkı ilişkiler geliştirmektedir. Ve Ortadoğu'da yeni bir 17 Ekim Devrimi'ni Kürt halkı PKK öncülüğünde hedeflemektedir. Ama yapılacak ikinci bir Ekim Devrimi'nin birincisinden alınan deney ve tecrübeler temelinde olacağı da kesin.

Hiç kuşkusuz günümüz dünyasında en güçlü devrimci hareketlerden biri halkımızın öncüsü PKK'dir. Ve bütün dünya emekçilerinin tek bir bayrak altında toplanması için PKK üzerine düşen sorumluluğun bilinciyle bütün pratiğini şekillendirmiştir. Bu bilinç ve pratikle yeni bir enternasyonalin kurulması için büyük çabalar harcamaktadır. Bütün dünya işçi sınıfı temsilcilerinin veya partilerinin eşit ve özgür temelde, kardeşlik ve dayanışma amacıyla bir araya geldiği bir enternasyonale ihtiyaç vardır.

Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük savaşını yükseltmesine paralel olarak uluslararası dayanışmaya daha çok önem vereceği de açıktır. Türkiye işçi sınıfının Kürt halkının mücadelesine paralel olarak bir bütünleşme sağlaması gerekir. Ancak bugün Türkiye işçi sınıfının içinde bulunduğu durum hiç de buna paralellik arz etmemektedir.

1 Mayıs'ın tarihsel süreci

18 Mayıs 1882'de Amerika'da Marangozlar Sendikası'nın başlıca önderlerinden Peter Mc. Guire New York merkezi işçi sendikasının toplantısında, işçilerin kent sokaklarında yürüyüş yapabilecekleri özel bir güne sahip olmalarını istedi ve Eylül'ün ilk Pazartesi günü emek günü olarak ilen edilmesini önerdi. Öneri büyük bir çoğunlukla kabul edildi. 5 Eylül 1882 günü 30 bin işçi çeşitli sloganlar atarak yürüyüşe geçti. Emek günü 5 Eylül 1883'de tekrarlandı. ABD ve Kanada'da örgütlü meslek kuruluşları ve İşçi Sendikaları Federasyon'u (FOTLU) da 1884'de Chicago toplantısında Eylül'ün ilk Pazartesi gününün emek günü olarak kutlaması kararını aldı. FOTLU, 8 saatlik işgünü mücadelesine ulusal ivme kazandırmak için 1 Mayıs 1886'da bir günlük grev yapılması kararı aldı. 1 Mayıs 1886 tarihinde tüm ülkede 350 bin işçi greve gitti. Ülkede yaşam durdu. Chicago'lu kapitalistler bu uyanışı ne pahasına olursa olsun ezmek için saldırıya geçtiler. Olaylar 3 Mayıs 1886 günü Mc Cormiek Hervester fabrikasının önünde patlak verdi. Polisin işçilerin üzerine açtığı ateş sonucu 4 işçi öldü, çok sayıda işçi de yaralandı. II. Enternasyonal'in 1889'daki Paris Kongresi'nde Amerikan İşçi Federasyonu'nun önerisi üzerine Amerika işçi hareketinin 8 saatlik iş günü mücadelesinin desteklenmesi amacıyla 1 Mayıs 1890 tarihinde uluslararası çapta gösteriler yapılması kararı aldı. 1 Mayıs günü işçilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kabul edildi.

Türkiye'de 1 Mayıs'ın tarihsel süreci

İlk 1 Mayıs, 1890 yılında "işçi bayramı" adıyla uluslararası çapta kutlandı. Türkiye'de ise 1909 yılında ilk 1 Mayıs'ı "amele bayramı" olarak kutlandı. Daha sonraki yıllarda yasaklanmasına rağmen kutlandı. 1925'de 1 Mayıs rejim tarafından "Bahar ve çiçek bayramı" olarak ilan edildi. 1976 yılına kadar işçi sınıfı bayramını kitlesel olarak kutlayamadı. 1968 yılından itibaren Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) kutladı. 1976 1 Mayıs'ında geniş katılımlı olarak bayram kutlandı. Ancak 1976 yılında 100 bin kişinin yürüdüğü Taksim Meydanı'nda 1977'de tam bir katliam yaşandı. 1 Mayıs alanı 500 bin işçi ile dolmuştu. CİA ve MİT mensuplarının açtığı ateş sonucu 36 kişi yaşamını yitirdi. 1980'li yıllarda ise uzun bir süre kutlanamayan 1 Mayıs, 1987-88 yıllarında tekrar geleneğine uygun olmasa da kutlanmaya başlandı. Yine kan aktı, yine şehitler verildi.

1992'de 1 Mayıs Türkiye'de

12 Eylül faşizmiyle birlikte Türkiye işçi sınıfı sindirildi. Fabrikatör ruhuyla şekillendirildi. Her şey devlet içindir sloganı beyinlere aşılandı. Kitle gösterileri ve bayramların kutlanması yasaklandı. Türkiye solu tasfiye edildi.

Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımı 1984'ten sonra yükselince 12 Eylül'ün şekillendirdiği rejim sarsılmaya başladı. Gerilla savaşı yaygınlaştıkça rejim her tarafından döküldü. Giderek bir tartışma ortamı doğdu. İşçiler düşünme sürecine girdi. Ve ilk olarak ekonomik amaçlı bazı grevleri gerçekleştirmeye başladılar. Türkiye solu zemin çok olumlu olmasına rağmen, toparlanma sürecine giremedi.

1990'da İstanbul ve bazı kentlerde 1 Mayıs bayramı korsan gösterilerle kutlandı. Akif Dalcı adlı bir işçi şehit düştü.

Bu tarihten sonra devlet 1 Mayıs'ı devlet töreniyle kutlama çalışmalarını hızlandırdı. Nihayet 1992'de faşist rejimin "sosyal demokrat" lideri İnönü ve rejimin birçok yetkilisi büyük sendikalarla birlikte bayramı salon toplantılarıyla kutladılar. Buna karşı bazı radikal gruplar da sokaklarda gösteriler düzenleyip bir ses olmaya çalıştılar.

Kürdistan'da

Kürdistan işçi sınıfı yabancı kapitalizm tarafından şekillendirildiğinden son yıllara kadar kendisi için bir sınıf olma bilincine sahip değildi. Ulusal bilince de yabancıydı. Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı yükselince 1 Mayıs işçi sınıfı bayramının anlamı işçilerce daha iyi anlaşıldı. Ve Kürdistan'ın birçok bölgesinde kutlandı. 12 Eylül faşizmi döneminde Kürdistan'da bir suskunluk yaşandı. Ama 15 Ağustos'tan sonra Kürdistan halkının öncüsü her günü sömürgeciliğe, emperyalizme ve işçi sınıfı düşmanlarına karşı direniş günü haline getirdi. Eylemler ve gösterilerle direnişini sürdürdü ve sürdürüyor.

Avrupa'da 1 Mayıs 1992

Galiba İngiltere dışında 1 Mayıs'ın resmi İşçi Bayramı olmadığı Avrupa ülkesi yok. Bütün ülkelerin işçileri bugün sokaklara dökülüyor, gösteriler yapıyor, eğleniyor. Kanlı, yasaklı 1 Mayıs'lar tarihe karışalı çok oldu buralarda. Bu, biraz da sınıf mücadelesinin özünün saptırılmasının, reformize edilmesinin bir sonucu. Ama sadece bununla izah etmeye çalışmak yanlış olur. Çünkü, Avrupa'daki işçi sınıfı geçmişten günümüze en büyük sınıf mücadelelerinin sahibi. Bu mücadeleler sonucunda elde edilen önemli kazanımlar ve haklar da var. Avrupa ülkelerindeki işçi sınıfı politik olarak hemen hemen tamamen burjuvazinin denetimi altında. Ekonomik yaşam düzeyi diğer ülkelerle kıyaslanamayacak kadar yüksek. Bu durum biraz da rahatlık, duyarsızlık yaratıyor.

Ama Almanya'daki bu 1 Mayıs'a büyük grevlerle girildi. Yüzbinlerce memur artan enflasyon ve arttırılan vergiyle orantılı olarak ücretlerinin yükseltilmesi talebiyle grevdeydiler. Metal sektöründeki işçiler de işvereni uyarmak, toplu sözleşme görüşmelerinde pazarlık gücünü artırmak amacıyla uyarı grevleri yapıyordu. Ayrıca grevde olan memurlar da bu uyarı grevleriyle destekleniyordu.

Ekonomik nedenle de olsa, işçi dünyasında yoğun bir hareketliliğe denk gelmesi 1 Mayıs kutlamalarını da renklendirdi, daha katılımlı ve renkli kıldı.

Sadece Almanya'da değil tüm Avrupa ülkelerinde yaşayan Kürdistanlı işçiler de 1 Mayıs gösterilerinde yerlerini aldılar. Onbinlerce Kürdistanlı işçi, Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği çatısı altında bir araya gelerek, bulundukları ülkelerdeki işçilerle birlikte gösteriler düzenlediler. YKWK (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği) kortejleri, bu sene geçen yıllara oranla daha kalabalıktı. Yürüyüş ve mitinglerde konuşmalar yaparak Kürdistan'daki gelişmeleri, Türk sömürgeciliğinin devam eden katliamlarını anlattılar ve işçilerden dayanışma talebinde bulundular. Kürdistanlı işçiler 1 Mayıs alanlarına direnişi, mücadeleyi taşırdılar konuşmalarıyla, yaklaşımlarıyla, halk oyunlarıyla, rengarenk giysileri, bayrak ve flamalarıyla büyük ilgi topladılar.

1992 Paris. 1 Mayıs gösterisi

Foto: Berxwedan

Paris'teki 1 Mayıs kutlamalarına 6 bin Kürdistanlı işçi-emekçi katıldı. 1 Mayıs kutlamalarını düzenleme komitesi içinde YEK-KOM da vardı. Yani Kürdistanlı işçiler, sadece katılımcı değil aynı zamanda düzenleyici durumdaydı. Kutlama mitingine katılan yaklaşık 50 bin kişilik kitlenin önemli bir bölümü Fransızlardan oluşmakla birlikte, içlerinde Tamilliler, Batı Sahralılar ve diğerleri de bulunuyordu. Anti-faşist grup ve örgütlerle birlikte 30'a yakın dernek ve örgütün çağrısıyla düzenlenen geniş katılımlı bir etkinlikti.

Daha miting başlamadan birkaç saat önce meydanda toplanan Kürdistanlılar, diğer gruplar gelinceye kadar halk oyunları gösterileri, Kürdistan'ın çok çeşitli yerlerinden derlenen türkülerle bir kültürel şenlik düzenledi. 6 bin kişilik bu çoşkulu kitle, alana gelen herkesin ilgi ve dikkatini hemen üzerinde topluyor ve etraflarında çemberler oluşturuyorlardı.

Strasburg'taki 1 Mayıs kutlamalarına da 300 dolayında Kürdistanlı yurtsever sloganları, türküleri ve halaylarıyla katılıyordu.

İngiltere'nin başkenti Londra'da yapılan 1 Mayıs kutlamaları ise bundan daha farkıydı. İngiltere'de 1 Mayıs resmi bayram olmadığı için, normal iş günüydü. İngiliz işçi sınıfı 1 Mayıs'a pek de ilgiyle yaklaşmıyor ve hatta kutlamalara bile katılmıyor.

Buna rağmen birçok örgütün katılımıyla düzenlenen 1 Mayıs yürüşüne katılan 2 bin kişiden hemen hemen yüzde doksanı Kürttü. Yürüyüşe katılan İngiliz örgütlerinden katılanların sayılarının çok az olması, elbette üzücü bir durumdu.

Avusturya'nın başkenti Viyana'daki 1 Mayıs gösterilerini Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi düzenlemişti. Parlamento binasının önüne kadar yürüyen kitleler içinde 500'ü aşkın Kürdistanlı da vardı. Burada Avusturya Başbakanı Dr. Franz Vranitzky kitleleri selamlayıp bayramlarını kutlayarak kutlamaları başlattı. Ardından ERNK taraftarı bir yurtsever de alanda biriken binlerce kişiye hitaben Kürdistan'daki son gelişmeleri ve Kürdistanlı işçilerin 1 Mayıs'tan birlik, mücadele ve dayanışmayı anladıklarını, bu çerçevede de yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesinde dayanışmalarını beklediklerini vurguladı.

1 Mayıs akşamı Viyana'da Kübalı çocuklarla dayanışma gecesi vardı. Yoğun bir emperyalist abluka altına alınan Küba halkıyla, Kübalı çocuklarla dayanışmak için 1 Mayıs gününün seçilmesi kuşkusuz tesadüf değildi. Enternasyonalist dayanışmanın neredeyse unutulmaya yüz tuttuğu böyle bir dönemde bunu hatırlatmak ve dayışmayı güçlendirmek bir hayli önemli. Kübalı çocuklarla dayanışma gecesinde de ERNK taraftarları vardı. Açtıkları stand büyük bir ilgi görüyor ve TC'yi protesto etmek amacıyla açılan imza kampanyasına katılımlar artıyordu.

Avusturya'nın Graz şehrinde Avusturya Sosyalist Partisi (SPÖ)'nin düzenlediği salon toplantısına 150 civarında KÜrdistanlı katıldı. 1 Mayıs'ı kutlama toplantısını düzenleyen SPÖ olmasına rağmen, kültürel programının ağırlığını ERNK taraftarları üstlenmişti. Ayrıca Kürdistan'daki son gelişmeleri de içeren siyasi konuşma yapıldı.

Linz kentindeki yürüyüşe de 500 civarında Kürdistanlı katıldı.

Norveç'in başkenti Oslo ile Trondhiem ve Stavanger şehirlerin yaşayan Kürdistanlılar da 1 Mayıs gösterilerinde yerlerini alıyor ve Norveç işçileriyle birlikte yürüyorlardı.

Oslo'daki 1 Mayıs kutlamaları sırasında kendi ülkesinde 1 Mayıs'ı yasaklayan, insanların üzerine kurşun yağdıran TC, konsolosluğu aracıyla harekete geçiyor ve satın aldığı bazı düşkünleri TC bayrakları ve düşmanca sloganların sloganların yazılı olduğu pankartlarla yurtseverlere karşı saldırtmaya çalışıyordu. Bu durum karşısında Norveç polisini ve 1 Mayıs kutlama komitesini uyaran yurtseverler, büyük bir provokasyonu önlediler. Daha sonra yurtseverlerin görüştüğü bazı kişiler, kendilerinin konsolosluk tarafından zorla 1 Mayıs yürüyüşüne getirildiklerini, bir daha böyle bir zorlamaya alet olmayacaklarını söylediler.

İsveç'teki 1 Mayıs kutlamalarında, yine en canlı ve en dinamik kortej ERNK taraftarlarının kortejiydi. 400 yurtseverin yer aldı.

İsviçre'de de Kürdistanlı yurtseverler, sadece Zürih'te -ki diğer şehirlerde de büyük katılımlar olmuştu- 700 kişilik bir kitleyle yürüyüşe katılmıştı.

ABD'deki toplumsal sorunlar üzerine

Tarihte ilk kez, insan hakları ABD devleti tarafından yasallaşırılmış, yine tarihte ilk kez çok uluslu devletlerde, devletin sınıfsal niteliğinden daha çok ırksal ve ulusal yanının etkin olduğu bu devlette ortaya çıkmıştı. İnsan hakları, eşitlik ve özgürlük geçmişte olduğu gibi, bugün de hem ulusal demkratik halk devrimlerinin ve hem de burjuva demokratik devrimlerin temel politik hedefleri olmuşlardı. Bu üç temel politik kavramın her biri de, dünyamızda farklı gelişim aşamasında olan farklı uluslar ve bu ulusların farklı toplumsal sınıfları açısından birbirine zıt iki anlama geliyor. Bu politik hedeflerin yerine getirilmesi ise, yine ekonomik ve toplumsal sorunların, politik iktidara sahip sınıfların çıkarlarına göre değil bizzat üretime katılan bütün sınıfların ve var olan ırksal ve ulusal grupların toplumsal ve ekonomik varlığının tanınması temelinde çözüm bulabilirdi.

Bütün dünyadaki burjuva toplumların mimarı, mülkiyete göre gelişen ekonomik, politik ve toplumsal yasalardır. Bu toplumlarda yasalar ve kurallar her şeydir. İnsan ise kişi olarak ikincil ve önemli olmayan basit üretim ve tüketim aracıdır. Bunun içindir ki, burjuva demokrasisi kişisel özgürlükleri, sınıfsal ve toplumsal özgürlüklerden kopartıp, ona karşı politik bir güç, kuvvet olarak yasallaştırmıştır, bu toplumlarda. İnsanların köle olma hakkı, var olan yasaları uygulama özgürlüğü, devletin ve düzenin korunması için yoksul sınıfların varlıklı sınıflarla eşitliği hep politik yasalarla güvence altına alınmıştır. Bütün bu politik yasalarda, burjuva sınıfların ekonomik ve toplumsal mücadelelerinin politik ürünü olan, biçimde özgür ama gerçekte köleliğin tanınması olan bu haklar, var olan düzenin sürdürülmesi için hayatta kalma hakkının kabulüdür. Bu toplumlarda üreticiler, yaşamak için çalışmazlar, çalışmak için yaşarlar. Yasalar çoğunluğun ihtiyacına göre değiştirilmez bu toplumlarda. Burjuva toplumda sermaye sahipleri için insanları değiştirmek yasaları değiştirmekten çok daha kolay ve ucuzdur. Yasalara göre değiştirilemeyen insanlar ise şu veya bu biçimde dışlanırlar.

Geçtiğimiz hafta ABD'deki zencilerin toplumsal başkaldırısını burjuva yasaların basit ihlali olarak düşünmek yanılgı olur. Bütün burjuva devletlerin olduğu gibi, çok uluslu ve ırklı sınıf devletlerinin iç ve dış politikaları birbirinin tamamlayıcısı ve bütündür. Bütün gelişmiş burjuva devletleri arasında ABD dış uluslararası politikada ne kadar güçlü ise, kendi yoksul, işsiz ve üretici sınıflarına karşı da aynı şiddette güçlü bir yapısı var. ABD'de işçi sınıfından bahsetmek hemen hemen imkansız. Kendi ekonomik ve toplumsal çıkarlarının farkında olmayan milyonlarca aç sefil insanları, politik bir örgütlenme içinde olmadıkları sürece sınıf olarak kabul etmek doğru değildir. Ama bu 19. yy'daki burjuva demokratik devrimden bugüne kadar, ilk kez böyle bir patlama ile kendisinin varlığını iddia eden bir eyleme girişmesi, gelecekteki politik ve toplumsal bilinçlenmesinin belirtisi olabilir.

Dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyen iki ulus yaşıyor Amerika'da. İlki bütün dünya uluslarının masrafı üzerine yeni Roma İmparatorluğu kurmaya çalışan köle sahiplerinin ulusu.

Geçtiğimiz 70 yılda bütün dünyanın farklı uluslarının zengin sınıflarının en üst katmanının oluşturduğu, sermayenin gücüne göre biçimlenen burjuva Amerikan ulus. Diğeri de, bütün dünyanın ırksal, ulusal ve etnik kökenlilerinin oluşturduğu sayıları toplam nüfusun yarısı olan, Amerika'nın zencilerinin, Kızılderililerin, Güney Amerikalı, Asyalı ve Afrikalıların oluşturduğu çoğu işsiz, belli bir bölümü yatacak yeri bile olmayan yoksullar ulusu. Amerikan kapitalizminin kendi içindeki işçi sınıfına olan bağımlılığı dışarıdaki yatırımlarına göre ne kadar azalıyorsa, bu kimsesizler, işsizler ve yoksullar ulusu da aynı oranda büyüyor. Birkaç yıl öncesine kadar var olan burjuva sınıfların gölgesinde ekonomik çıkarları için politik ve toplumsal kişiliğini reddeden bu yoksulların oluşturduğu ulus, bugün toplumsal adalet, insan hakları, eşitlik ve özgürlük sloganlarıyla tekrar sokağa döküldü.

19. yy. başına kadar Amerika kıtasında katledilen 50 milyon yerliden arta kalan, sayıları bugün binlerle belirlenen insanlar köleliği kabul etmedikleri için tarihten silinmişlerdi. Bugün İsrail'in Filistin halkına teklif ettiği yerel, bölgesel otonomi, ABD'de Kızılderililere tanınarak, tek tük kıyıda köşede kalmış bütün yerliler düzenin kontrolü altına alındı. Beyazlar 1492'den 19. yy.'ın sonuna kadar, yerlileri köleleştirme umutlarını korumuşlardı. Uygarlık öncesi toplumsal örgütlenme aşamasında olan Kızılderililerin köleliği ısrarla reddetmeleri, daha ileri örgütlenme aşamasında olan Afrikalı zencilerin uzun yıllar Kuzey Amerika'da köleleşmelerine neden olmuştu. Özellikle Yahudilerin kontrolünde gelişmiş olan bu Afrikalı zenci köle ticareti, Avrupa'daki sanayi devrimine sermaye hazırlayarak servetler yarattı. Bugünkü Amerikalı zencilerle Yahudilerin çelişkisi de burdan kaynaklanıyor.

Zencilerin sınıf mücadeleleri otuz yıl öncesine kadar politik örgütlü bir yapıya sahipti. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin kendi içindeki sosyalistlere karşı yürüttüğü gizli savaş ve yok etme politikasında öldürülenlerin arasında zenci liderler de vardı. Bugün bile hala ABD, yakalanmadığın sürece yaptığın her şey yasaldır anlayışıyla milyonlarca insan üzerinde terör ve yok etme politikasını sürdürmekte. Ki bütün bunlar, yasalar, insan hakları ve özgürlükleri için yapılan uygulamalardır. Derisinin rengi ve ulusu ne olursa olsun, mülk sahibi sınıflar düşmanını çok iyi tanırlar. Bunun içindir ki, bu devletlerin dış politikaları, kendi içindeki yoksul sınıflara karşı politikalarının yansımasıdır.

ABD'deki zencilerin ve yoksul sınıfların kendiliğinden gelişen toplumsal patlamasını doğru kavrayabilmek için sömürgecilik politikasına göz atmak yeterli olur. Her ne kadar bütün dünyanın burjuva sınıfları sömürgeciliğin bittiğini ilan etmiş olsalar bile, geçen ay yayınlanan Birleşmiş Milletler'in dergisinde klasik sömürgelerin tasfiye edilmesi için yeni bir çağrı yapıldı. Yine BM'nin iki hafta önce yaptığı bir resmi açıklamada, dünyamızda halen yüz milyon civarında resmi kölenin olduğu açıklanarak, köleciliğe karşı savaşılması önerilmişti. İşin garibi bu resmi kölelerin belli bir bölümünü ABD'nin güney eyaletlerinde, Orta ve Güney Amerika'dan gelen insanlar oluşturmakta. Ve ABD'nin bilinen klasik sömürgeleri olan Guam, Marsall İslan Cumhuriyeti, Samua, Porto Riko, Virjin adaları, Kuzey Karians, Palau, Saipan, Alaska, Panama Kanal, Zonu vb. gibi ülkelerde yaşayan insanların ekonomik ve toplumsal durumları ABD'nin içinde yaşayan yoksul sınıflardan pek farklı değil. Bütün bu sömürgelerde ABD tıpkı eski Roma İmparatorluğu veya Türk sömürgelerinde olduğu gibi, bireyin kendi öz toplumsal ve sınıfsal özelliğini yok edebilmek için kişilerin bencil gereksinmeleri ile toplumun genel çıkarları arasındaki çelişkiyi yoğunlaştırıp, özgürce köleleşmelerine olanak tanıyordu. Bütün deniz aşırı sömürgelerinde bile kendine ABD'li diyen herkes, Amerikan vatandaşı kabul ediliyor ve seçimlerde ABD halkı adına seçme ve seçilme hakları var. Sömürgelerdeki halk ABD vatandaşı kabul edilmesine rağmen, ABD'ye gelmesi vizeye bağlı. Pasifik Okyanusu'ndaki sömürgelerde köle emeği ve kölecilik hala egemen üretim ilişkisi durumunda. ABD'nin sömürgelerinde uyguladığı bu politika, kendi içinde yoksul sınıflara karşı uyguladığı politikanın aynısıdır. Daha iki yıl önce Panama çıkartmasında 17 bin kişiyi katleden ABD askeri, bugünkü olaylarda yaklaşık 13 bin kişiyi tutukladı. Birkaç yüzyıllık tarihi geçmişi olan ABD'deki ırkçılık ve Amerikan milliyetçiliği, mülk sahibi sınıfların iç ve dış çıkarlarının sonucu olarak varlık kazanabilir. Mülk sahibi zencilerin kontrolünden çıkmış olan yoksul ve işsiz zencilerin kendiliğinden gelişen direnmeleri genellikle politik bir nitelikten daha çok var olan düzenin çöküşünün belirtisidir.

ABD'deki son gelişmeleri kitlelerin politik bilinçlenmesi olarak değerlendirmek yanlış olur. Bu ülkede bütün politik ve toplumsal örgütler devletin güçlü denetimi altındadır. On yıl önce işlerinden haksızca atılan 17 bin işçi değil bu tip bir başkaldırı, sokak gösterisi yapacak kadar bir örgütlülük içinde bile değildi. Bütün sendikalar, politik kurum ve kuruluşlar, partiler, ekonomik ve toplumsal kurumlar burjuva devleti meydana getiren basit birer organdırlar. Halkın sadece iki partiden birini seçme özgürlüğü vardır. Devlet ve yasalar her şeydir, insan ise hiçbir şey.

ABD'li burjuva düşünürlerin kullanmaktan bıkmadıkları tek propaganda aracı, dünyamızdaki bilimsel teknik ilerlemenin 5. sanayi devrimini yarattığı ve bu sanayi devriminin sadece ABD'nin yoksul sınıflarını değil, bütün dünyanın geri kalmış halklarını ve ezilen uluslarını kurtuluşa götüreceği idi. Geçtiğimiz birkaç yıl içinde, eskinin sosyalist devletlerinde daha fazla inandırıcı bulan bu düşüncelerin doğru olmadığını ABD'deki köleler ve işsizler çok iyi biliyor ve her gün iliklerine kadar bu yalanların acısını hissediyordu. ABD devlet olarak dünyanın en zengin ülkesi olmasına rağmen, sayıları 23 milyonu aşan kimsesizler ve hayır kurumlarından yaşamını sürdürenler her geçen gün daha da çoğalıyor. ABD'nin klasik ve modern sömürgelerinde politik istikrar geliştikçe, kendi içindeki çoğu fabrikalar da doğal olarak oralara taşınacaktı.

Amerika'daki iç savaştan sonra veya başka bir ifade ile burjuva demokratik devrimden sonra, farklı ulusal ve ırksal gruplara politik hak ve özgürlüklerin tanınmaması, onların bu toplumsal ihtiyaçlarının kişisel özgürlüklerle özdeş görülmesi, uzun yıllar süren çatışmalara neden olmuştu. Özellikle 1960'lı yıllarda zencilerin elde ettiği bazı hak ve özgürlükler sadece mülk sahibi zencilerle mülk sahibi beyazların eşitliğini sağlamıştı. Yoksul zencilerin, yoksul beyazlarla eşitliği de uzun tarihsel süreç içinde oluşmuş, eşitsizliğin sistemin gelişmesiyle ortadan kaldırılacak bir zaman sorunu olduğu yasalarla belirlenmişti. ABD'deki yoksul zencilerin, İspanyol asıllıların, Kızılderililerin toplumsal sorunlarının kökeninde bütün olarak kapitalist sistemin ekonomik çıkmazını buluruz. Var olan politik yapı değil bu ekonomik ve toplumsal sorunları çözmek, hızlanan çöküşü durduracak bir güce sahip değil. ABD geçtiğimiz yüzelli yılda, kendi içindeki eski İspanyol, Fransız ve Hollanda sömürgelerini, dilleri ve kültürlerini asimile edip ABD ulusunun bir parçası durumuna getirdi. Lousiana'daki 13 milyon Fransız yüzyıl içinde kayboldu. New York'taki Hollandalılarla, batı eyaletlerindeki İspanyollar dağılmış durumdalar. Ve hatta Alaska'daki eskimolar bütünüyle ABD'li olduklarına inanıyor ve Kızılderililer hala hayatta olmalarını ABD'ye borçlu olduklarını söylüyorlar.

Oysa durum, işsiz ve yoksul zenci ve azınlıklar için aynı değildir. Her ne kadar basında olayları zencilerin yarattığı açıklansa bile, TV'de izlenen programlarda beyazların, İspanyolların, Asyalıların ve işsiz ve yoksul beyazların aktif olarak katılım gösterdiği gözlendi. Özellikle büyük şehirlerde protesto gösterilerinde ABD bayrağı yakanların çoğunluğunun beyaz olması, kendiliğinden gelişen bu hareketlerin bütün yoksul ve işsizlerin katıldığı bir eylem olduğunu gösteriyor. Birkaç ay önce, eski Fransız sömürgesi olan Luisiana'da KKK (Klu Klux Klan) olarak tanınan ırkçı örgütün eski liderinin %45 oranında oy alması ve hatta ABD başkanlık seçimine bile aday gösterilmek istenmesi, hem zenciler hem de burjuvalaşmış işçiler arasında büyük tedirginliğe neden olmuştur.

ABD devletinin dış ilişkilerinde, diğer dünya halklarına karşı uyguladığı politika, kendi içindeki yoksul ve işsizlere uyguladığı politikadan farklı değildir. Amerikan halkı uygarlık içinde, bir barbarlığı yaşıyor. Demokrasi de devletin biçimlerinden sadece biridir. ABD'deki burjuva demokrasisi, sadece burjuva sınıfların gelişimini ve geleceğini güvence altına alan, sadece kendi yoksul halkının, farklı ırksal ve ulusal grupların değil bütün dünyanın ezilen halkları ve işçileri için bir diktatörlüktür. Bu diktatörlük kendi klasik sömürgelerinde, modern sömürgelerinde ve diğer geri kalmış dünya halklarına karşı politikasında çok açık bir şekilde izleniyor. Geçtiğimiz hafta Los Angeles şehrinde olanlar, zencilerin farklı ulusal ve etnik kökenlilerle bütün işsiz beyazların bu diktatörlüğe karşı toplumsal bir patlamasıdır. Bu kendiliğinden bilinçsiz patlama, bütün ABD'nin burjuva cumhuriyeti tarihinde var olmuş binlerce başkaldırının sadece bir tanesidir. Amerikan işçi sınıfı, yaklaşık olarak yüzyıl önce yine aynı tarihte, 1 Mayıs'ın yaratıcısı olmuştu. Oysa bugün ABD'de işçi sınıfı diye bir sınıftan bahsetmek, politik anlamda hemen hemen imkansız. Buna rağmen ABD'nin işsiz ve yoksullarının bu eylemden öğrendikleri tarihi ders, eleştirilerin ve düşüncelerin var olan yasaları ve düzeni değiştirmeye yeterli olmadığıdır.

Eylem ve hareket bütün tarihdeki sınıf mücadelelerinin başlangıcı ve temel aracı olmuştu. Bilim ne kadar gelişirse gelişsin, üretim ne kadar artarsa artsın sermaye sahipleri hiçbir zaman karlarının kendi yoksul sınıflarıyla eşit bir bölüşümüne razı olmazlar. Sayıları her geçen gün çoğalan işsizler ve yoksullar, ırkları, ulusal ve etnik kökenleri ne olursa olsun ABD'deki "demokrasi" imparatorluğunun iç kurdu olacaklar.

Bir yanlışa karşı eylem yapmanın, binlerce sayfalık eleştiri yazmadan daha etkili olduğunu bir kez daha öğrendi Amerika halkı.

Açlık grevleri başarıyla sonuçlandı

Bexwedan'ın 15 Nisan 1992 tarihli 146. sayısında Avrupa'nın birçok ülkesinde Kürdistanlı yurtseverlerin, Türk sömürgeciliğini ve Kürdistan'daki katliamlarını protesto etmek için kitlesel açlık grevlerine başladıklarını yazmıştık.

O tarihten sonra Almanya'nın Köln ve Berlin, Fransa'nın Strasburg, Avusturya'nın Viyana, Belçika'nın Brüksel, İsviçre'nin Bern kentlerindeki açlık grevlerine Londra ve Kıbrıs da katıldı. Devam ettiği ortalama 20-25 günlük sürede oldukça büyük ilgi çeken ve her ulustan ziyaretçi akınına uğrayan açlık grevleri, Nisan ayı sonlarında yapılan yürüyüşler, basın toplantıları veya basın açıklamalarıyla sona erdi. Bu süre içinde önemli oranda amaca ulaşılmış, yapıldığı ülkelerdeki kamuoyunu Kürdistan'daki vahşet karşısında biraz da olsa canlandırıp duyarlı bir hale getirmişti. Hatta bazı yerlerde iktidardaki ve muhalefetteki siyasi partiler kendi aralarında bir heyet oluşturarak Kürdistan'a gönderme kararı aldılar. TC'yi kınayan çeşitli açıklamalar yaptılar. Dayanışma ziyaretlerinde bulundular. Yürüyüşlere katıldılar.

Örneğin, Londra'da Kürdistan'a giderek, döndükten sonra *"Burası işgal edilmiş bir ülke, Türk devletiyle olan ekonomik, askeri ve siyasi ilişkiler hemen kesilmelidir"* gibi açıklamalar yapan İngiltere Parlamentosu İnsan Hakları Grubu Başkanı Lord Avebury, İnsan Hakları Avukatı Louise Christian, İngiltere Katolik Kilisesi Temsilcisi Michael Feeney'in de aralarında bulunduğu çok sayıda İngiliz dost, ERNK'nin girişimiyle kurulan komitenin düzenlediği bir yürüyüşe katılarak Kürdistan halkı için üzerlerine düşen her türlü görevi yerine getirmeye hazır olduklarını açıklıyorlardı. Yürüyüşe 2000 dolayında Kürdistanlı, Türkiyeli ve İngiliz katılıyor ve Türk sömürgeciliği ve Kürdistan'daki katliamları protesto ediliyordu.

Yine Berlin ve Bern'deki açlık grevleri de yüzlerce kişinin katıldığı protesto yürüyüşleriyle son buluyor, açlık grevcileri günlerdir aç olmalarına rağmen, kortejin en önünde yürüyorlardı. Kıbrıs'taki açlık grevi biraz da sembolikti. Çünkü Kıbrıs'ta çok az sayıda Kürt var. Ama olanlar da eyleme katılmışlardı. Kendileri de Türk egemen sınıflarından çok çekmiş ve hala ülkelerinin bir kısmı TC tarafından işgal altında olan Kıbrıs halkı, buna büyük ilgi ve sempati gösteriyor, kendi davalarıymış gibi -aslında biraz da öyle- sahip çıkıyorlardı.

Avusturya'daki tüm partiler de kendi aralarında bir heyet oluşturuyor ve Kürdistan'daki durumu yerinde görmek amacıyla Kürdistan'a gitmeyi planlıyordu. Bu heyetin 15 Mayıs'ta Kürdistan'a gitmesi bekleniyor.

Açlık grevcileri eylemleri hakkında ne diyor

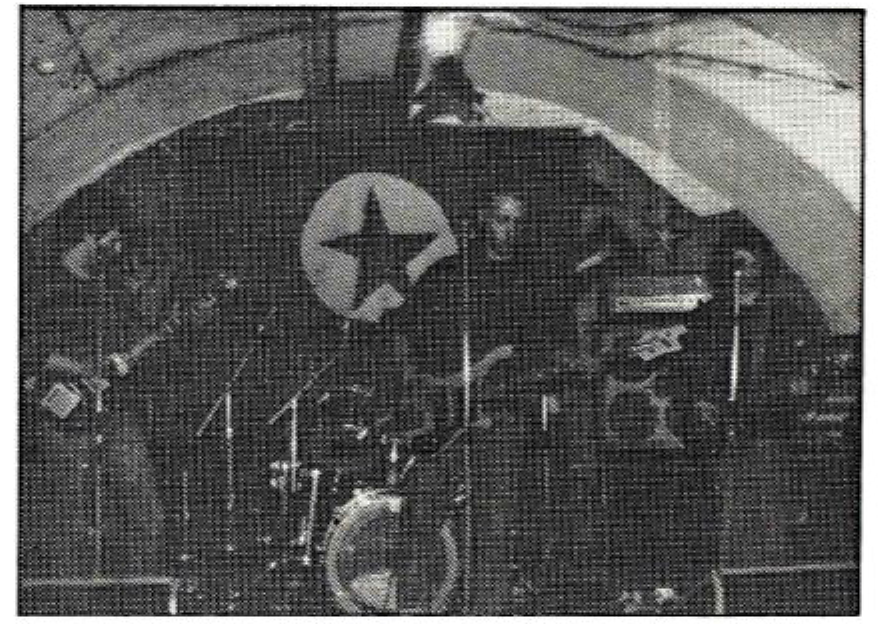
İsviçre/Bern'deki açlık grevcilerini ziyaret eden muhabirimiz onlarla kısa bir görüşme yaptı ve birkaçının görüşlerini aldı.

S...: Yaşım 16. Halkıma yapılan katliamları protesto etmek için buradayım. İlk üç gün açlık biraz zor geldi, ama halkıma yapılanları düşündükçe her şeyi unuttum. Sonuna kadar eylemi sürdürmeye karar verdim.

O...: Biz kadınlar, yeni süreçte halkımızla dayanışmamızı daha da güçlendirmek zorundayız. Halkımız katledilirken, bizim Avrupa'da yaşamamızın bir anlamı olamaz. Tüm kadınlar bu bilinçle yeni sürece hazırlanmalıdır. Mücadeleyi coşkuyla selamlayıp halkımıza yönelik her saldırıya cevap vereceklerini düşmana göstermelidirler.

B...: Kürdistanlılar katlediliyor. Bu silahları veren Avrupa ülkeleridir. TC cesaretini bunlardan alıyor. Yardımlar sürdükçe, katliamlara ortak olacaklar.

Y...: Sovyetler'deki, Yugoslavya'daki 2-3 milyonluk halklar bile Birleşmiş Milletler'de temsil ediliyor. Hakları tanınıyor. Elbette tanınmalı, biz buna saygılıyız. Ama 30 milyonu aşan halkımıza hala yokmuş gözüyle bakıyorlar. Bu çifte standartı protesto ediyor ve kendine insanım diyen herkesi Kürdistan'a davet ediyoruz. Gidip kendi gözleriyle görsünler.

Alman rock grubu Graue Zellen ile Yunan rock müzik grubu Nafhtia ortaklaşa olarak ARGK gerillalarıyla dayanışma amacıyla bir konser düzenledi. 19 Nisan günü Karlsruhe'de verdikleri konser sonrasında, elde ettikleri geliri ARGK'ye teçhizat ve para yardımı olarak göndereceklerini belirten müzik grupları, muhabirimizin *"Niye böyle bir konser düzenlediniz"* sorusunu şöyle yanıtladılar:

Graue Zellen: *Biz PKK'yi Kürt halkının savunucusu ve kurtarıcısı olarak görüyoruz, onun Kürt halkını özgürlüğüne kavuşturacağına inanıyoruz. Onun için bu yardımı sunuyoruz.*

Nafhtia: *Biz emperyalizme, faşizme, sömürüye karşı müzik yapıyoruz. Kürt halkı da emperyalizmden ve sömürgecilikten çok acı çekti. Bu yüzden PKK öncülüğünde mücadele eden Kürt halkının yardımına her zaman hazırız.*

LİBYA MEKTUBU

Libya'daki işçiler, gerçekleştirdikleri eylemlerin haberlerini Berxwedan'da bulamadıklarından yakınıyorlar. Araya emperyalist güçlerin dünya polisi rolüne soyundurulan BM ambargosu da girince Libya'daki Kürdistanlı işçilerin, ERNK taraftarlarının haberlerini almakta epey zorlanır olduk. Zaten önceden de hem kendilerinin zamanında iletmemeleri ve hem de postada gecikmesi nedeniyle elimize bir hayli geç geliyordu. Şimdiyse fax dışında olanaksızlaştı. Bu nedenle gecikmiş de olsa Libya'daki ERNK taraftarlarının gönderdileri eylem haberlerini kısaltarak veriyoruz.

Berxwedan

21 Mart 1992. Newroz. Libya genelindeki tüm Kürdistanlı işçiler ulusal bayram Newroz nedeniyle üretimi durdurarak, Newroz kutlamaları yaptılar. Libya'nın Trablus, Waddan, Sebha, Bengazi vd. şehirlerinde 21 Mart akşamı yapılan Newroz kutlamalarına yaklaşık 500 civarında yurtsever işçi katıldı.

28 Mart 1992. Başkan APO'nun ulusal yas çağrısına uyan tüm Kürdistanlı işçiler, ulusal yas eylemine katılım sağlayarak onlarca toplantı yaptı. Binwelit şehrinde de aynı akşam aynı zamanda Ulusal Kahraman Agit yoldaşı anma toplantısı yapıldı.

5 Nisan 1992. Trablus'ta yapılan "Ulusal Meclise Doğru Genişletilmiş Halk toplantısı"na 250'yi aşkın yurtsever işçi katıldı. ERNK Libya Temsilciliği'nin konuya ilişkin konuşması büyük bir coşkuyla karşılandı. Daha önce ilkel-milliyetçi güçler içinde yer almış ve halka zarar vermiş bir kişinin PKK'nin Af Yasası'ndan yararlanma talebi kitle tarafından olgunlukla karşılandı ve ulusal meclisle birlikte ulusal birliğin güçlendirilmesi için bir vesile olarak değerlendirildi.

17 Nisan 1992. Binwelit kentinde yapılan "Newroz ve Özgürlük Yürüyüşünü Selamlama Gecesi"ne 800 civarında Kürdistanlı ile değişik uluslardan 1000 dolayında devrimci ve demokrat katıldı. Kültürel etkinliklerin sergilendiği gecede en çok ilgi çeken 12 kişilik çocuk folklor ekibinin halk oyunları gösterisiydi.

1 Mayıs 1992. YKWK Libya Komitesi'nin çağrısıyla üretimi durduran Kürdistanlı işçiler, çok sayıda yerleşim yerinde toplantılar yaptılar. Trablus'ta yapılan toplantıya 300 dolayında Kürdistanlı, Türkiyeli ve Afrikalı dost işçi katıldı. ERNK Libya Temsilciliği'nin konuşmasının yanısıra Filipin Demokratik Cephesi, Şilili ve Güney Afrikalı devrimciler de konuşmalar yaptılar. Bu dost güçler adına yapılan konuşmalarda 1 Mayıs gibi tarihsel bir günde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve öncüsü PKK'yi selamlamaktan gurur duydukları belirtildi. Toplantı bünyesinde yapılan kültürel etkinliklere Afrikalı müzik grupları da katıldı.

8 Mayıs 1992. Libya'nın birçok şehrinde "Ulusal Meclise Doğru Genişletilmiş Halk Toplantıları" yapıldı. Yoğun tartışmaların yapıldığı toplantılarda en çok üzerinde durulan konular, ulusal meclisin inşa sorunları, ulusal meclisin Kürdistan'ın tüm parçalarını temsil etmesi gerektiği, ulusal yasaların hangi konularda ve nasıl alınacağı, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi karşısında yer alan güçlerin, işbirlikçi, ilkel milliyetçi yapıların asla ulusal meclis içinde yer almaması gerektiği vb. konulardı.

Bremen, 23 Nisan 1992. Kürt çocukları Bremen Parlamentosu önünde.

Avrupa'nın pekçok ülkesindeki Kürt çocukları, 23 Nisan günü çeşitli protesto eylemleri yaparak Türk sömürgeciliğinin "Çocuk Bayramı" sahtekarlığını ve Kürdistan'daki katliamları kınadılar. Küçük Kürdistanlıların bu duyarlılığı ve sorumluluk bilinci her yerde büyük bir ilgi ve sempatiyle karşılandı.

KISA... KISA... KISA...

Kürdistan SENTER açıldı

Stavanger (Norveç): 25 Nisan günü Norveç'in Stavanger şehrinde yaşayan Kürdistanlılar, bir dernek açtılar. Kürdistan Senter adıyla açılışı yapılan dernek, yurtseverlerin kendi içlerindeki birliğini pekiştirme ve Norveç kamuoyuna sesini duyurmada bir köprü olacak. Açılışa 200 civarında Kürdistanlı ve Norveçlinin yanısıra AKP (İşçi Komünist Partisi) ve Eritreli dostlar da katılarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içinde olduklarını vurguladılar.

TC'yi protesto yürüyüşü

Linz (Avusturya): 25 Mart'ta, ERNK'nin çağrısı üzerine oluşturulan Eylem Birliği Platformu ve Avusturyalı sosyalistlerin de yer aldığı bir protesto yürüyüşü düzenlendi. 500 civarında Kürdistanlının yanısıra çok sayıda Türkiyeli ve Avusturyalı demokrat ve sosyalistin de katıldığı eylemde yapılan konuşmalarda Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki katliam, baskı ve terörü kınanarak buna karşı tavır alınması istendi.

İsviçre'de dayanışma

İsviçre'nin Zug kantonunda yapılan İsviçre Sosyalist Partisi kongresine davet edilen ERNK taraftarları, dayanışmacı selamlarını ilettiler ve Kürdistan'daki son gelişmeleri içeren bir mektup sundular. İsviçre'nin en büyük ve etkili partilerinden Sosyalist Parti milletvekillerinden Angeline Frankhauser'a Kürt çocukları adına yazılan ve Kürdistan'daki Kürt çocuklarının nasıl katledildiklerini içeren bir mektup verdiler.

Cenevre uluslararası Kitap Fuarı'ndan izlenimler

29 Nisan-3 Mayıs 1992 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre kentinte Uluslararası Kitap Fuarı açıldı.

Fuarın düzenlendiği Palexpo salonu 1000 metrekarelik bir alan. 800 standın açıldığı salonun bir bölümü Üçüncü Dünya ülkelerine ayrılmıştı. "Le Village Alternatif" Alternatif Köy adıyla anılan bu bölümde 117 örgütün standları bulunuyordu. Fuarın öbür bölümü ise ticari amaçlı TV, gazete, radyo ve kütüphanelere ayrılmıştı. Onların standları da oradaydı.

Salonun en fazla ilgi çeken yeri Alternatif Köy'dü. Fuarın resmi bir açılışı yapıldı önce. Fakat Alternatif Köy için ayrı bir açılış töreni düzenlendi. Bunun açılışı sırasında üç örgüte söz hakkı verildi. Bunlardan birisi de Kürdistan Komitesi'ydi. Kürdistan Komitesi adına söz alan yetkili, açılışta hazır bulunan izleyicilere Kürdistan'ın nasıl bölündüğünü, tarihten bu yana Kürdistan halkına karşı uygulanan baskı, zulüm ve katliamları dile getirerek, sömürgeci Türk ordusunun Newroz bayramında yaptığı katliamları ve baskıları anlattı.

Fuarın Alternatif Köy bölümünde her saat başı bir örgüte söz hakkı veriliyor, bunlar da gelen ziyaretçilere kendi örgütleri hakkında bilgi veriyorlardı. Kürdistan Komitesi'ne de aynı uygulama içinde söz hakkı verildi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve hareketi gelen ziyaretçilere anlatıldı, tanıtıldı.

Fuarın kapanacağı 3 Mayıs günü Kürdistanlılardan oluşan Cenevre Folklor Ekibi 25 dakikalık bir halk oyunları gösterisi sundu. Davullu, zurnalı halk oyunları orada bulunan tüm ziyaretçilerin ilgi odağı haline geldi. Ayrıca zaman zaman Kürt milli yemekleri satıldı.

Genel olarak ziyaretçilerin Kürdistan'a ilgisi bir hayli fazlaydı. Zaten tanımayanlar da açılan standlar sayesinde tanımış oldular. Bu arada çok sayıda kitap, broşür, dergi vb. satıldı.

6 gün süresince 130 binden fazla ziyaretçinin uğradığı fuar, 3 Mayıs akşamı saat 20.00'de kapatıldı.

YJWK konferansından izlenimler

Kürt kadını kendini yeniden yaratıyor

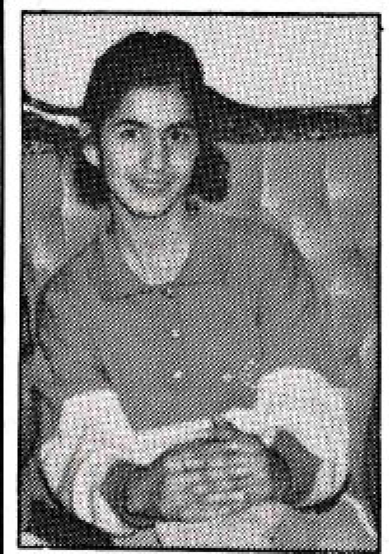
Tarih: 2 Mayıs 1992. Yer: Essen / Almanya. Alman Yeşiller Partisi'nin bürosunun alt katında bulunan bir salonda -ki burası hafta sonları bir dernek olarak kullanılıyor- 100 dolayında Kürt kadını toplanmış. Kürdistan'ın Kuzey Batı ve Güney Batı parçalarından olan kadınlar arasında her sınıftan insan var. Bunlar da kendi içlerinde değişik bölgelere ayrılabilir. Bu zaten tavır, davranış, konuşma ve giyimlerine de yansıyor. Örneğin Güney Batılılar oldukça iyi Kürtçe konuşuyorlar ve hiç Türkçe bilmiyorlar. Kuzey Batı'dan gelenler içinde ise hiç Kürtçe bilmeyenler bile var. Çünkü Türk sömürgeciliğinin 70 yıldır uyguladığı asimilasyon politikasının yarattığı tahribatlar oldukça ağır. Bu durum iletişimde, karşılıklı konuşmalarda zorlanma yaratıyor, ama amaç aynı olduktan sonra insanlar birbirini anlamak için yoğun bir çaba harcıyor.

Bu kadar Kürt kadınını bir araya getiren neden YJWK'nin 5. Bölge Konferansı. Salondan içeri girişte büyük bir pankart göze çarpıyor. Kırmızı zemin üzerine sarıyla **"Biji Konferansa YJWK a 5'an"**, **"Yaşasın YJWK 5. Konferansı"** yazılı Kürtçe ve Türkçe olarak. Pankartın orta yerinde Başkan APO'nun elle çizilmiş bir portresi, sağında Cizre'de şehit düşen ARGK gerillası **Binevş AGAL (Bêrivan)**'ın, solunda ise Newroz'da düşmanın giriştiği katliamları protesto etmek için İzmir/Kadifekale'de kendini Newroz ateşi yapan **Rahşan DEMİREL**'in büyütülmüş ve çerçevelenmiş birer resimleri var.

Konferans iki gün sürecek. Kadınların birkaçı hariç hemen hepsi çocuklarını evde bırakmış. Diğerleri de çocuklar çok küçük olduğu için birlikte getirmek zorunda kalmış. Bu nedenle toplantı boyunca zaman zaman çocuk ağlamaları eşlik etti konuşma ve tartışmalara. Toplantının ileriki aşamalarında kadınlardan biri söz alarak, *"Erkekler de toplantı yapıyor. Siz, hiç erkeklerin yaptığı toplantılarda çocuk ağlamaları, çocuk sesi duydunuz mu? Oysa bu çocuklar aynı zamanda onların. O halde niye kadınların yaptığı toplantılarda çocuk ağlamaları duyuluyor"* diye çok anlamlı bir soru sordu.

Konferansa gelen kadınların hepsi ulusal renkler sarı-kırmızı-yeşille süslenmiş. Kendi elleriyle tokalar, yaka çiçekleri yapanlar ve kullananlar bile var. Bazıları ulusal giysileri -tabi sarı-kırmızı-yeşil kuşak ve eşarplarla birlikte- tercih ederken, bazıları da bir hayli şık giyinmiş. Giysilerine gösterdikleri özenin dışında aslında bir hayli de sadeler. Her sınıf ve tabakadan kadını bir araya toplayabilmek, herhangi bir kadın örgütü için o kadar kolay değil aslında. Ama söz konusu YJWK olunca iş değişiyor. Çünkü, tüm yakıcılığıyla Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş savaşı var ve daha sonraki bölümlerde bazı kadınların özellikle vurguladıkları gibi kadın, bu mücadelenin en aktif ögelerinden biri durumunda. Gerek gerilla mücadelesinde ve gerekse serihildanlarda verilen kadın şehit sayısı da bunu kanıtlıyor zaten. Bu nedenle YJWK'nin kadın kitlelerinin örgütlenme ve mücadele talebini karşılayabilmesi bir hayli önemli bir konu. Bu konferans da, örgütlenme önündeki engelleri, sorunları tartışıp çözümleme amacına yönelik.

Hemen belirtelim ki, benzer toplantılar birçok Avrupa ülkesinde yapıldı. Düzenlenen konferanslara binlerce Kürt kadını katıldı. Eğer Kürdistan'da olsaydı, hepsini ayrı ayrı ele almak gerekirdi, ama Avrupa'daki örgütlenme sorunları aşağı yukarı birbirinin aynı. O nedenle, Essen'de yapılan toplantıyı vermek, diğerlerinin de anlaşılması için yeterlidir diye düşünüyoruz.

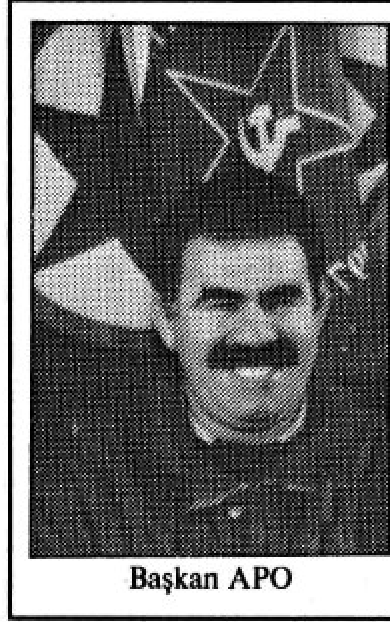
Rahşan Demirel

Konferansa Köln, Bonn, Leverkusen, Aachen, Bochum, Essen, Duisburg, Wuppertal, Hagen'in yanısıra küçük yerleşim birimlerinden de gelen delegeler var. Essen delegeleri aynı zamanda diğer alanlardan gelen kadınların kalacak yer, yemek vb. ihtiyaçlarını da karşılıyor.

YJWK konferansında kadınlar el kaldırarak yöneticilerini seçiyorlar. Foto: Berxwedan

Bu arada en çok dikkat çeken yanlardan biri, erkeklerin toplantı boyunca çocukların bakıcılığını ve mutfak işlerini üstlenmesiydi. Eşleri içeride konferansa katılan erkekler, dışarıda çocuklara bakıyor, yemek hazırlıyor, çay servisi yapıyordu. Tipik, daha doğrusu eski Kürt erkeği göz önüne getirildiğinde bunun ne kadar büyük bir değişim olduğu hemen anlaşılır. Erkeklerden birinin eskiden çok feodal olduğu, kadınlarla konuşmadığı, onlara hiç değer vermediği söyleniyordu bazı delegeler tarafından. Ama bu kez mutfakta bulaşıkların başından ayrılmadı, üstelik genç de sayılmazdı. Kendisini yıllar öncesinden tanıyan erkek arkadaşlardan biri, espri olsun diye, *"Ne o, sen hiç kadınların yüzüne bile bakmazdın, ama şimdi onlara hizmet ediyor, bulaşıklarını yıkıyorsun"* diye takılınca, yanıtı, *"Devrimin içindeyiz. Kadınlar da devrim yapacak. Onun için yapıyorum bu işleri, yoksa yapmazdım"* oluyor. Arkadaş bunu güler anlatıyordu. Demek ki kadınlar mücadele ederse, hak ettiği değeri de gör-

Başkan APO

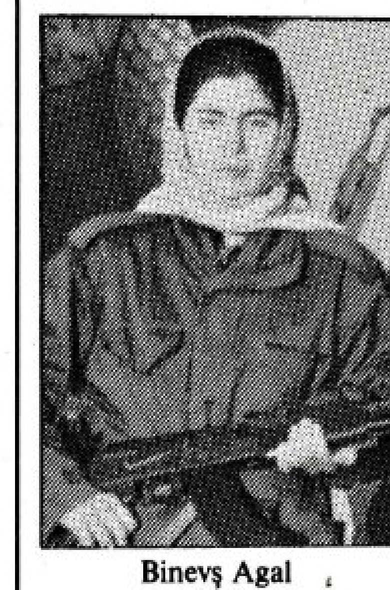
layık olduğu yere de ulaşır diyordu diğerleri de.

Konferans saat 13.30'da tüm devrim şehitleri adına saygı duruşu ve Ey Raqib marşıyla başladı. Bilenler marşa eşlik ettiler. Divan seçimine geçildiğinde, ağırlık delegelere verildi. Zaten kimileri kendisini önerdi, kimileri de başkaları tarafından önerildi. Sonuçta yapılan oylamayla 5 kişilik bir divan oluşturuldu. Tartışmaya sunulan gündem maddeleri taslağı da olduğu gibi kabul edildi.

Bunun ardından divanda bulunanlardan bir YJWK yöneticisi dünyadaki son gelişmeleri de alarak, TC'nin Kürdistan'a yönelik politikalarını kısaca özetledi ve daha çok mücadele içindeki kadının durumunu, serihildanlarda kadınların nasıl ve hangi düzeyde yer aldıklarını vurgulayarak, ulusal meclis çalışmalarına da katılması ve oluşturulacak ulusal meclisde de yer alması gerektiğini belirterek, tüm kadınları büyük özgürlük hamlesinde yer almaya çağırdı.

Bunun ardından bir oğlunu şehit veren, bir oğlu da uzun yıllardır cezaevinde olan bir ana konuk olarak konferansta bulunuyordu. Ona söz hakkı verildi. Ana, içeride direnen evlatları için cezaevi kapılarında nasıl direndiklerini, erkekler pek de evlatlarına sahip çıkmazken, kadınların evlatlarına, eşlerine, kardeşlerine nasıl sahip çıktıklarını, bunlar için nasıl açlık grevlerine gittiklerini anlattı. Avrupa'da yaşayan tüm Kürt kadınlarını mücadeleye katılmaya, mücadeleyi yükseltmeye çağırdı. *"Sizlerden bir tek ricam var. Bu mücadelede yer alın, siz de direnin. Hem cezaevlerindeki insanlarımıza ve hem de halkımıza sahip çıkın, onların acılarını ve mücadelelerini paylaşın"* diye bitirdi konuşmasını. Ananın bu içten konuşması ve çağrısı herkesi çok duygulandırdı. Çünkü kendisi de artık bir hayli yıpranmıştı. İlerlemiş yaşına rağmen, görmediği baskı ve işkence kalmamıştı. Kadınlar onun konuşmasını büyük bir ilgiyle dinlediler.

Bir konuk daha vardı konferansta ülkeden gelen. Oradaki kadınlar birliği çalışmalarında yer alan bu konuk da, kendi çalışmaları hakkında bilgi verdi. Konuşmasına, *"Sizlere dağlardan, cezaevlerinden, serihildanlardan, metropollerden, direnen tüm kadınlardan selam getirdim"* diye başladı. Cizira Botanlı kadınların abdest alarak serihildanlara katıldıklarını, daha önce erkeklerle bir araya bile gelemeyen, onların karşısında tek kelime laf edemeyen bu kadınların erkeklerle nasıl omuz omuza mücadele ettiklerini anlatarak bir örnek verdi: Normalde abdest alan bir kadının eli erkeğe değdiğinde, abdesti bozulmuş sayılıyor. Fakat Cizira Botanlı kadınlar abdest alarak serihildanlara katılıyor, erkeklerle kol kola girerek dilan çekiyor, gerektiğinde düşmana karşı duruyor birlikte. Bu kadınlara, *"Siz erkeklerle birlikte halay çekince abdestiniz bozulmuyor mu?"* diye sorulunca, yanıtları *"Hayır abdestimiz bozulmaz, çünkü o an dünyanın en büyük ibadetini yapıyoruz"* oluyor. Eski değer yargılarının ne kadar değiştiğini, halkın düşünce ve yaşamda da büyük bir dönüşümü yaşadığını en iyi bu örnek anlatmıyor mu?

Binevş Agal

Aynı konuk peşpeşe örnekler sıralıyor kadınların mücadele içindeki durumuna ve değişime ilişkin. İşte bunlardan birkaçı daha: 1991 Temmuz'undaki Amed serihildanı sırasında yeni evli genç bir çift birbirinden habersiz olarak serihildana katılıyor. Her ikise de, *"Acaba eşim ne der"* diye, diğerine haber vermiyor. 10 Temmuz sabahı, ikisi de evden, benim bir işim var, geç gelirim, diye çıkıyor. **Vedat Aydın**'ın cenazesi alınıp Amed'e getiriliyor, bunlar da konvoyun içinde. Daha sonra düşman uçurumun kenarında kitlelerin üzerine ateş açıyor. Bu arada kadın, düşman kurşunlarından korunmak, ama aynı zamanda uçuruma düşmemek için direniyor. Tam da o anda eşini düşünüyor, şehit düşebilirim, keşke ona haber verseydim serihildana katılacağımı, diye hayıflanıyor. Bu arada az ilerisinde eşini görüyor. İkisi çok şaşırıyorlar birbirlerini orada görmekten. Tabii çok da seviniyorlar, aynı düşünceleri paylaştıkları için. Daha sonra ele ele vererek birlikte oradan kurtuluyorlar.

Bir gerilla şehit düşüyor. Yurtsever kadınlar toplanıp ailesini ziyarete gidiyorlar. Gerillanın annesi Türk. Kürdistan'daki gelişmeleri yeterince kavrayamıyor ve oğlunu şehit verdiği için çok üzgün. Ama grup olarak ziyaretine giden yurtsever kadınlar, baş sağlığı diliyor ve ardından toplu olarak evin içinde şehit gerilla için saygı duruşunda bulunuyor, slogan atıyorlar ve ardından anneyle konuşuyorlar. Anne çok etkileniyor ve onlara, *"Ben bu davada oğlumu şehit verdim, ama sizin gibi binlerce oğluma ve kızıma sahip oldum"* diyor.

Yine İstanbul'da düşmanın Newroz katliamını protesto etmek için bir yürüyüş yapılıyor. Kadınlar, sarı-kırmızı-yeşil eşarp, kurdela vd. bağlayarak hep birlikte sloganlar atıyorlar. Bu arada polis ve polisin örgütlediği bir grup da biraz ilerlerinde karşı bir "gösteri" yapıyor, kadınlara küfrediyor, hakaret ediyorlar. Bu arada, *"Burası Kürdistan değil Türkiye'dir"* diye de slogan atıyorlar. Yani gidin Kürdistan'da ne yaparsanız yapın ama, burası Türkiye'dir, burada yapmayın, anlamına geliyor. Ama bundan da önemlisi, resmi söylemde inkar edilen Kürdistan, polislerin sloganlarında ve küfürlerinde kabul görüyor ve tanınıyor.

Bu konuğun anlatımları konferansta katılan kadınları çok etkiliyor. Herkes ülkedeki mücadeleyi gözünün önünde canlandırıyor. Kürdistan'daki ve Türkiye metropollerindeki Kürdistanlı kadınların örgütlenmeleri ve mücadeleleri çok daha ağır koşullar altında sürdürüldüğü halde, buradakilerden daha ileri bir konum arzediyor. Bu doğrudan mücadelenin içinde yer almaktan kaynaklanıyor. Ama, Avrupa'daki YJWK faaliyetlerinin geçmişi çok daha eski olmasına rağmen, niye istenilen düzeyde bir gelişmenin ve örgütlülüğün yaratılamadığı sadece bununla izah edilemiyor.

1992 yılı, genel mücadele açısından topyekün ordulaşma, ayaklanma, ulusal meclis ve savaş hükümetinin inşa yılı. İşte kadınların bu dönemde büyük özgürlük hamlesinde nasıl yer alması gerektiği, nasıl katılması gerektiği bundan sonraki gündem maddesini oluşturuyor. Delegelerden biri Vietnam'daki ulusal kurtuluş mücadelesinden örnekler vererek, *"Bizler de birer arıyız ve birleşerek düşmanı sokmalıyız"* diyor. Bununla örgütlenmenin ve mücadelenin önemine dikkat çekiyor. Bir başka delege, erkeklerden dert yanıyor ve kadınları engellediklerini söylüyor. Delegelerin büyük çoğunluğu bu konuda hemfikir. Zaten ağırlıklı kesimi evli. Ev işleri, çocuk vb. sorunların kendilerini engellediği, erkeklerin bu konuda kendilerine yardımcı olmadıklarını, onların istedikleri gibi hareket edebildiklerini, fakat kendilerinin sınırlandıklarını, konferansın iki gün olması ve çocukları getirememeleri nedeniyle eşleriyle aralarında tartışmaların çıktığını söylüyorlar. Kürt toplumunda örgütlenmeye en yabancı, ama aynı zamanda en açık kesimin başında kadınlar geliyor. Fakat, Avrupa alanının rahat yaşam koşulları, erkeğe bağımlı olma, çocukların sorumluluğunu tek başına üstlenme, feodal değer yargılarının varlığını koruması vb. nedenler örgütlenmeyi zayıflatıyor. Güçlü bir pratik önderlik de olmayınca kimi zaman sorunların altında yığılıp kalıyor, yapmak istediği birçok şeyi yapamıyor. Kadınların önemli bir kesimi böyle söylüyor.

Ender de olsa eşlerinin kendilerini engellemediğini, asıl sorunun kendilerinin yaklaşımından kaynakladığını söyleyenler de var. Bunlardan birisi, *"Daha iki ay öncesine kadar ben PKK'yi despot bir örgüt olarak biliyordum"* diyor. Maraşlı olduğunu söyleyen bu delege, PKK'yle eşi sayesinde tanıştığını, eşinin kendisini teşvik ettiğini, gelişmesi için her türlü desteği sunduğunu belirtiyor. Yine onun aracılığıyla bu konferansa katıldığını ve burada gerçekleri biraz daha iyi gördüğünü belirtiyor.

Kadınlar sorunlarını tartışırken, özgürlük olayından söz ediyor. Nasıl bir toplum yaratmak istiyor PKK? Kadının özgürleşmesinden ne anlaşılmalı? Özgürleşme nasıl sağlanmalı? Erkekler öyle kolayca, şimdiye kadar ben seni yönettim, istediğim her şeyi sana yaptırdım, bundan sonra da sen beni yönet der mi, ne istersen onu yaparım der mi? Bilinçli bir mücadele vermeden bunlar sağlanabilir mi? Kadınlar kendilerine güvenmedikleri, biraz da erkeğin egemenliğinden hoşnut oldukları sürece, kendi başlarına mücadele edebilirler mi? Sömürgecilik erkekleri köleleştirmiş, kadınlar da erkeklerin kölesi. Bu kölenin kölesi olan, nasıl özgürleşerek sürekli kendisi gibi köle üreten bir köle olmaktan kurtulabilir? Geçmişten beri hep birbirlerini çekiştirmiş, dedikodusunu yapmış, ayağını kaydırmaya çalışmış, kıskanmış, bunun için de kendinden daha ileri olmasını hazmedememiş eski kadın tipiyle nasıl mücadele edilebilir ve bunlar aşılabilir? vs.

Sorular, sorunlar uzadıkça uzuyor. Bunların hepsi tartışılıyor. Ama tartışmalara katılım, özellikle örgütlenme sorununa ilişkin tartışmalara katılım zayıf kalıyor. Belli ki, YJWK bu konuda kadınların bilinçlendirilmesinde, eğitiminde epey yetersiz kalmış, kadınlar da zaten böyle bir şeyi kendilerine pek de iş etmemişler. Rahatsızlıklarını belirtiyorlar. Onun için öncelikle kendilerine güven duymaları, çocuğuna nasıl benimdir diye sahip çıkıyorsa, vatanına, halkına ve onun uğruna verilen mücadeleye de en az o kadar sahip çıkması, özveride bulunması, sürekli yakınmak yerine mücadele etmeyi tercih etmesi gerektiği noktasında konuşmalar yapılıyor. Hepsi ilgiyle dinliyorlar, ama herhalde ben bunları nasıl yaparım diye de kendi içlerinde tartışıyorlar.

Aslında diğer nedenlerin yanısıra, kadının örgütlenme ve mücadele sorunlarının esasını da bunlar oluşturuyor. Bu yüzden uzun süre tartışılıyor. Sonuç o-

Devamı ... sayfada

Libya ve Suriye'ye yönelik saldırılar sürüyor

1 Eylül 1969'da Kral İdris El Mehdi'yi devirerek iktidara gelen Albay Muammer Kaddafi, 22 yıldır Libya devlet başkanlığı görevini yürütmektedir. 22 yıllık süre içerisinde, ülkesinde halk desteğini büyük oranda alan Muammer Kaddafi, uluslararası alanda da önemli oranda destek buldu.

"Kaddafi iktidara geldiği bu ilk dönemde kazandığı kitle desteğini günümüze kadar da devam ettirdi. Bugün Kaddafi ülke içerisinde halkın önemli bir desteğine sahip. Kaddafi'nin böylesi bir destek almasının en önemli nedeni anti-emperyalist niteliği ve ülke içerisinde halka ekonomik ve siyasal alanda daha geniş imkanlar sunmasıdır."

Albay Kaddafi'nin askeri güçlerle gerçekleştirdiği darbenin anti-emperyalist niteliğinin belirgin olması ve milli ögelerin yönetimine yol açması Libya'yı emperyalizmin saldırı hedefi haline getirdi. Kral İdris El Mehdi'nin işbirlikçi karakteri, emperyalizmin çıkarları temelinde ülkeyi yönetmesi, halkın büyük tepkisine yol açmıştı. Halkın ekonomik durumu alabildiğine kötüleşirken, sömürü de alabildiğine artmaktaydı. Bu ortamda, Kaddafi'nin küçük-burjuvazinin önderliği olarak darbeyi gerçekleştirmesi, halkın büyük sempatisini toplamasına yol açtı.

Kaddafi iktidara geldiği bu ilk dönemde kazandığı kitle desteğini günümüze kadar da devam ettirdi. Bugün Kaddafi ülke içerisinde halkın önemli bir desteğine sahip. Kaddafi'nin böylesi bir destek almasının en önemli nedeni anti-emperyalist niteliği ve ülke içerisinde halka ekonomik ve siyasal alanda daha geniş imkanlar sunmasıdır.

Libya, Kaddafi yönetimi altında, Suriye ve Cezayir gibi küçükburjuva radikal yönetimlerin iktidarda bulunduğu ülkelerle birlikte Ortadoğu'da emperyalizmin planlarına karşı direnmektedir. 1979 Camp David anlaşması ile birlikte Mısır'ın İsrail'le barış masasına oturması karşısında, Libya, Suriye, Cezayir ve FKÖ'nün de içerisinde bulunduğu Red Cephesi'nin kuruluşunda önemli rol oynadı. Libya bu tutumuyla hem emperyalizme ve hem de emperyalizmin bölgedeki uşaklarına karşı takındığı direnişçi tutumu günümüze kadar da sürdürdü.

Bu özelliğinin yanısıra, ulusal kurtuluş hareketlerine ve ilerici ülkelere de Kaddafi'nin sunduğu destek önemli bir yer tutar. Kaddafi, Ortadoğu'dan Latin Amerika'ya kadar birçok alandaki ulusal kurtuluş mücadelelerine sürekli bir destekte bulundu. Bu nedenden dolayı emperyalizmin şimşeklerini de üzerine çekti.

ABD emperyalizminin başını çektiği saldırılar Libya'ya hava bombardımanı yapmaya kadar vardırıldı. 1986 yılında ABD uçakları Libya'yı bombaladılar. Başkent Tripoli'de bombalanan yerler arasında Kaddafi'nin başkanlık konutu da vardı. Kaddafi saldırıdan yara almadan kurtulurken, karısı ve çocukları hafif yaralar aldılar. ABD emperyalizminin gerçekleştirdiği bu saldırı ile Libya içerisinde karışıklığı hızlandırıp, muhalefeti iktidara götürecek yolu açmak istiyordu. Ancak beklediğine ulaşamadığı gibi, zaten oldukça zayıf olan muhalefetin de sesi soluğu çıkmadı.

1988 yılı içerisinde de ABD, bu kez Libya savaş uçaklarına saldırdı. ABD emperyalizminin Libya'ya yönelik bu saldırıları, Libya'yı radikal konumundan uzaklaştırmaya yönelik olup ulusal kurtuluş mücadelelerine sunduğu desteği kesmeyi hedeflemektedir.

ABD, bu amacını bugün açıktan dile getirerek, Libya üzerindeki tehdit ve şantajlarını sürdürmektedir. İşte bunun somut örneği olan BM Güvenlik Konseyi'nin Libya'ya ambargo uygulaması ve uygulamaya gerekçe olarak da bir Pan-Am uçağının 1988 yılında İngiltere'nin Locerbie kasabası üzerinde düşürülmesi ve Fransız UTA Hava Yolları'na ait bir uçağın 1989 Eylül ayında havada infilak ederek düşmesi olayından sorumlu olduğu iddia edilen iki Libyalının, yargılanmak üzere Libya tarafından ABD'ye verilmemesinin gösterilmesi.

ABD ve İngiltere öncülüğünde BM Güvenlik Konseyi'nin ambargo kararı alması bir hesaplaşmanın son örneği olmaktadır. SSCB'nin dağılmasından sonra, ABD'nin kurmak istediği yeni dünya düzeni çerçevesine sığmayan Küba, Libya, Suriye gibi ülkeleri terörizme destek veren ülkeler listesine koyan ABD, gerçekten uçakların düşürülmesi veya düşmesi olayını çözmek için mi böylesi bir kararı BM Güvenlik Konseyi'ne aldırtmıştı? ABD'nin Küba'nın taviz vermez tutumu nedeniyle ortada hiçbir neden yokken bu ülkeye ambargo uygulaması, geliştirmesi ve Küba'yı terörizme destek sunan ülkeler listesine koymasının izahı var mıdır? Küba'ya karşı teröristleri kendi ülke topraklarında eğitip, Küba'ya sızdıran ABD bir başka ülkeyi nasıl teröristlikle suçlayabilmektedir? 1986 yılında ABD'nin Libya'ya yaptığı hava saldırılarının terör olmadığını iddia eden olabilir mi? İsrail'e her türlü desteği verip Arapların üzerine saldırtan ABD, Suriye'yi sırf Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine dostluk duyguları beslediği için terör listesinin başına koyması izah edilebilir mi? 50 binin üzerinde Irak askerini canlı canlı kuma gömen ABD ve müttefikleri acaba hangi gerekçeleri göstermektedirler? Libya'nın ABD'ye karşı bilinen bir tavrı var. Albay Kaddafi yaptığı tüm açıklamalarda ABD'nin terörün başını çektiğini vurgulamıştı. Bilinen bu tavır nedeniyle 1988 yılında ABD, Libya hükümetini kimyasal silahlar üreten fabrikalar inşa ettiği gerekçesini ileri sürerek bombalamıştı. Bu tarihten sonra zaten gergin olan ilişkiler pamuk ipliğine bağlandı.

Fidel Castro

Muammer Kaddafi

Hafız Esat

Son uçak olaylarıyla ABD, Libya'ya karşı olan öfkesini kusmanın zeminini yaratarak, İngiltere ile birlikte tavır alarak Libya'yı bu olayların sorumlusu ilan etti. BM Güvenlik Konseyi'nin daimi iki üyesi olan ABD ve İngiltere'nin istemleri doğrultusunda ambargo kararı alınarak, Libya'nın anti-emperyalist tutumundan vazgeçmesi ve ABD'nin istemlerine boyun eğmesi istenmektedir. Bu, Libya'yı dize getirme olarak da adlandırılmaktadır. BM Güvenlik Konseyi kararı 14 Nisan'ı 15 Nisan'a bağlayan gecenin sabahı uygulamaya koyuldu. BM Güvenlik Konseyi yaptırım kararının yürürlüğe girmesiyle, TC de Körfez savaşında olduğu gibi ABD'den önce kararı uygulamaya koyarak THY'nın Libya'ya olan seferlerini Nisan sonuna kadar iptal ettiğini açıkladı. ABD'de yağmur yağınca Ankara'da şemsiye açan TC, Libya'nın kendilerine hoşgörü göstermesini isteyecek kadar akıl almaz açıklamalar yapmaktan da geri kalmadı. Uzmanlar, TC'nin Körfez savaşı döneminde de ilk yaptırımları yapan ülkelerin başında geldiğini, kendi iç kamuoyuna yaptığı açıklamalarda bir koyup üç alma gibi hayal ürünü olan gerekçeler gösterdiğini beliterek, bu kez de beş koyup on alacağını açıklayacaktır diyorlar. Oysa sorun bir koyup üç alma veya beş koyup on alma sorunu mudur? Uluslararası siyasi çevreler, Türkiye'nin bu uygulamalarda en zararlı ülkelerin başında gelmesine rağmen, kraldan daha kralcı kesilmesinin nedenini, ABD'nin Türk hükümetinin Kürt halkına karşı giriştiği katliam operasyonlarını desteklemesine bağlıyorlar.

"ABD'nin Küba'nın taviz vermez tutumu nedeniyle ortada hiçbir neden yokken bu ülkeye ambargo uygulaması, geliştirmesi ve Küba'yı terörizme destek sunan ülkeler listesine koymasının izahı var mıdır? Küba'ya karşı teröristleri kendi ülke topraklarında eğitip, Küba'ya sızdıran ABD bir başka ülkeyi nasıl teröristlikle suçlayabilmektedir?"

Libya hükümeti ise, BM'nin ambargo kararına uyan ülkelere karşı misillemede bulunacağını duyurdu. Libya dışişlerinde yetkili biri, Libya'nın dış temsilciliklerinde görevli elemanlarının sayısını azaltan ülkelere karşı Libya'nın da aynı şekilde karşılık vererek, bu ülkelerin Libya'daki temsilciliklerinde görevli eleman sayısını azaltmaya başladığını açıkladı.

Daha sonraki günlerde, alınan bu ambargo kararında, gerekçe gösterilen iki Libyalının iadesi sorununun çok ötesinde bir dize getirme planının parçası olduğunu ABD dışişlerinde görevli bir üst düzey yetkilisinin yaptığı açıklama açığa koyuyor, bir kez daha sorunun uçak sorunu olmadığı anlaşılıyordu. Yetkili, yaptırımların Beyaz Saray tatmin oluncaya kadar süreceğini belirterek, "Bunları yürürlüğe koyduk, çünkü işlenen suçun cezasıdır. Kaddafi yalnızca iki şüpheliyi iade etmekle kalmamalı, ayrıca tazminat ödemeli ve terörizmi desteklemekten vazgeçmelidir. Ve bunu eylemleriyle kanıtlamak durumundadır. İki zanlının iadesi BM kararını karşılamaz. İstenilenleri yapmaması halinde ekonomik baskı sürdürülecek, gerekirse daha ağır müeyyideler uygulanacaktır. Örneğin petrol ambargosu gündeme gelebilecek" açıklamasını yapıyordu. Bir başka yetkili ise, "Libya söz konusu iki zanlıyı teslim de etse ambargo kalkmayacak" diyor. Yani sorunun uçak düşürme sorunu olmadığı açıktır. Kaldı ki, bu yönlü gerçekçi bulgular da ortada olmadığına göre, sorunun temelinde yatan, Ömer Muhtar'ın torunlarının dedelerinin geleneğini sürdürmeleridir. 1986 yılında Libya'ya saldırı yapan ABD, saldırının izahını yapamazken, Küba'ya uygulanan ambargonun hiçbir dayanağı da bulunmamaktadır. Suriye'nin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine dost duygular beslemesi, Ortadoğu'da emperyalist yayılmacı karakterin önünde bir set olması karşısında ABD'nin Suriye'yi teröre destek veren ülkeler listesi başına koymasının da hiçbir dayanağı bulunmamaktadır.

Tüm bu gelişmeler olurken, Libya halkı da amborgo kararına karşı tepkilerini sertleştirmektedir. 16 Nisan günü yüzbinlerce kişi toplanarak yürüyüş yaptı. Konuşmacı olarak Albay Kaddafi'nin de katıldığı yürüyüşte ABD ve BM kınandı. Albay Kaddafi yaptığı konuşmada, ABD'nin istemlerine boyun eğmeyeceklerini ve misillemede bulunacaklarını belirtti. Libya halkı tekvücut Kaddafi'yi destekliyor. 17 Nisan günü ise hemen hemen tüm şehirlerde halk yabancı konsoloslukların önünde toplanarak olayı protesto etti ve yer yer saldırılarda bulundular. Şu anda tüm yabancı konsolosluklar güvenlik çemberi altındadır. Ambargodan özellikle yabancılar etkilenmektedir. Yabancı şirketlerin tüm işleri durmuş durumdadır. Libya halkı kendi ihtiyaçlarını devlete ait mağazalardan karşılarken, yabancılara ihtiyaç maddelerini karaborsadan satmaktadır. Amaç yabancı işçilerin de kendi devletlerinin aldığı bu kararı protesto etmesidir.

Uçak düşürme zanlısı iki Libyalı ise, ülkelerindeki mahkemelerden başka mahkemelerde yargılanmayı kabul etmemekteler. Kendi deyimleriyle kendi ülke mahkemelerinin dışında hiçbir mahkemeye güvenmiyorlar Panama devlet başkanının ABD mahkemelerinin salonlarında dolanarak 7 ayrı davada yargılanmasının, ABD mahkemelerinin güvenilmezliğine bir kanıt olması gerekir herhalde. Öte yandan Libya'nın Uluslararası Adalet Divanı'na yaptığı başvuruya verilen yanıt olumsuz oldu. Libya haber ajansı JANA'nın bildirdiğine göre, Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada "Libya tarafından sunulan asıl olay, sivil havacılık olaylarına karışan sanıkların nasıl yargılanacakları konusunda Montreal Sözleşmesi kapsamında açıklama getiren bir hüküm verilmesinin istenmesiydi" denildi. Libya, zanlıların 1971 tarihli bu uluslararası sözleşme uyarınca, ancak kendi ulusal mahkemelerinde yargılanabileceklerini savunmaktadır. Adalet Divanı, Libya'nın iki sanığın verilmesi için ABD ve İngiltere tarafından yapılan baskıların engellenmesi yolundaki başvurusunu reddetti. ABD Başkanı George Bush, uluslararası Adalet Divanı'nın Libya'nın başvurusunu reddetmesini memnuniyetle karşıladıklarını açıkladı.

"TC'nin Suriye'ye yönelik tehditleri yeni değildir. TC, Suriye'nin bu belirleyici etmenlere sahip olmasını çekememekte ve Ortadoğu üzerine hesapladığı yayılmacılık politikası Suriye duvarına çarparak yaşam bulamıyor."

Arap ülkelerinin çoğu ABD yanında yer alırken, Irak, Libya'yı desteklediğini açıkladı. Arap ulaşım işçileri sendikası ise, BM'nin Libya'ya karşı yaptırım kararı almasından sorumlu tuttuğu ABD, Fransa ve İngiltere'yi protesto kararı aldı. Suriye'nin ise pazartesi günü yapılmayan uçak seferlerinin teknik nedenlerden dolayı olduğunu ve uçak seferlerinin düzenli olarak sürdürüleceğini açıklaması da çeşitli yorumlara neden oldu.

Libya ambargoyu kırabilecek mi? Uzmanlar, "Libya bunu başarır, çünkü Batı Libya petrolüne ihtiyaç duymaktadır, bu nedenle petrol ambargosuna kolay kolay girmeyeceklerdir" diyorlar.

Yeni Dünya Düzeni içinde Suriye'nin durumu

Bugün hem her ülkenin kendi içindeki ve bölgesel gelişmeler, hem de dünyada yaşanan gelişmeler Ortadoğu'yu yeni bir siyasal ilişki düzeni ve mücadele içine sokmuştur. Her siyasal güç ve devlet, kendisini bu duruma uydurmaya ve yeni siyasal ilişki kanalları oluşturmaya çalışmaktadır. Bölge bu bakımdan oldukça hareketli ve bölge güçleri oldukça esnektir. 1990'la birlikte, Doğu Avrupa ülkelerinde 1989'da olduğu gibi, bölgenin ilerici güçlerinin de peşpeşe yıkılacaklarını sananlar ve umut edenler oldukça yanıldıklarını süreç içinde gördüler. Bölgedeki ilerici siyasal güç ve devletler, sanıldığından daha fazla dirençli çıkmışlardır, çünkü onlar bölge koşullarına daha uygun, yerel temellere daha bağlı, Doğu Avrupa'da olduğunun tersine dışarıya daha az bağımlıdırlar. Mevcut gelişmeler bölgenin ilerici güçlerinden çok işbirlikçi güçlerini zorlamakta, onları zayıf düşürmekte ve zayıf da olsa politika değişiklikleri yapmaya zorlamaktadır. İşte böylesi bir ortamda bölgenin önderliğine soyunan ve bunu pratiğiyle de ispatlayan Suriye, bölgeye yönelen her emperyalist tehdit karşısında bu direnişçi tutumundan taviz vermedi. Emperyalizmin bölgenin başına bela yaptığı İsrail siyonizmi Mısır'ı masaya oturtarak aldığı cesaretle Suriye'ye yöneldi, ancak tüm saldırganlığına ve emperyalizmin desteklerine rağmen Suriye'nin direnişçi tavrından hiçbir şey koparamadı. SSCB'deki reel sosyalizmin çöküşü ile birlikte ABD emperyalizmi Suriye'yi tecrit etme çabalarını yoğunlaştırarak, Suriye'ye boyun eğdirmeye çalıştı. Ancak yılların politikacısı Esat, Ortadoğu'nun hassas dengelerini çok ustaca kullanarak emperyalizmin elindeki kozları kendi lehine çevirmeyi başardı. Suriye Ortadoğu'da İsral siyonizmi ile kemalist Türk rejiminin arz ettikleri tehlikenin çok iyi farkındadır. Tarihsel süreç içindeki Türk-Suriye ilişkilerine bakıldığında da bu durum çok rahatlıkla görülmektedir. Kürt halkının ulusal mücadelesine dostluk duygularıyla bakan Suriye, Türk yayılmacılığının frenlenmesi ve Ortadoğu'da etkin bir direnişçi geleneğin sahiplenişini Kürt halkının mücadelesinde görecek kadar gerçekçi bir görüş alanına sahiptir. Körfez savaşı sırasında takındığı akılcı tutum ile de tüm dünyanın dikkatlerini üzerine çekmeyi başaran Suriye'nin bugün Ortadoğu'da dengeleyici bir konuma sahip olduğu herkesçe kabul edilmektedir. ABD emperyalizminin Suriye'yi terör listesinin başına koyması ve her türlü dayatmada bulunması da Suriye'nin Ortadoğu bölgesinin dengeleyici gücü olduğunun en belirleyici örneği olmaktadır. TC'nin Suriye'ye yönelik tehditleri yeni değildir. TC, Suriye'nin bu belirleyici etmenlere sahip olmasını çekememekte ve Ortadoğu üzerine hesapladığı yayılmacılık politikası Suriye duvarına çarparak yaşam bulamıyor. TC, bir yandan Avrupa ile olan ilişkilerini, bir yandan da Arap dünyasına komşu oluşu ve müslüman olduğu

Devamı 19. sayfada

"Herkesin çadırı"

Ateşin ülkesinde güneşin sığınağı

Müslüm Yücel

Adıyaman, Kürdistan'ın en eski yerleşim yerlerinden biridir. Merkeze bağlı Haydaran, Zey, Pirin, Palanta gibi köylerde yapılan bir dizi kazıda İ.Ö. 3000'li yıllara dayanan buluntulara rastlanmıştır. Yine Adıyaman'da rastlanan birçok mağara, bize Adıyaman'ın en eski yerleşim yeri olduğuna yeterli bir kanıttır. İlk çağlardan günümüze medeniyetin ilk tohumlarının burada atıldığını söyleyen bir yetkili, insanların toplu halde yaşamalarında mağaraların büyük rolü olduğunu belirterek "mağaralar, sütunlar, balkonlar, bölmeler, su kuyuları bize bugün tarihi zenginlik olarak gösterilse de, bu aynı zamanda yerleşik yaşamın İ.Ö. 3000'li yıllarda halkımızca benimsenmiş olduğunu kanıtlar. Ama ne yazık ki, hem bizi tarihten kovmak hem de coğrafyadan silmek isteyen zalimlerin eline düşmüşüz" diyerek sitemini dile getirirken, Nemrut dağının sırrı üzerine bilim adamlarının da epey kafa yordukların söyledi. Erick Van Danikan, "Tanrıların Arabaları" adlı kitabında, insanların uzaydan geldiğini inatla savunup, Nemrut dağındaki heykellerin uzaylı tanrılar tarafından getirildiğini ileri sürerek, "insanların uzaydan geldiği düşüncesini" de Nemrut dağındaki mağaralara çizilmiş resimlere bağlıyor. Yine Doktor Hamit Koşay, hazırladığı bir kitabındaki izlenimindе de "... daha pek yakın zamanlara kadar Anadolu'da paletolitik istasyonların" bulunup bulunmadığını tartışmaya açıyordu. Hatta Prof. Pittand, Prof. Şevket Aziz Kansu ile birlikte Adıyaman'a yaptıkları gezide tıpkı İspanya ve Afrika'da olduğu gibi resimli mağaralar da bulduklarını söylüyor. Arkeologlarca tespit edilmiş mağaraların sayısı 208'dir. Mağaralardaki resimlerin hepsi bugün bizlere bir şeyler anlatmıyorlarsa da, geçmiş zaman yaşantısı ve medeniyet seviyesi hakkında bilgi verir niteliktedirler. Pirin köyü ve civarındaki mağaralar hakkında görüşlerine başvurduğumuz bazı köylüler, "Bu mağaralar yazın serin, kışın ılık olurlar. Mağaraların dip noktalarına yaz aylarında inildikçe insanın kademe kademe serin bir ortama doğru gittiği görülür. Kışın ise durum bunun tersidir. İhtimal bu mağaralar dün, bugünün buzdolaplarının işlevini görüyorlardı. Zaten duvarlardaki kabartma resimler de bunun böyle olduğunu bize az çok kanıtlıyor" dediler.

Yazıtlar

Adıyaman ile ilçelerine ilişkin yazılı bilgiler İ.Ö. 2000'li yıllara dayanmasına karşın, İ.Ö. 1000'li yıllarda bu il, ilçe ve bölge için herhangi bir ad kullanılmadığı görülmektedir. Önceleri Kummuh olarak adlandırılan bölgenin, daha sonraları "Kommagene" olarak tarihe geçtiği bilinmektedir. Yine Kayseri ile Kaneş bölgesinde yapılan kazılarda bulunan Asur Ticaret Arşivi, Adıyaman'ın ticaret yollarının bir merkezi olduğunu ortaya koymaktadır. ... bölgesinde yaşamış olan Mari krallarının, yapılan kazılarda bulunan yazıtlarından Adıyaman'ın önemli bir ticaret yolu merkezinin üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Gerek kazıbilimcilerinin ve gerekse tarihçilerin Adıyaman'ın üzerinde yoğunlaştıkları tek ad: **Kommagene**'dir. Kommagene sözcüğünü araştırdığımız ve sözcüğü köklerine göre ele aldığımızda Kürtçede "KON" yani çadır sözcüğü ön plana çıkıp, Kommagene'nin, Kürtçede "KONGİYA", "herkesin çadırı" anlamını içermekte olduğu anlaşılır. Görüşlerine başvurduğumuz dilbilimci Hüseyin Deniz "Kommagene"nin herkesin çadırı anlamına geldiğini doğru bulduğunu belirtip, Kürdistan'ın birçok istilacı gücün boyunduruğu altında yaşamış olduğunu, ama hiç kimseye kapısını kapatmadığını, dost ilişkiler içinde herkese çadırını açtığını ve Kongiya, yani kerkesin çadırı sözcüğünün bir dostluk ve iyiniyet nişanesi olduğunu söyledi.

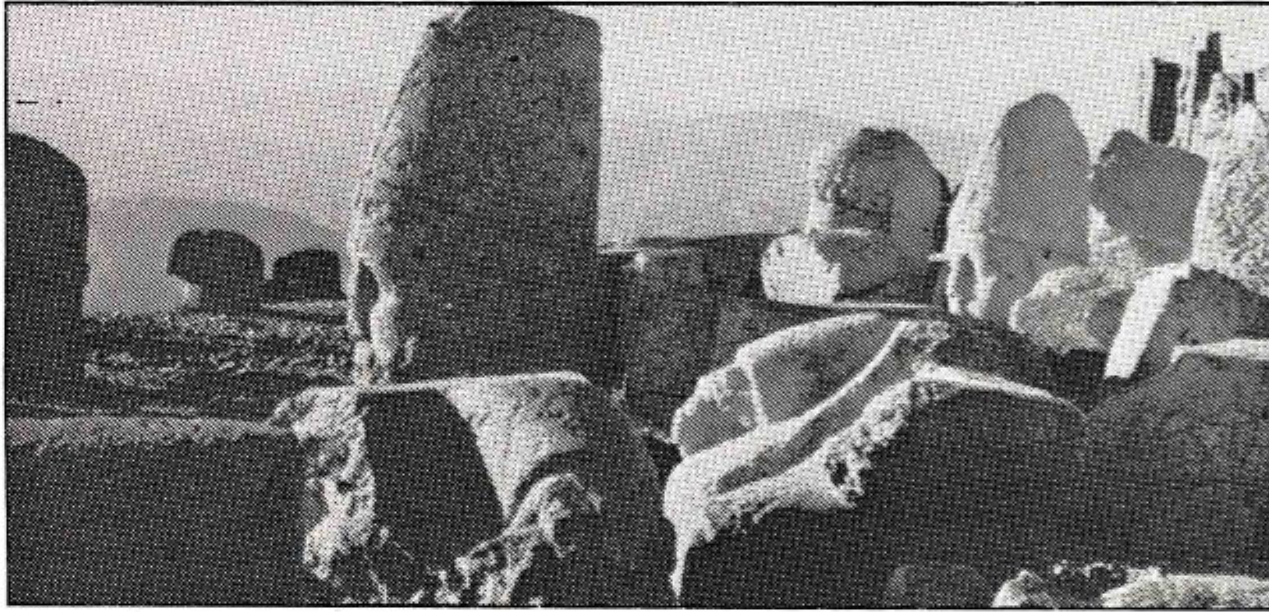
Bugüne kadar Kommagene ya da Nemrut dağı ilk çağdan günümüze kadar dini bir merkez olarak kabul edildi. Kürdistan hep istilalara maruz kaldığı için, Kürdistan'daki tarihi değerler de her zaman gözardı edilmiştir. Nemrut dağındaki kalıntıları, 1881 yılında yol yapımı için (yolları incelemek için) çağrılan mühendis Charles Suster gün ışığına çıkardı. Ve daha sonradan da bazı Alman arkeologlar bölgeye gelip, Militane (Malatya), Arsemia (Kahta), Samasata (Samsat) gibi yerleşim birimleri hakkında incelemelerde bulundular.

Kommagene krallığı aynı dönemde yaşayan birçok kraldan farklı bir politik çizgi izlemiştir. Sözgelimi başka bir krallıkta pek nadir görülen evlenme, Kommagene krallığında bağımsızlığı korumak ve dış ilişkileri geliştirmek için bir başlangıç olmuştur. Böylece ticaret gelişmiş, İpek Yolunun önemi artmış, para baskısına geçilmiştir. Bu dönemde para basıldığı kral taçları ile çizilen bazı resimlerden anlaşılmıştır.

İstila kenti Adıyaman

Tarih her zaman Kürt halkının aleyhinde gelişmiştir. Söz gelişi Adıyaman, Hititler, Huriler, Mitaniler, Kumuhlar, Asurlar, Persler, Abbasiler gibi devlet ve imparatorlukların egemenliğine girmiştir. Kronolojik bir sıralama yaparsak Adıyaman, İ.Ö. 1650-1340 yılları arasında Hititlerin, 1340-1000 yılları arasında da önce Hurilerin, daha sonra da Mitanilerin egemenliği altında yönetildi. Adıyaman daha sonraları da sırasıyla, Kumuh krallığı, Asur krallığı, Persler, Helenler, Sölekit krallığı, Roma imparatorluğu, Bizans, Emeviler ve Abbasilerin hakimiyetine girdi. 1071'de de Alpaslan'ın Kürdistan'ı işgal etmesiyle öbür Kürdistan şehirleri gibi Adıyaman'da da Türkler egemenlik kurmaya başladılar. Selçuklular ve Moğollar da bölgeyi egemenlikleri altına almak istediler. Ama işgalcilere karşı halk ayaklandı. Bazı şoven tarihçilere göre bu ayaklanma dinidir. Ve ayaklananlar Türkmendi. Olayın gerçeği ise tam tersidir. Selçuklu devletinin yönetimi, beş aile ya da boylarının beş ayrı bölgede kurdukları ayrı hükümetlerden oluşuyordu. Kürdistan'ın bir kesimini eline geçiren Selçuklu devleti 1117 yılında kuruldu. Esas olarak Selçuklu sultanlarından Alpaslan'ın oğlu Melik Şah'ın 1192 yılında ölmesiyle Selçuklular parçalandı. Böylece Selçuklularda Atabekler dönemi başladı. Tüm bunlara karşın, Selçuklular döneminde varlığını ve bağımsızlığını devam ettiren birçok Kürt devleti de vardı. Şedadi Kürt devleti, Rüstemdar, Reviya şehir ve çevrelerinde kurulmuş olan Kürt Beduşhan devleti. Hazar gölünün güneylerinde kurulmuş olan Kürt Alamut devleti, orta Kürdistan'da kurulmuş olan Kürt Hasanvoyh devleti, bu arada bölgede 1035 yılında kurulan Şevankaro hükümeti varlığını 1355 yılına kadar sürdürdü. Yine Ahlat'ta Solmanül Kutbi tarafından 1100'de kurulan Erman Şahlar devleti, 1207 yılına kadar 107 yıl varlığını devam ettirdi. Bu süre içinde bu devleti o hükümdar idare etı.. 1207 yılında yine Kürt Eyubi devleti tarafından istila edilerek bu devlete son verildi. Kürdistan'ın kontrolünün zorluğu ve Kürt halkının yabancı istilalara karşı direnişi nedeniyle Kürdistan'ın birçok bölgeleri de ya bağımsız veya otonom halde yaşamlarını devam ettirdiler. Bu arada 1200 yıllarında Horasan'dan Şeyh Baba İlyas Anadolu'ya geldi. Horasan'dan göç ederek Anadolu'da bir tekke kurdu. Selçuklu sünni yönetimi Anadolu halklarını sömürmek için her türlü yöntemi kullanıyor ve halka zulmediyordu. Şeyh Baba İlyas bu zulme karşı durmak amacıyla Dabailik tarikatını kurdu. İlyas'ın müridi olan Baba İshak bir süre sonra bu tarikatın başına geçti. Baba İshak herkesin Allah katında eşit olduğu gibi, kimsenin kimseyi sömürmediği ve eşitçe yaşaması gereken bir düzenin kurulması gerektiği yolunda halk arasında müritleri aracılığıyla propaganda yürüterek, yoksul halk ve alevi Kürtleri arasında yaygınlık kazanıyordu. 3 Ağustos 1239'da Kuzey Batı Kürdistan'da halk örgütlü olarak sömürgeci Selçuklu yönetimine karşı isyan etti. Şeyh Baba İshak yaptığı propagandaları ile alevi Kürt halkını zalim Selçuklu yönetimine karşı Allah adına isyana çağırıyordu. Müritleri ile beraber isyan ettikleri Fırat bölgesinde kısa zamanda galip gelir ve ilk etapta 50.000 kadar Kürt aldıkları emir üzerine isyan etmişken, başka halk ya da mezhep ve dinlerden katılanlarla daha güçlendiler. Baba İshak'ın bu kuvvetleri Kahta ve Samsat'ı ele geçirdi. Ve Malatya Subaşısının gönderdiği orduları iki defa yenilgiye uğrattılar. Sonra Malatya ve Sivas'ı ellerine geçirdiler. İsyancılar burada Tokat ve Amasya üzerine yürüdüler. Çünkü bu sıralarda Baba İshak Amasya'da bulunuyordu. Amasya Selçuklu Subaşısı üzerlerine gelen halk yetişmeden Baba İshak'ı yakalatıp Amasya kalesi burçlarına astırdı. Buna karşı Kürt ordusu Amasya'yı ele geçirip Subaşısını öldürdükten sonra Konya üzerine yürüdü. Selçuklu Sultanı II. Keyhusrev daha sonra bütün gücünü birleştirip, para karşılığında kiraladığı hıristiyan ordusuyla anlaştı. Kürt ordusunu yenilgiye uğrattı ve isyana katılan aileleri kılıçtan geçirdi.

Adıyaman'ın şahsında Kürt halkının sömürüldüğü ama hiçbir zaman boyun eğmediğini Baba İshak'la yeniden gördük. Ancak Selçukluların kangren zulmü bitti bitecek derken, ilk ilkesi yayılmacılık olan Osmanlı devleti geldi. 1596 yılında Kahta Osmanlı hakimiyetine başkaldırdı. Adıyaman'a askeri yığınak yapan Osmanlı ordusu Adıyaman'ı 'Kaza' yaptı. Sonra Malatya'ya bağlanan Adıyaman, 1926'da Antep'e bağlandı. Adıyaman'ın böylesi içli tarihi, bir yerde Kürdistan'ın süreç içerisindeki özetini veriyor. Adıyaman'da Nemrut'la ilgili haber yapacağımızı söylediğimiz yaşlı adam, "Evet Adıyaman acılar ve ayak izleri şehri. Bugün de Türk bayrağı var ama yüreklerde Kürt bayrağının dalgalanmadığını kim söyleyebilir! Benim bildiğim biz bu toprağın evlatlarıyız ve bu topraklar bizim" dedikten sonra baş parmağıyla Nemrut'u gösteriyor, sonra güneşin konağına doğru yol alıyoruz.

Nemrut dağı ve tarihi düşündüren tanrılar Foto: Berxwedan

Güneşin konağı Nemrut Dağı

Güneşin doğuşu ve batışı

Şafaktan önce Adıyaman ve ilçeleri dahil olmak üzere koyu bir karanlık içindedir. Güneşin doğuşuyla birlikte Nemrut dağını bir renk cümbüşü alır. Doğadaki ana renkler ara renklerle birleşip dağdaki heykellere yansır. Ve oniki renk ayrı ayrı motiflerle görülür. Güneşin döne döne iki dağın arasında belirmesinden sonra bütün heykeller "sevinir ve güler" bir hale gelirler. Bir de güneşin batışını görün diyor turizmci Erol Bakırcıoğlu. Zerdüşt dininde güneşin ölümsüzlüğü ve ateşin kutsallığına değinen Bakırcıoğlu, "İkisinde de güneş temel alınmış. Zaten Kommagene kralı Antiocus efsaneye göre yarı tanrı ve kraldı. Bu halklar güneşin doğarken onlara güç ve hareket getirdiklerine inanırlardı." Gerçekten de böyle bir ilişkiyi gözden kaçırmak mümkün değil. Güneşin doğuşuyla bir coşkuya bürünen heykeller, güneşin batışıyla da Nemrut'a tanrıların üzgün olduğu hissine kapılır, seyredenler ve heykellerin yüzünü hüzün alır.

Nemrut dağına yılda 100 bin turistin geldiğini söyleyen bir arkadaş, "Bugün Nemrut dağı dünyanın sekizinci harikası olarak kabul edilir, ancak bugüne kadar Nemrut dağında gerçek anlamda bir restorasyon çalışması yapılmadı. Bu da devletin ihmalkar politikasını gösteriyor. Örneğin, yıllardan beri bir yol yapılmadı. Dolayısıyla ulaşım çok zor oluyor. Olan ulaşım ise, turiste pahalıya patlıyor" şeklinde konuşurken, son yıllardaki turist kaybı hakkındaki sorumuza ise, "Batıda Kürt halkının vahşi olduğunun propagandasını yapan rehber ve turizmciler, doğuya turistlerin gelmesini engellemek istiyorlar. Turist de güvenlik istiyor. Son iki yılda da 'dağda gerilla var' propagadası olduğu için devlet habire asker yığıyor. Kahta'dan Nemrut'a birkaç kez kimlik kontrolü yapıyorlar. Halbuki gelen turist, rehberleri ve batıya turist kaydırmak isteyen şirketleri yalancı çıkarıp memnun ayrılıyorlar" dedi. Konuyla ilgili olarak konuştuğumuz DYP Kahta Belediye Başkanı Ahmet Turanlı, gelen turistlerin can güvenliğine değinerek, "Türk basını her şeyi abartılı veriyor. Van'da gerilla turistleri rehin alıyor. Bu siyasi bir mesele yüzünden. Adamlar tutup Nemrut'a gelen turistlere de aynı şeyleri söylüyorlar. Turist korkuyor ve gelmiyor. Halbuki bölgenin en sakin yeri Kahta. Bir de devletin ihmalkarlığı var. Bundan iki yıl önce buranın restorasyonu yapılacaktı. Restorasyon çalışmalarını yapan Dr. Dorne iki yıldır gelmiyor. Hasta diyorlar" şeklinde konuşurken, her yıl Nemrut'a gelmeyi kendine ilke edinen Alman turist Martin Schiller yapılan propagandalara karşın, Kürt halkını çok farklı bulduğunu söyleyerek, "Türkiye'de Kürtler çok farklı anlatıldı, bana. Buraya geldim. Şaşırdım. Bizimle çok iyi ilişkilere girdiler. Gezdirdiler. Kürt halkının yemeği elle yemediğini, çocukların elbiseleri yırtık olsalar da güzel, yaşlıların elleri çatlak ve yüzlerinde kırışıklıklar olsa bile dinç ve dost, gençlerin ise, yardımsever ve içten olduklarını gördüm" dedi. Kahta'daki köylülerle geçen yıl çektirdiği düşman çatlatan cinsten fotoğrafları bize veren Schiller, "Bu güzellik Avrupa'da olsaydı burası cennete çevrilir ve cennet meyvalarından buradaki insanlar da faydalanırdı" diye konuşarak duygularını ifade ediyordu. Japon turist ise, son dileği olarak "Nemrut'u görmeden ölmek, hiç yaşamadım demektir" deyip dünyanın hiçbir yerinde, Kürdistan'da olduğu gibi güneşin görkemli doğmadığını ve hüzünle batmadığını söylüyordu. Yine konuştuğumuz başka biri geçen yıl tanık olduğu bir olayı şöyle anlattı: "Beyaz saçlı bir adam geçtiğimiz yıl uzun yıllar araştırma ve kazılara başkanlık eden kardeşi Theresa Geel'in küllerini vasiyeti üzerine dağdan savururken ağlıyordu. Artık huzura kavuştu Therasa..."

Böylesi içli bir zenginliğin insanlığın belleğine kazıldığı tatlı anılar maalesef gün geçtikçe azalıyor. İstanbul'dan Nemrut'a gelen bir turist, "Hayret ettim. Durdum ve dondum adeta. Adana'da fabrika bacaları, Antep'in girişinde yine aynı manzara. Urfa'ya girdiğimizde kıyafetler değişik. Evler değişik. Sonra Adıyaman'da petrol var. Türkiye burada iyi para kazanıyor. Ama şehrin düzgün bir yolu bile yok. Pat diye birisi silahı doğrultup, kimlik soruyor... Kısaca, Antep'ten sonra her il bir gümrük şubesi... Daha sonra buranın Türkiye'ye ait olmadığını anladım... Sizin Başbakan, dünya kamuoyuna Kürtlerle Türkler kardeştirler diyor. Aynı memeden süt emmişiz diyor. Yalan söylüyor. Bir defa kardeşlik ilkesinin altında bağımsızlık yatar. Bir kardeşin bir kardeşe bağımlılığı her şeyden önce eşitliği bozar. Sonra herkes özgür diyorlar. Eşitliğin ve bağımsızlığın olmadığı bir ülkede hiç kimse özgürlükten bahsedemez. Bir de buralı biri bana biz milletvekili, başbakan, bakan olabiliyoruz" dedi. Peki neden meclise gidiyorsunuz diye sorduğumda ise güldü. Hakkımızı orada arıyoruz, ama meclisimiz yok, nasıl hakkınızı arayacaksınız? Başkasının meclisinde insan ne derece hakkını arayabilir? deyip gün geçtikçe azalan turist sayısını ve resmi ideolojiyi eleştiriyordu. Bizden uzak, bir biz olarak...

Başta da belirttiğimiz gibi Nemrut'un sırrı halen çözülmüş değil. Buna örnek olarak da "Tanrıların Arabaları"nı vermiştik. Bunun yarı gerçek ve yarı efsanesini anlatan Alman turist Diter, "Adıyaman denildiğinde ilk akla gelen Nemrut dağındaki mezarlar ve tapınaklardır. Bu tapınakları, Kommagene kralı Antiokes M.Ö. 64 yılında bütün ilah heykellerini bir araya toplayarak, onların arasında ölümsüzlüğe ulaşmak için yaptırmış. Kralın kendi heykeli hepsinden daha büyük ve gövdeden kopuk olan başı tam beş adım boyundadır. Bunları yaparken kral ilahlarla birlikte güneşin doğuşuyla doğmakta ve güneş battınca da uyumaktadır" dedi.

Nemrut Dağı

Adıyaman'a bağlı Kahta ilçesinin 73 km kuzeydoğusunda Toros sıradağlarının üzerinden Fırat'ın geçitlerine ve ovalarına kadar uzanan bu tepenin üzerinde Kommagene kralı L. Antiocos'un bir tümülüs, ateş sunağı ve tanrı heykelleri vardır. Tümülüs iki ana kaya üzerinde kesme, kırma, kalker ve çakıl taşlarının yığılmasıyla oluşturulmuştur. Önceleri yüksekliği 75 metre olan tümülüs, Amerikalı arkeolog T. Goell tarafından açılmak istenirken bir kısmının kırıldığı ve 50 metreye düştüğü söyleniyor.

Nemrut dağında üç tane teras var.

1- Doğu teras: Dev tanrı heykellerinin taht üzerine oturmuş halleri ilk göze çarpar. Birinci sırada Apollon, Fortuna, Zeus, Antioches, Herakles'in yanı sıra Kartal ve Aslan heykelleri yer almış. Terasın kuzey ve güney cephesinde ise, Kommagene kraliyet ailesinin ileri gelenlerinin kabartma stelleri bulunur. Ayrıca terasta dikdörtgen ve basamaklı ateş sunağı ile bunun yanı sıra yine aslan heykelleri ye alır.

2- Batı teras: Doğu terasla olduğu gibi dev tanrı heykelleri ve Antiochos'un tanrılarla tokalaşmasını simgeleyen kabartmalar yer alır.

3- Batı ve doğu terasları birbirine bağlayan 10 metre uzunluğunda dev bir tören yolu vardır. Bu terasta ayrıca da 80 metre uzunlukta olan tamamlanmamış stel kaideleri bulunmaktadır.

ŞERİATÇILIK VE ALEVİLİK!

Hiç kuşkusuz bu konu hem tarihi hem de güncel bir konudur. Özellikle Ortadoğu hakim sınıfları uzun süren tarihlerinde bu konuda çokça düşünceler üretmiş, düşünceleri uğruna savaşmış, halkları da düşünceleri doğrultusunda harekete geçirerek yüzbinlerce, hatta milyonlarca insanın ölümüne neden olmuştur.

Biz bu yazımızda, şeriatçılığın ve aleviliğin ortaya çıkış nedenlerini, aralarındaki ilişkileri, çelişkileri ve çatışmaları anlatmayacağız. Hatta bu iki mezhebin Ortadoğu halkları üzerindeki etkilerine de fazla değinmeyeceğiz. Çünkü bu konuyu anlatan ciltlerce kitap vardır. Amacımız, şeriatçılık ve aleviliğin Kürt halkı açısından anlamı, Kürdistan'ı işgal eden güçlerin bu ideolojileri nasıl kullandıkları, Kürt halkını nasıl ve neden böldükleri, Kürt halkını bölerek nasıl köleleştirdikleri, günümüzde bu politikalarını nasıl sürdürdükleri, gelecekte nasıl devam ettirmek istediklerini açıklamak, doğru tavrın nasıl olması gerektiğini ortaya koymaktır.

Çünkü günümüzde Kuzey-Batı Kürdistan'da Kürtler arasında, Avrupa ülkelerinde yaşayan Kürtler arasında şeriatçılık ve alevilik çalışması çok hızlı bir biçimde yapılıyor.

Avrupa'da yaşayan bir Kürt bize, "Eskiden böyle bir çalışma yoktu. Özellikle Kürdistan'da kurtuluş savaşı başlatıldıktan sonra Avrupa'da yaşayan Dersimli, Malatyalı, Sivaslı alevi Kürtler arasında alevilik çalışması başladı. Dedeler geliyor, gidiyor, Malatyalı İzzettin Doğan habire dolaşıyor. Bir yandan alevi olduğumuz, bir yandan Horasan'dan geldiğimiz söyleniyor" dedi.

Yine bundan yaklaşık on gün önce bir dernekte tanışarak tartıştığımız bir genç; "Tek doğru yol şeriattır. Ben şeriat düzeninin olduğu bir Kürdistan'ı istiyorum. Biz Şeyh Sait zamanından beri Kürdistan mücadelesi veriyoruz" dedi. Fanatikliği, kör inançları, şartlanmışlığı konuşma biçimine ve jestlerine de yansıyordu.

Son birkaç aydır, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin kitleselleştiği Nusaybin, Cizre, Batman ve Silvan'da Hizbullah adlı bir örgütün maskesi altında onlarca yurtsever, halk tarafından sevilen insanlar katledildi.

Tüm bu olgular bizi konuyu yeniden ele alıp irdelemeye zorluyor. Neden son yıllarda alevi Kürtler arasında alevilik, sünni Kürtler arasında şeriatçılık körükleniyor? Körükleyen güç hangisi? Ve her şeyden önce neden körüklüyor?

Bilindiği gibi Cumhuriyet kurulduktan sonra ve kuruluş aşamasında birçok din adamı asıldı, katledildi. Şeriatçılık yasaklandı. Alevi mezhebinden olan insanlara vahşice işkenceler yapıldı. Bu mezhebe dahil olanların ibadet etmeleri, görüşlerini yaymaları yasaklandı. Tüm bunlar laiklik maskesi altında yapıldı. Süre içinde İslam dini devletin güdümüne alındı. Diyanet işlerine imam maskeli MİT ajanları atandı. Süre içinde bütün cami imamları maaşa bağlandı. Bunlar arasında yoğun bir ajan faaliyeti geliştirildi. Alevi mezhebine mensup insanlar son yıllara kadar hor görüldü, kendilerini ifade etme imkanından mahrum bırakıldılar.

Türkiye ve Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da devrimci mücadele gelişince, kemalist ideoloji mücadele karşısında tıkanınca devletin kendi güdümünde şeriatçılığı ve aleviliği geliştirdiğine tanık olduk. Özellikle 12 Eylül öncesi sünni Kürtler ve alevi Kürtlerin yaşadığı birçok şehirde provokasyonlar düzenlenerek kitle katliamları yaratıldı. Ve bunlar gerekçe gösterilerek sıkıyönetim ilan edildi. Sıkıyönetim tırmandırılarak faşist cunta işbaşına getirildi. Neticede faşist cuntanın sünni ve alevi Kürtlere karşı yaptığı uygulamalar tüm sonuçlarıyla ortadadır.

1925'te idam edilen Şeyh Sait

TC bu sorunu kullanmakta alabildiğine ustadır. Tarihi deney ve tecrübeleri çok zengindir.

Biliyoruz ki Yavuz Sultan Selim, şeriatçılık aracılığıyla sünni Kürt beylerini kendine bağladı. Yine biliyoruz ki İran Şahlığı, alevilik aracılığıyla alevi Kürtleri etkiledi. Ve 1500 yıllarından sonra Osmanlılar'ın ve İran Şahlığı'nın uzantısı haline getirilen Kürtler hep birbirine kırdırtıldılar.

Kürtler egemenlik altına girdiler. Birbirlerini kırdılar. Şahlık ve Osmanlı İmparatorluğu kolaylıkla egemenliklerini sürdürdü. TC Osmanlılar'dan çok önemli tecrübeler edinmiştir. Bu tecrübeleri günümüzde kendine rehber edinmiştir. Türk istihbarat örgütleri Osmanlı'dan daha öteye giderek bu işi daha ustaca yapmaktadırlar. Çünkü onlar kemalist hareketin bu konudaki deneyimine de sahiptirler.

"...Evet kemalistler, müslüman değiller diye Ermenileri müslüman Kürtlere kırdırttılar, müslümandırlar diye sünni Kürtleri laik Türk ordusuna kırdırttılar; alevi Kürtler ise "kafirdirler" gerekçesi ile Türk ordusu tarafından katledildiler..."

Kısaca kemalist hareketin aleviliği ve şeriatçılığı nasıl kullandığını izah edelim: Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas kongrelerini düzenlediğinde Kürt ileri gelenlerini yanına almak, onları örgütlemek için dini araç olarak kullandı. Ermeniler ile Kürtler arasındaki anlaşmazlığı, dini temelde yorumladı. Müslüman Türklerle müslüman Kürtlerin birliğini savunarak, "kafir" Ermenilerin imha edilmesini istedi.

Kürt aşiret reisleri, şeyhleri, mirleri, imamları, seyitleri kemalistlerin isteklerini yerine getirdiler. Kılıçlarını kuşandılar, atlarına bindiler, tekbir sesleri, "Allah Allah" nidalarıyla kafirlere saldırdılar, erkeklerinin hepsini kılıçtan geçirdiler, güzel kadınlarının ince, uzun boyunlarına kılıcı dayayıp kelime-i şahadeti okumasını istediler, onlarla birlikte okuyan kadınları kendilerine eş olarak aldılar, böylece Ermenilerin soyuna kibrit suyu döktüler.

Kemalistler din aracılığıyla Ermenileri Kürtlere kestirince, Yunanlıları da Batı cephesinde yenince sıra Kürtlere geldi. Kemalistler sünni Kürtleri yüzlerine taktıkları laiklik maskesiyle "şeriat istiyorlar" diye katlettiler. Palu, Elazığ, Diyarbakır'dan Varto-Hınıs, Zilan, Ağrı'ya kadar onbinlerce müslüman Kürt, daha önce kendileriyle aynı cephede "kafire" karşı savaşan "müslüman kardeş"lerince boğazlandılar.

Sünni Kürtleri "şeriat düzenini istiyorlar" diye boğazlayan kemalistler, alevi Kürtlerini ise "kafirdirler" gerekçesiyle sünni askerlere kırdırttılar.

Dersim'de vatani görevini yapmış ve Dersim harekatına katılmış Trabzon/Çaykara doğumlu Hasan İnci'nin Günay Aslan'a yaptığı şu itirafı söylediklerimizin ne kadar doğru olduğunu ortaya koyuyor: "Bize verilen emir gereği, karşımıza çıkan 'lo' diyen herkesi öldürecektik. Çünkü bunlar müslüman değildi denilmişti." (Üniformalı Kasaplar, sayfa 21)

Evet kemalistler, müslüman değiller diye Ermenileri müslüman Kürtlere kırdırttılar, müslümandırlar diye sünni Kürtleri laik Türk ordusuna kırdırttılar; alevi Kürtler ise "kafirdirler" gerekçesi ile Türk ordusu tarafından katledildiler.

Bu durum, kemalistlerin dini ne kadar sahtekarca kullandıklarının açık ispatıdır. Bu kadar sabıkalı olan kemalistler, bağımsızlık mücadelemiz gelişince, tekrar eski oyunlarını sahnelemek istiyorlar.

Bağımsızlık mücadelesini yürütenlerin müslüman olmadığını, içlerinde çok sayıda Ermenilerin bulunduğunu söyleyerek Kürt halkının dini duygularını istismar etmeye kalkmakta, dini bildirileri, fetvaları helikopterlerle halka dağıtmakta, vaiz ekipleriyle Kürdistan'da köy köy dolaşılarak bağımsızlık mücadelesi aleyhtarı dini propaganda yapılmaktadır.

MİT ve özel timin sık sık dağıttığı bildiri, bastırdığı afişlerde dini propaganda ön plana çıkarılmaktadır. Devlet yetkilileri daha önce Kürtlerin Türk olduğunu söylerken, günümüzde bu tezlerden vazgeçerek Kürtlerin müslüman olduğunu, müslüman Kürt ile müslüman Türkün kardeş olduğunu söylemeye başladılar.

Buna ek olarak laik geçinen TC, Kürdistan'da şeriat düzenini savunan örgütleri bizzat finanse ederek MİT eliyle örgütlenmelerini sağlamaktadır. Sünni Kürtler arasında dini propaganda ve dini temelde örgütlemeler yaratmaya çalışan devlet, önce Refah Partisi bünyesinde yoğun bir faaliyet yürütmeye başladı. Bu konuda Kürdistan'ı gezen gazeteci Metin Özugurlu'nun gözlemlerini aktarmak istiyoruz: "Devlet, sola ve SHP'ye yaygın terör uygulayarak insanlarını Refah Partisi'ne doğru sürüyordu. Devletin, PKK'ya karşı ağalar, şeyhler ve dinsel liderlerle işbirliği politikası koyulaşmıştı. Güneydoğuda PKK'nın etkisi güçlenirken, bir yandan da ona alternatif olarak islamcı akım gelişiyordu." (2000'e Doğru, 26 Şubat 1989, sayfa 8)

Refah Partisi Diyarbakır Merkez İlçe Başkanı Necdet Öcal:

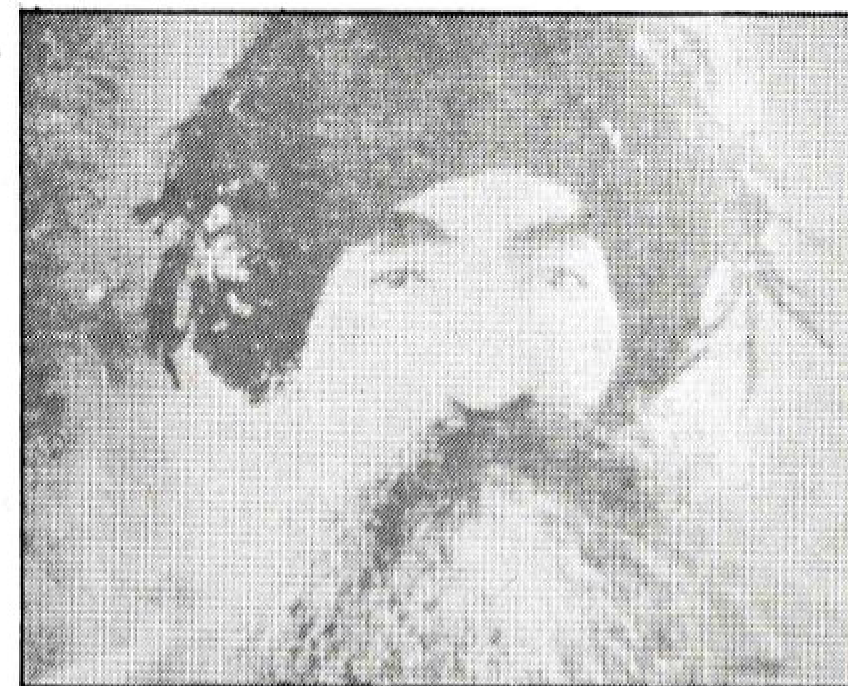
"PKK sorununu başta manevi ve ahlaki değerleri kazandırarak, sonra maddi ve ekonomik gelişmeyi sağlayarak çözeriz." (2000'e Doğru, 26 Şubat '89)

Refah Partisi Bitlis Belediye Başkan Adayı Yaşar Burhan: "Bizim partinin tamamı Kürttür. Bizde kavimcilik yoktur. İnsanları ırklarına göre ayırmıyoruz. Kürt sorununun çözümü insanların islami örf ve adetlere bağlanmasıyla çözülür." (Aynı dergi, aynı sayı)

Refah Partisi Siirt İl Başkanı Bekir Amcalar:

"Doğu Kürdistan'la kurtulmaz. Devlet ayrım yapmadan herkesin yardımına koşuyor. PKK haindir. PKK'yı önlemenin yolu toplumun kafasına islamı yerleştirmektir. Ancak Türküyle, Arabıyla, Kürdüyle kardeşlik içinde, manevi değerlere sarılarak münevver bir Türkiye kurarız." (Aynı dergi, aynı sayı)

"...Biraz halkımızın tarihini bilen, Türk sömürgecilerinin entrikacılığını birazcık olsun kavrayan herkes mezheplerin ve azınlık durumunda olanların sorunlarının ancak bir halk devrimiyle çözülebileceğini bilir..."

1938'de idam edilen Seyit Rıza

Refah Partisi Muş İl Başkanı Kudbeddin Yıldırım:

"Bizde Türk, Kürt diye bir şey yok. Herkes müslümandır. Devletin doğu politikası yetersizdir. Doğu yıllarca ihmal edildi." (Aynı dergi, aynı sayı)

Gazeteci Soner Yalçın:

"Ancak müminler kardeştir. Kuran ayetleri, islamcı kuvvetlerin Kürt sorununa önerdikleri çözümün temel harcı. Ancak Kürt-islam sentezi yalnızca onların programında görülmüyor. Devletin ideolojik çözümü de bu stratejiyle çakışıyor. Cumhurbaşkanı Evren ve Başbakan Özal, 'din birleştirici unsurdur'" fikrinde birleşiyorlar. Atatürk Yüksek Kurumu'nun 20 Haziran 1986'da Evren başkanlığında hazırladığı gizli rapor Türk-İslam Sentezini resmi ideoloji olarak saptıyor. Teori, Kürt sorununda uygulamasını buluyor. PKK baskı yöntemleriyle sindirilmeyince resmi makamlar, helikopter ve uçaklardan ayetli-hadisli bildiriler atma yolunu seçiyorlar. Halk PKK'ya karşı devlet tarafından cihada çağırılıyor." (2000'e Doğru, 26 Şubat 1989)

Türk sömürgeciliği Refah Partisi bünyesinde istediği başarıyı sağlayamadı. Özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi gün geçtikçe gelişti. Batman'da, Cizre'de, Nusaybin'de bütün halkı kucakladı. Devletin resmi güçleri burada teşhir ve tecrit oldu. İşte bu noktada kontralar Hizbullah maskesi altında paravan örgütler kurarak yurtseverleri katletmeye başladılar. Sömürgeciler bu eylemleriyle bir taşla birkaç kuşu birlikte vurmak istiyorlardı. Her ilde halkın en sivrilmiş insanlarını katlederek bir korku ve panik yaratmak istiyorlar. Diğer yandan halkın dini duygularına hitap ederek, dinlerine bağlı halk ile PKK'yi karşı karşıya getirmek istiyorlardı. Cizre, Nusaybin, Batman ve Silvan'da olduğu söylenen Hizbullah Örgütü tamamen kontra örgütleridir. Sömürgeciler son aylarda onlarca yurtseveri katlederek halkımızı bölmek için çaba harcıyorlar. Bunun dışında halkın dini duyguları tahrik edilerek yezidi Kürtler ve alevi Kürtlere karşı düşmanlık tohumları ekmeye çalışıyorlar.

Sünni Kürtler arasında bu çalışmalar sürerken alevi Kürtler arasında özellikle 1984'ten sonra yoğun bir faaliyet başlatılmıştır. MİT, alevi Kürtler arasındaki çalışmaları, "demokrat aydın" ve alevi kökenli bazı okumuşlar aracılığı ile sürdürdü. 1984 yılından sonra Cumhuriyet, Nokta, Yeni Gündem, Güneş gibi yayın organlarında alevile ile ilgili tefrika yazılar yayınlanmaya başlandı. Aleviliği işleyen birçok kitap piyasaya sürüldü. Bazı çevreler bunu devrimcilik adına yaptı. Yurt dışında birçok alevi derneği oluştu. Turgut Özal İstanbul'da bazı alevi ileri gelenleriyle toplantılar yaptı. İlhan Selçuk, Yaşar Kemal, Tarık Akan'ın içinde olduğu bir grup sanatçı bir alevi bildirgesi kaleme aldı.

Senaryo yaklaşık olarak aşağıdaki gibiydi. Aleviliği yaymak isteyenlere göre, aleviler tarih boyunca Osmanlılar tarafından ezilmişler, horlanmışlar, insan yerine konulmamışlar. Günümüzde diyanet işlerinde temsil edilmiyorlar. Örgütlenme özgürlükleri yok. Açıkça ibadet yapamıyorlar. Sünnilerin imamları devletten maaş aldıkları halde, Seyitler maaş alamıyorlar. Aleviler radyo ve TV'den yararlanmıyorlar. Dergi ve gazete çıkaramıyorlar, hatta alevi olduklarından dolayı horlanıp baskı görüyorlar.

Aleviler Horasan'dan geldiklerinden dolayı öz be öz Türktürler, devlete bağlıdırlar. Alevilerin üzerindeki bu haksız, gayri insani uygulamalar kaldırılmalıdır veya alevi kesim bu haklarını elde etmek için örgütlenmeli, mücadele etmelidirler.

Alevi Kürtler şimdi bu senaryo ile devlete bağlanmak ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden uzak tutulmak isteniyorlar.

Gerçekten alevi Kürtler yukarda sıralanan haklardan mahrumdurlar. Ama söz konusu o haklar 1984 yılından sonra gasp edilmedi. Cumhuriyet kurulduğundan beri alevi Kürtler, açık cem yapamıyorlar, radyodan, TV'den yararlanamıyorlar. Diyanet işleri kurulduğundan beri orada temsil edilmiyorlar. Durum böyle iken ilerici, demokrat geçinen aydınlar, sanatçılar yazarlar neden bu güne kadar bu sorunu ele almadılar? 1960 anayasası yapılırken neden gündeme getirmediler?

Kürdistan bağımsızlık mücadelesi gelişince bu soruna el atılmasının nedeni üzerinde tartışmak veya bunun nedenlerini anlamamak akıllı olan birisinin işi olmamalıdır. Türk sömürgeciliğinin amacı alevi Kürtleri bazı suni sorunlar etrafında örgütlemek, onları Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesinden ayrı tutmak, böylece Kürt halkını bölmektir. Artı alevilik körüklenerek ilerde sünni bölgelerde yine devlet tarafından körüklenen şeriatçılıkla karşı karşıya getirmek, halkı böylece bir birine kırdırtmak istiyor. Aynı senaryolar yezidi Kürtler ve hıristiyan Asuriler için de hazırlanıyor.

Elbette alevi Kürtlerin, yezidi Kürtlerin ve Asurilerin kendilerine özgü çözüm bekleyen sorunları vardır. Bunlar inkar edilemez. Ama bu sorunlar kemalist ve faşist devletin oyunlarına gelinerek çözülemez. Eğer çözülseydi yıllardır kemalizmin şampiyonluğunu yapan alevi Kürtlerin sorunları çözülmüş olurdu.

Biraz halkımızın tarihini bilen, Türk sömürgecilerinin entrikacılığını birazcık olsun kavrayan herkes mezheplerin ve azınlık durumunda olanların sorunlarının ancak bir halk devrimiyle çözülebileceğini bilir.

Bir ulus eğer köleyse, özgür değilse, kendini ifade edemiyorsa, orada mezhebin, azınlığın, dinin özgürlüğünden söz edilemez. Özgürlüğü ve bağımsızlığı elde etmek için ulusun toprakları üzerinde yaşayan bütün emekçilerin, yani halkın sömürgeciliğe karşı örgütlenmesi ve birleşmesi, birlikte mücadele etmesi gerekir. Mezhebin, dinin ve azınlık hakkının özgürlüğü bundan geçer.

Bunun dışında şeriatçılık, yezidilik, alevilik yapmak, yaptırmak, düşmanın oyununa gelmektir. Tarihimiz bunun örnekleriyle doludur. Bundan ders almayanlar kendilerini ne kadar akıllı sayarlarsa saysınlar tarihin ahmakları olmaktan kurtulamazlar.

Katliamlar içinde bir direnme mücadelesi

Ali Doğan

Kuzey Amerika'daki basının, geçtiğimiz iki hafta çok yoğun olarak üzerinde durduğu bir ülke de, Güney Amerika'daki Peru idi. Adeta reklam niteliğinde olan Peru'daki gerilla mücadelesine karşı alınması gereken önlemlerle ilgili haber ve yorumlar, hemen hemen her günkü gazetelerde çıkıyordu. Japonya'dan ekonomik yardım almak için gittiği seyahatten dönen devlet başkanının ilk işi, kendi düzenine karşı resmi bir darbe yapmak olmuştu. Pazar günü yapılan darbe, Kuzey Amerika'daki basın tarafından biliniyor ve son birkaç haftadır da, gerilla mücadelesine önderlik eden Peru Komünist Partisi (PKP)'nin yok edilmesi için Batılıların ve Japonya'nın ekonomik yardımlarının şart olduğunu iddia ediyorlardı.

Mart ayının son haftasında çıkan haberlere göre, gerilla mücadelesi kırlardan şehirlere doğru büyük bir gelişme göstermişti. Haftada ölenlerin sayısı ortalama 40 kişinin üzerindeydi. Sadece sol partiler değil, bütün basın ve liberaller, gerillalara yardım etmekle suçlanıyor, devlete çalışan gazeteciler, politikacılar ve iş sahipleri bile "teröristlerle" işbirliği yapmakla suçlanıyordu. Mart ayının sonunda ülke topraklarının 3/4 ünü kontrol eden gerillaların, şehir merkezlerindeki küçük tüccar, iş veren, bürokrat ve politikacıları da kendi saflarına doğru yoğun olarak kazanmaya başladığı bildiriliyordu. Tam da bu şartlarda, ABD'deki ekonomik kriz, Peru devlet başkanını Asya'da dilenmeye zorlamıştı. Geçtiğimiz dört ay içinde, Japonya ve Doğu Asya ülkelerini birkaç kez ziyaret eden devlet başkanı eli boş dönünce, ayakta kalmanın tek yolu olarak kendi düzenine karşı darbe yapma ihtiyacı duydu. Japon asıllı olan devlet başkanının, kendi hükümetine karşı anayasal darbe yapmasının tek nedeni, gerilla mücadelesinin ülkeyi bütünüyle politik olarak kontrol edebilecek duruma gelmiş olmasıydı.

İkinci Dünya Savaşı'dan 1980 yılına kadar, yaklaşık her yedi yılda bir darbe olan Peru'da, gerilla mücadelesi, on yıllık bir dönem içinde bütün üretici sınıfların ve küçük-burjuva sınıfların büyük sempatilerini de kazanmıştı. Sınıf mücadelesi ve gerilla mücadelesi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, devleti sürekli yıpratan ama şehirlerde kaldığı için, ülke çapında köylülerin ekonomik-politik muhalefetini örgütlemeyen bir parçalanmışlık içindeydi. Güney Amerika ülkelerine has geleneksel, şehirlerden başlayan gerilla mücadelesi yerine kırları temel alan, kadroları sadece ve sadece dağlarda koruma olanağı bulabileceğini düşünen bir hareket, 1970'li yılların sonlarına doğru gelişmeye başlamıştı. 1968 ve 1975 askeri darbelerinde çoğu üye ve kadrolarını yitiren sosyalist hareketler, 1980'li yıllara hazırlık olarak, çoğu kadro ve sempatizanlarını dağlara taşımaya başlamışlardı. Amaç gerilla mücadelesini örgütlemek değil, var olan kadro ve sempatizanların can güvenliğini ve politik gelişmesini garanti altına almaktı. Devletin etki alanlarının dışına çıkartılan bu kadrolar, çok kısa bir dönem içinde, PKP olarak bilinen Peru Komünist Partisi'ni kuracaklardı.

Peru'da gerilla mücadelesi 1980'li yıllarda başladı. Aydınlık Yol olarak bilinen gerilla mücadelesi kırlarda geniş sempati toplarken, bütün kapitalist devletler tarafından terörist ilan edilmişti. Küba yanlısı olan başka bir gerilla mücadelesi, süreç içinde şehirlerde ve şehirlere yakın merkezlerde gelişmeye başlamıştı. Bütün dünyadaki sosyalist devletlerin içine girdiği kriz döneminde, büyük saldırılara maruz kalan gerilla hareketleri ayda ortalama 25 ölü veriyordu. Gerilla mücadelesi, ekonomik krizlerin yoğunlaştığı bir dönemde başlamıştı. Doğu Avrupa ülkelerindeki çöküşler başladıktan sonra devlet ve ABD daha azgın bir yok etme savaşına başlamışlardı. Sözde komünist partiler ve sosyal demokratlar devletin bünyesinde "terörizme karşı" ortak hareket halinde idiler. Yüzlerce binlerce insan tutuklanıyor, gerillalarla ilişkisi olanlar sorgusuz sualsiz, yargılanmaksızın mahkum ediliyorlardı. Terör yasaları ve basına konan yasaklar, politik mücadelenin şehirlerde gelişmesini engelleyen temel nedenlerdi.

"Birkaç gün önce ABD'de yayınlanan bir gazetenin köşe yazısında, "Kürdistan'da PKK, Peru'da PKP soğuk savaşın bitmediğini ve sosyalizmin ölmediğini ispatladı" deniyordu. Çok doğru. Sınıflar ve sömürü var olduğu sürece, sosyalizm için mücadeleler de bütün dünya ülkelerinde varlıklarını sürdüreceklerdir. Bütün tarihi boyunca, sınıf savaşları, savaşın kurallarını iyi bilenlerin zaferiyle sonuçlanmıştır. Halkların özgürlüğe ve kurtuluşa olan kurşun geçirmez inancı, ne darbelerle ne de katliamlarla önlenebilir."

Mücadeleye katılmak isteyen sempatizan kadroları, devletin psikolojik savaş alanının dışına çıkartmaya çalışan gerillalar, başarının ve zaferin bu taktiklerine bağlı olduğunu kavrayıp, sempatizanları dağlarda eğitmenin ve orada korumanın avantajını öğrendiler. Hiç yok denecek kadar bir uluslararası politik destek, üretime daha fazla ağırlık vermelerine neden oldu. 1980 yılında şehirlerde kalan kadroların büyük bir çoğunluğu şu veya bu düzen partisinin içinde erirken, kırlara çekilen sempatizanların büyük bir çoğunluğu, geleceğin militan mücadelesini örgütleyen önderler durumuna geldiler.

Peru'da halk katledildikçe çoğalıyor

Foto: Berxwedan

Devlet 1990 yılına kadar şehirlerde büyük kitleleri yıldırmış, pasifize etmiş ve hatta çoğu orta unsurları şu veya bu sol partide kendi safına çekmişti. Buna rağmen, dağdaki gerillalar üzerinde hiç ama hiçbir denetimi yoktu. Kuzey Batı Kürdistan'da uygulanmaya çalışılan köy koruculuğu sistemi, Peru'da da uygulanmak istendi. Bölgelerin ekonomik durumuna göre bütün bu köy korucuları birer ikişer çöktüler. Son birkaç yıldır da özel timler oluşturmaya başladılar. Sadece kırlarda barınabilen belli bir sayıda paralı asker olan bu özel timler, maaşlarının haricinde öldürdükleri adam başına göre pirim alan, kendi başına bir devlet durumunda. Çoğu kez gerillalara sempati duyan yoksul köylüleri katledip, geçimini sürdürmeye çalışan bu özel timler, küçük burjuva ve burjuva sınıfların devlete karşı tavır almasında önemli bir rol oynadı. Toplu katliamlarda oynadıkları rol açığa çıkan özel timler şehir merkezlerine giremez oldular. 1986 yılında gerilla olduğu iddia edilen 250 mahkum, sorgusuz sualsiz katledilirken, 1989 yılında toplam 4000 gerillası olan direnme mücadelesi, 1500 militanını tek bir saldırıda kaybetmişti. ABD'nin askeri desteğiyle gerçekleştirilen bu harekatta, özel tim ve devletin resmi ordusunun bütün ülke çapında gerçekleştirdiği bu toplu katliamı, bütün dünya basını da haklı göstermek için, "terörizme ve uyuşturucu kaçakçılığına karşı mücadele" olarak vermişlerdi. Bu katliamla birlikte gerilla mücadelesinin bir daha dirilmemek üzere yok edildiği iddia edilmişti. Oysa bu olay, gerilla mücadelesinin stratejik savunma döneminden saldırı dönemine geçmesine neden oldu. Kırlarda sürdürülen gerilla mücadelesi, yine kırlarda ve şehirlerde politik ve demokratik çalışmaları yoğunlaştırdı. Politik mücadelenin ekonomik mücadele ile ilişkilerini iyi kavrayan parti önderliği, geniş yoksul köylülerin üretimini güvence altına alan, onu örgütleyip güçlendiren örgütlenme çalışmalarına ağırlık verdikçe, safları daha fazla genişlemeye başlamıştı. Devlet köylülerin partiyle ilişkisini kesebilmek için çizgi kitaplar yayınlayıp, PKP'nin etkinliğini kırmaya çalışıyordu. Şehirlerde ve kırlarda Texas ve Tommiks gibi, özel olarak çizilmiş devletin propaganda kitapları parasız olarak bütün gençlere, çocuklara, işçilere ve köylülere haftalık ve aylık olarak dağıtılıyordu. Geçtiğimiz birkaç yıl içinde ABD'nin Peru'ya yaptığı askeri yardım "Uyuşturucu kaçakçılığına karşı yardım" bahanesiyle iki misline çıkartılıp ABD bizzat askeri eleman ve teçhizat göndermeye başladı. Oysa ABD sermayesinin Güney Amerika'da zayıflamasından sonra, geçen hafta Japonya'ya giden Peru devlet başkanı, Japonların ekonomik desteği olmadığı taktirde, durumun kötüye gideceğini itiraf etmişti.

Oysa Mart'ın son haftasında çıkan haberlere göre ise, ülke topraklarının 3/4 ünü elinde bulunduran gerillaların başkentte de çok etkin oldukları, bütün düzen partilerinin hiçbir etkisinin toplumda kalmadığı bildiriliyor. Var olan düzen ordusundaki yıpranma ve çöküşle birlikte, köy korucuları ve özel timler oluşturmaya başlayan devlet, rondas olarak bilinen bu özel timlerden yaklaşık 1200'ünü kırlarda etkin olan gerillalara karşı yoğun olarak kullanıyor. Gerillalardan daha çok sivil halka yönelik saldırıları sürdüren bu rondaslar, merkezi bölgelerde, şehirlerde ve köylerde fazla barınamıyorlar. Geçtiğimiz iki yıl içinde, şehir merkezlerinde politik çalışmalarını genişleten PKP, sadece yoksul köylüler ve işçiler değil, küçük burjuvalar ve bürokratlar arasında da çok büyük sempati ve desteğe sahip.

On yıllık gerilla mücadelesi içinde birçok yenilgi ve katliamlar yaşayan, ama bunların mücadelenin sonu değil başlangıcı olduğunu kavrayan Peru'daki gerilla hareketi bugüne kadar yaklaşık 25 bin ölü verdi. 1980 yılında silahlı mücadeleye başlayan PKP, on yıllık bir stratejik direnme sonucu, 1990 yıllarında stratejik denge dönemine geçti.

Altı bin kişilik bir gerilla gücüyle 80 bin kişilik bir orduya karşı mücadele eden PKP, ülkenin büyük bir çoğunluğunu kontrolü altında bulunduruyor. Kontrolünün olduğu bölgelerde, üretimi de geliştirme ve düzenleme yeteneğine sahip. Köylerde ve şehir merkezlerinin civarlarındaki yerleşim alanlarında halk konseyleri oluşturan PKP, bu örgütlenmelerde, partinin denetimini sağladığı gibi, partili olmayan ve üretimden gelen insanların da bulunmasına büyük özen gösteriyor. Özellikle üretim tecrübesi ve yönetim tecrübesi olanların kolektif çalışmasını örgütleyen parti yerel birimleri, bu örgütlenme yolu ile hem kadrolarını çoğaltırken, hem de halkın ve gerillaların ihtiyaçlarını giderecek daha güçlü üretim verimine önderlik ediyor.

Gerillaların ülkenin büyük bir bölümünde politik kontrolü elinde tutmasına rağmen, devletin aldığı dış yardımlar ve şehirlerdeki fabrikaları ve sanayi birimlerini elinde bulundurması ve gerilla mücadelesinin uluslararası destek bulamaması, var olan devletin ayakta kalmasının temel nedenleri arasında.

Son birkaç yıl içinde geri kalmış ülkelerde bürolar ve temsilcilikler açan PKP, ülke içinde birçok yasal-açık mücadele biçimlerinden yoksun. Anti-terör yasalarına dayanan devlet, bütün Peru'da, hiçbir neden göstermeksizin istediği örgüt ve kişileri sorgusuz sualsiz tutuklama ve öldürme hakkına sahip. Buna rağmen sendikacılık ve grev, toplu sözleşme serbest. İşsizliğin çok yüksek olduğu bu ülkede, asgari ücret 35 dolar iken, fabrikada çalışma ayrıcalığına sahip olmak bile çok büyük avantaj olarak kabul ediliyor, çoğu işçilerce. Bu şartlarda iki hafta önce Batılı düşünürler, Peru devletinin savaşı kaybettiğini, ama gerillaların da henüz savaşı kazanmaktan uzak olduklarını iddia ediyorlardı.

Uzun yıllar Peru'ya ekonomik ve politik yatırım yapan Batılı devletler, sağlıklı ve istikrarlı bir sömürü düzeninin oluşması amacıyla gerilla mücadelesinin ortadan kaldırılması için çaba harcıyorlardı. Onların düşüncelerine göre, gerilla mücadelesini yaratan neden, Arjantin, Brezilya, Türkiye ve Meksika gibi ülkelerde "başarılı" olan pazar ekonomisinin Peru'da yaratılamayışıydı. Bunlar, devlet gerilla mücadelesini fiziksel olarak ortadan kaldırdıktan sonra, ekonomik ve politik reformlar olanaklı hale gelebilir, düşüncesini uzun yıllar savunmuşlardı. Oysa hükümete karşı olan bütün sol partiler ve liberaller, dış güçlerin ve devletin sadece gerillalara değil, kendilerine karşı da bir yok etme savaşı içinde olduğunu her geçen gün biraz daha fazla hissetmeye başlamışlardı. Toplum içindeki sınıfların dengesi değiştikçe, devlet daha fazla şiddete başvuruyordu. Sol partiler içindeki birçok dürüst kişi, PKP'ye doğru büyük bir kayma ve dönüşüm içindeydi. Bu durumun engellenmesi için yeni önlemler gerekliydi.

Geçtiğimiz pazar günü açıklanan darbe de, bu nedenle oldu. Amaç gerillaların ve PKP'nin şehirlerdeki etkinliğini kırmak; demokrat, liberal ve küçük burjuvaları yeniden sindirmek. Hükümetin iddiasına göre, cezaevlerindeki toplam sayıları 700 olan PKP üyelerinin katledilmesi, bütün yasaların değişmesi, bütün basın ve yayın organlarının ordu tarafından yönlendirilmesi önümüzdeki onsekiz ay içinde Peru'da durumu değiştirecekti.

ABD, Japonya ve Almanya devletleri yeni cuntayı kınamakla birlikte, bunu var olan düzenin korunması için tek çare olarak düşünüyorlar. Peru'daki gerilla mücadelesi çok az bir uluslararası politik desteğe sahip. Yaklaşık 25 ülkede politik bürosu olan PKP'nin iktidarı ele geçirmesi, bu darbeyle birlikte daha fazla olanaklı bir hale geldi. Güney ve Orta Amerika ülkelerindeki sosyalizm mücadelelerinin en önemli müttefiki olarak bilinen Peru'daki gerilla hareketi, tarihinde ilk kez bütün yoksul sınıfları ve küçük burjuva sınıfları aktif mücadele alanına çekme olanağına sahip oldu. Devlet bu darbeyle, gerilla mücadelesinde savaşı kaybettiğini resmen ilan etmiş oldu. Devletin parçalanması için gerekli potansiyel politik güçler, sürekli bir arayış ve bütünleşme içindeler.

Önümüzdeki onsekiz ay, Batılı düşünürlerce, PKP'nin önderliğindeki gerilla mücadelesinin yok edileceği süreç olarak değerlendiriliyor. Oysa, sınıf mücadelesi tarihi geçmişteki hataları bugüne kadar affetmiştir, ama hiç bir zaman unutmamıştır. Önümüzdeki onsekiz ay, PKP'nin ve gerilla mücadelesinin bütün ülkede iktidara alternatif politik güç olduğunu ispatlayacağı bir dönem olacaktır.

Birkaç gün önce ABD'de yayınlanan bir gazetenin köşe yazısında, **"Kürdistan'da PKK, Peru'da PKP soğuk savaşın bitmediğini ve sosyalizmin ölmediğini ispatladı"** deniyordu. Çok doğru. Sınıflar ve sömürü var olduğu sürece, sosyalizm için mücadeleler de bütün dünya ülkelerinde varlıklarını sürdüreceklerdir. Bütün tarihi boyunca, sınıf savaşları, savaşın kurallarını iyi bilenlerin zaferiyle sonuçlanmıştır. Halkların özgürlüğe ve kurtuluşa olan kurşun geçirmez inancı, ne darbelerle ne de katliamlarla önlenebilir.

8 Nisan 1992

Berxwedan muhabirinin "Çayırlı Taburu" baskınını yöneten bir ARGK komutanıyla yaptığı röportajı yayınlıyoruz

Halkımızın yaşamı için ölüme giderlerken vasiyetlerini yazmışlardı

Berxwedan: *25 Ekim sabahı emrinizdeki bir birlikle Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı "Çayırlı Taburu" baskınını gerçekleştirdiniz. Bu başarılı baskınla ilgili sizinle söyleşmek istiyoruz. Konuya nereden başlayalım?*

Gerilla Komutanı: Her baskının ilk aşaması keşiftir. Biz de keşifle konuya giriş yapabiliriz.

Foto: Berxwedan

Berxwedan: *Yani bize ilk olarak tabur baskınının keşif aşamasını mı anlatmak istiyorsunuz?*

Gerilla Komutanı: Tabii, önce keşifi anlatayım. Bir eylemin en önemli aşamalarından biri keşiftir. İyi keşife dayanmayan eylem başarıya ulaşamaz. Biz, planlayacağımız eylemle tam bir başarı elde etmek istiyorduk. Bunun için önce keşif yaptık.

Keşif günü hava yağışlıydı ve sis çoktu. Sağlıklı bir keşif yaptık diyemem. Bunun için başka bir koldan ikinci bir keşif yapmak zorunda kaldık ve bazı sonuçlara ulaştık. Bu sonuçlar üzerinde tartıştık ve taburu basabileceğimiz sonucuna vardık.

Berxwedan: *Keşifle ilgili anlatımınız yeterli değil. Okuyucu taburun bulunduğu yeri, taburun çevresini öğrenmek ister. Bize detaylı anlatmanız gerekiyor. Taburun bulunduğu köyün adı Çayırlı. Tabur adını buradan almış olacak. Bize bu köyü ve çevresini anlatır mısınız?*

Gerilla Komutanı: Çayırlı köyünün üst tarafında Marok dağı adıyla bilinen yüksek bir sıradağ var. Bu dağın eteğinde birçok tepecik bulunur. Marok dağı sarptır. Belirli yerlerde yol verir, belirli yerlerde yol vermez. Marok dağının bitim noktasında Şiveroza veya Çınarlı denilen bir köy var. Bu köyün hemen güneyinde ikinci bir tabur bulunur. Bu Şiveroza Taburu ile Çayırlı Taburu arasında 45 dakikalık bir uzaklık var.

Berxwedan: *Yaya olarak mı?*

Gerilla Komutanı: Evet. Çayırlı Taburunun batısında üçüncü bir tabur daha var. Bu tabur da yaklaşık 45 dakikalık bir yol mesafesi uzaklıktadır.

Berxwedan: *Yani baskın düzenlemek istediğiniz tabur bu iki taburun orta yerinde.*

Gerilla Komutanı: Evet. İki taburun ortasındaki taburu basmak istiyoruz.

Berxwedan: *Bize bu taburun konumlandığı alanı biraz daha anlatır mısınız?*

Gerilla Komutanı: Taburun konumlandığı alanın Irak sınırına olan tarafında Marok sıradağı bulunduğunu söylemiştim. Kayalık ve ormanlık sıradağın alt etekleri çıplaktır. Dağ etekleri bir düzlükle kesişir. Bu geniş bir vadidir veya bir dere yatağıdır. Tabur burada bir düzlükte konumlanmış. Arka tarafında da bir sıradağ vardır.

Berxwedan: *Anlattıklarınızdan şunu anladık: Irak hududuna paralel bir sıradağ. Siz buna Marok dağı diyorsunuz. Bu sıradağa paralel olarak ikinci bir dağ var. Bu iki sıradağın ortasındaki vadide birbirinden 45 dakikalık yaya yol mesafesiyle üç ayrı düşman taburu var. Siz ortadaki taburu basmak istiyorsunuz.*

Gerilla Komutanı: Ortadakini vurmak istiyoruz. Ama ortadaki tąburu vurmak için, bunun sağında ve solunda bulunan taburları taktik bazı saldırılarla devre dışı bırakmak istiyoruz.

Berxwedan: *Bu taburları birbirine bağlayan karayolu var mı?*

Gerilla Komutanı: Bir yol hattı var. Orta taburu bastığımızda, diğer taburlardan gelebilecek takviye güçleri etkisiz hale getirmek için vadinin üst tarafındaki taburun yakınına, basacağımız taburdan hayli uzak bir noktada yola mayın döşemeyi ve yolun her iki tarafına otomatik silahlarla donanmış 30 kişilik bir gerilla grubuyla pusu kurmayı düşündük. Böylece gelebilecek takviye güç pusuya düşürülüp imha edilebilecektir.

Aşağıdaki tabura ise taktik bir saldırı düzenlemeyi düşündük.

Berxwedan: *Taktik saldırıdan neyi kast ediyorsunuz?*

Gerilla Komutanı: Bir gerilla grubumuz, biz ortadaki tabura baskın düzenleyeceğimiz sırada aşağıdaki taburu uzun menzilli silahlar ve havan toplarıyla dövecek, tabur baskına uğradığını düşündüğünden savunmaya geçecek ve takviye güç olmaktan çıkacak.

Berxwedan: *Orta tabur, yani baskına uğrayacak tabur köye yakın mı?*

Gerilla Komutanı: Yakın. İkisi karşı karşıya. Aralarında çok kısa bir mesafe var. Köyün arka tarafında yüksek bir tepe var. Oraya bir doçka yerleştirmeyi düşündük, Bu silahla gelebilecek hava saldırılarına karşı birliklerimizi koruyacaktık.

Berxwedan: *Keşif neticesinde bu sonuçlara vardınız. Bu sonuçlar üzerinde kimlerle tartıştınız? Daha doğrusu keşiften sonra eylemin hangi aşamasına geçilir?*

Gerilla Komutanı: Keşifin sonuçları üzerinde komutanlarla tartıştık. Toplantıda bütün ihtimaller üzerinde duruldu. Avantajlar, dezavantajlar, ihtimaller, baskın sırasında ortaya çıkacak fırsatlar, düşmanın zayıf ve güçlü noktaları, kaçış yolları vs. konular üzerinde uzunca tartıştık. Hatta tartışmamızı bir maket üzerinde yaptık. Bütün arkadaşlar düşüncelerini söyledi. Sonunda kağıt üzerinde bir kroki çizdik. Yolların mayınlanacak noktaları, düşmanın taburunu koruyan 18 tepe mevzileri, saldırı ve geri çekiliş yolları bu kağıt üzerinde çizildi. Büyük silahların yerleştirileceği yerler belirlendi. Saldırı, savunma, pusu gruplarının sayısı, yerleşecekleri yerler tespit edildi.

Berxwedan: *Bu, eylemin planlama aşamasıdır değil mi?*

Gerilla Komutanı: Planlama aşaması. Ve planlama eylemin başarısı için çok önemli. İyi bir planlama ve her şeyden önce bu planlamaya uygun hareket etmek gerilla için önemlidir. Eylem anında planda olmayan bazı durumlar, avantajlar veya dezavantajlar ortaya çıkabilir. Burada komutanın veya komutanların, hatta gerillanın inisiyatifi ortaya çıkar. İyi inisiyatif koyabilme veya inisiyatifsiz kalma her şeyi başarıya götürme veya bütün planı alt üst etme gibi durumları da ortaya çıkarabilir.

Berxwedan: *Peki komutanlar dışında diğer gerillalar eylemin tartışılmasına hangi aşamada katıldılar?*

Gerilla Komutanı: Biz eylemi planladıktan sonra eyleme katılacak olan 210 arkadaşı çağırdık.

Hakkari'de bir mevsim artık böyle karşılanıyor

Foto: Berxwedan

Kendilerine önce eylemin siyasi amacını anlattık. Yarım saat kadar eylemin siyasi amacı üzerinde tartışma oldu. Birçok arkadaş söz hakkı alarak görüşlerini belirtti. Sonra eylemin askeri yönü üzerinde tartışmalar oldu. Tartışmayı maket üzerinde yaptık. Eylemin taktikleri, nasıl gerçekleştirilmesi gerektiği, düşmanın gücü, düşmanın mevzileri, mevzilerinin konumu, mevzilerin stratejik durumu, öncelikle düşürülmesi gereken mevziler, düşmanın kullandığı silahlar, bizim kullanabileceğimiz silahlar üzerine konuşuldu. Bu noktada eyleme katılacak arkadaşların kendi düşüncelerini açıklaması, eleştiri ve önerilerini yapması, geniş katılımla herkesin ikna olması, görevlerin kavranması, kafalarda netliğin sağlanması önem kazanır.

Berxwedan: *Tartışmalarda yeni bir durum ortaya çıktığında daha önce komutanlarca hazırlanan planda değişiklikler oldu mu?*

Gerilla Komutanı: Oldu. Birçok arkadaş değişik öneride bulundu. Buna göre plan daha da güçlendirildi.

Berxwedan: *Plana son şekli verilince eylemin hangi aşamasına geçiş yapıldı?*

Gerilla Komutanı: Görev bölümü yapma, arkadaşları gruplara ayırma önem kazandı. Biz arkadaşları, 8,10,20,30 kişilik gruplara ayırdık. Her grubun komutanlarını belirledik. Hangi grupların eylemde hangi rolü alacaklarını tespit ettik. Bundan sonra her grup kendi arasında tartıştı. Mevzilerine nasıl yönelecekler, nasıl hareket edecekler, koordineyi nasıl sağlayacaklar? Dikkat etmeleri gereken hususlar nedir? Belirlenen kurallara nasıl uyulacak? Emir-komutayı nasıl yürütecekler sorularını netleştirdiler.

Bu noktadan sonra eylemin tartışma, plan ve görevlendirme aşaması bitti. Artık akşam olmuştu. Ana üssümüze çekildik. Burada her arkadaşa bir günlük erzak dağıtıldı. Herkes hazırlıklarını bitirdi. Tüm takımlar hazır vaziyette beklediler. Tüm arkadaşlarda büyük bir coşku, büyük bir sevinç vardı. Ve herkes kolkola girerek halay tutmaya başladı. Eylem öncesi ve eylem sırasında moral çok önemlidir. Üstün bir morale sahip olan gerilla karşıdaki düşmanı müthiş bir bozguna uğratır.

Eylem bölgesine yönelmeden önce her arkadaş üzerindeki bütün dökümanlarını, fazla eşyalarını bir yerlere gizledi. Bu ara partiye, ailelerine ve bazı arkadaşlara mektup yazanlar olmuş. Biz bu mektupları eylemden sonra gördük, okuduk. Eyleme Kürdistan'ın özgürlüğü ve bağımsızlığı için katıldıklarını belirtmişler, bir nevi ölüme, ama **halkımızın yaşamı için ölüme giderlerken vasiyetlerini yazmışlardı.**

Berxwedan: *Gece saat kaçta eylem yerine hareket ettiniz?*

Gerilla Komutanı: Yaklaşık olarak saat 20.00'de üs alanımızdan ayrıldık. Önce baskın yapacağımız taburun güneyine kadar geldik. Hepimizin tek bir hattan geçiş yapmamız hem zordu, hem de zaman alacaktı. Burada gücümüzü ikiye böldük. Böylece bir kolumuzla düşman tepecilerinin solunu, bir grubumuz da sağ cephelerini kuşatacaktık. Yine burada 30 kişilik bir gücümüzü, havan topu, B-7 silahlarıyla donattık. Bu grup Şiveroza taburunu savunmaya çekip etkisizleştirecek. Bu taktik bir gücümüzdür. Diğer taburdan gelecek takviye gücü engelleme grubundan burada ayrıldık. Yola mayın döşeyen grup, pusu grupları burada ayrıldı. 97 kişilik bir arkadaş grubu da asıl saldırıyı gerçekleştiren grup olarak ayrıldı. Ve böylece hedeflere doğru harekete geçildi. Hava saldırısını püskürtmek amacıyla yerleştirilecek doçka silah da bu noktadan alana hakim tepeye gönderildi. Planımıza göre düşmanın kaçabileceği bütün yollar, düşmanın büyük silahlarının konumlandığı önemli mevziler tamamen kuşatmamız altına alınacaktı.

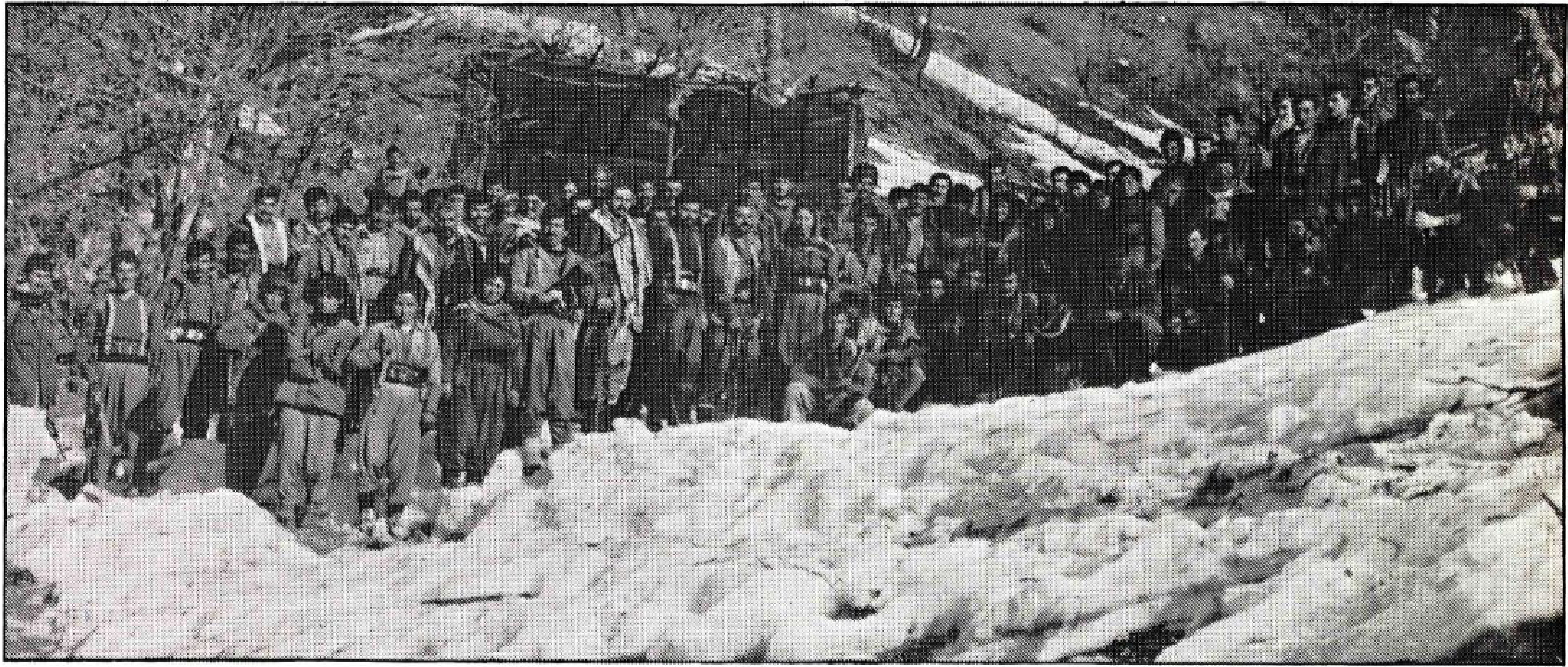
Düşmanın önemli bir mevzisi vardı, stratejik bir tepedeydi. Bu mevzide A4 denilen uzun menzilli bir silah bulunuyordu. Bu mevzi tabura 30-40 metre uzakta derin bir kanalla bağlanmıştı.

Berxwedan: *Bu mevziye taburdan kanal yoluyla mı gidiliyordu?*

Gerilla Komutanı: Kanaldan mevziye çıkılıyor. Dik inişli sivri bir tepedir burası. En azından bir manga gücünü alabilecek genişlikte, toprağa gömülmüş, etrafı taşlarla örülmüş bir düşman mevzisidir burası.

Berxwedan: *Bu önemli mevziyi nasıl ele geçirmeyi planlamıştınız?*

Gerilla Komutanı: Mevzinin alt tarafından bir yol geçiyor. Buralarda kayalıklar bulunuyordu. Saldırı grubumuz bu kayalıklarda gizlendi. Bu grup iyice gizlendikten sonra, düşman mevzisine hakim bir yerde konumlanmış başka bir saldırı grubu bulunduğu yerden düşman mevzisini roketatar ve diğer büyük silahlarla dövecek. Onlar dövme işini sürdürürken, yollarda gizlenmiş grup alttan mevziye doğru sürünerek çıkış yapacak, bu ara mevzi tamamen imha olmuş veya etkisiz hale gelmiş durumdadır. Saldırı grubunun silahları susar susmaz, mevziye yanaşmış grup elbombaları ve ferdi silahlarla saldırıya geçip mevziyi ele geçirecekti.

Hakkari'de bir gerilla kampı

Berxwedan: ***Bu tepe dışında başka tepeler de var mı?***

Gerilla Komutanı: Tabii yaklaşık 18 tepe var. Askerlerin büyük çoğunluğu bu tepelerde nöbetçi. Zaten tepeler düşerse tabur direnemez. Ve biz bütün tepeleri ustaca taktikler ve ani baskınlarla düşürmeyi planlamıştık. Bazı mevziler arasında 50-60 metre uzaklık vardı. Bazı gizli mevziler vardı. Yani yere gömülmüşlerdi. Bazı mevziler kanallarla birbirine bağlanmıştı.

Berxwedan: ***Taburu toptan ele geçirme amacınız var değil mi?***

Gerilla Komutanı: Planımız iki aşamalıdır. Birinci aşamada sözünü ettiğim 18 tepeyi ele geçirmek istiyoruz. Mevzileri ele geçirir geçirmez güçlerimiz mevzilerde mevzilenecek ve bütün taburun etrafında savunma hattı oluşacak. Böylece mevzilere yerleşmiş roketatarcılarımız ellerindeki silahları tabura çevirecek ve hep birlikte taburu dövmeye başlayacaklardır. Böylece eylemin ikinci ve son aşması başlamış olacak. Tabur yeterince dövüldüğünde belirlenmiş gruplar elbombaları ve ferdi silahlarla son saldırılarını yapıp taburu düşürecekler.

Fakat şunu kesinlikle kararlaştırmışız. Karşı koyan düşman askeri veya subayı öldürülecek, teslim olanlara veya yaralılara kesinlikle karışılmayacak.

Helikopter düşürmek için silahını temizliyor

Berxwedan: ***Eyleme saat kaçta başladınız?***

Gerilla Komutanı: Sabah 04.45'te A4 silahının bulunduğu mevziye ilk ateş başladı. Zaten bu saatte her grup veya takım veya manga belirlenen noktalarda harekete hazır bekliyordu. Tabii bu noktalara yerleşene kadar birçok zorluk çekildi. Örneğin bir ara ay ışığından hareket edemez hale geldik, sonra bir küme bulut ayı gölgeleyince noktalara varılabilindi.

Berxwedan: ***İlk silah patlamadan önce mevzideki düşman askerini gözetleyebiliyor muydunuz, uyanıklar mıydı? Nöbeti dikkatle tutuyorlar mıydı?***

Gerilla Komutanı: Elimizdeki telsizlerle düşman askerlerinin telsizlerini dinliyorduk. Bir mevzide asker teyp çalıyor ve teybin sesini telsize veriyordu.

Berxwedan: ***Hangi müziği çalıyordu?***

Gerilla Komutanı: Ferdi Tayfur'un türkülerini çalıyordu teyp. Bir komutan da askeri uyarıyor, "serserilik yapma" diyordu. Asker de ikide bir "sular akıyor, sular akıyor" diyor, bununla "durum normal, herhangi bir şey yok" dediğini biliyorduk.

Berxwedan: ***İlk silah patlamadan önce çevrede bu telsiz sesleri dışında sessizlik mi vardı?***

Gerilla Komutanı: Saat 04.30'da tabura yakın köydeki imam ezan okumaya başladı. Bu durum bize bir avantaj sundu. Ezanla birlikte köylüler abdest almak için evlerinden dışarı çıktılar. Köpek havlamaları, köylülerin öksürmeleri gibi sesler bizden çıkabilecek sesleri bastırıyordu.

Berxwedan: ***Tam bu atmosferde mi ilk ateşi açtınız?***

Gerilla Komutanı: İlk roket atıldığında hedefini bulmadı. Kıpkızıl bir alev gibi geçti.

Berxwedan: ***Bir top ateş gibi...***

Gerilla Komutanı: Bunun peşinden ardarda roketler patladı. Artık kimin kime ateş ettiği belli değildi. Alan tamamen füzelerin hızla uçuştuğu bir noel gecesine dönmüştü. İzli mermiler ve roket füzeleri her tarafı aydınlatıyordu. Patlama sesleri adeta kulakları sağır ediyordu. 25 dakika içinde roketlerin dövdüğü mevzilerden siyah dumanlar yükselmeye başladı. Elbombalarının ardarda patlamasıyla mevziler ele geçirildi. Birçok mevziden "Biji Serok APO", "Biji PKK" sesleri yükseliyordu. Daha önce belirlediğimiz işaretler verilince mevzilerin düştüğü anlaşıldı.

Berxwedan: ***18'i de düştü değil mi?***

Gerilla Komutanı: 25 dakika içinde bütün mevziler düştü. Ve hiçbir kaybımız da yok. Yalnız birkaç arkadaş hafifçe yaralanmış, bizim haberimiz yok. Yalnız bundan sonra önemli bir hata işlendi.

Berxwedan: ***Neydi hata?***

Gerilla Komutanı: Zafer sarhoşluğu. Mevziler ele geçirilir geçirilmez, arkadaşlar emir beklemeden tabura doğru bulundukları mevzilerden saldırıya geçiyorlar. Roketatarları kullanan bütün arkadaşlar taburu dövmeye başladılar. Taburun önünde genişçe bir saha vardı. Arkadaşlar sloganlar atarak, ellerindeki otomatik silahları ateşleyerek tabur binalarına doğru koşarken, binaları ateş aldı. Siyah bir duman yükseldi. Düşmanın karşı koyuşu görülmediğinden, grupların komutanları da ellerine ferdi silahları alarak tabura doğru koşmaya başladılar. Komutanlarını böyle gören diğer gerillalar da toptan saldırıya geçince bazı karışıklıklar çıktı.

Berxwedan: ***Nasıl karışıklıklar?***

Gerilla Komutanı: Diyebiliriz ki, planın ikinci aşaması planladığımız gibi yürümedi. Kendiliğinden bir gidiş başladı. Bazı kayıplarımız oldu. Bazıları mayınlara bastı, bazıları çeşitli yerlere saklanmış düşman askerlerinin ateşleriyle şehit düştüler. Bazıları da rastgele açılan arkadaşların kurşunlarıyla şehit oldular.

Berxwedan: ***Kaç şehidimiz vardı?***

Gerilla Komutanı: Onbir arkadaş.

Berxwedan: ***Tahminen düşman askerinden kaç kişi öldü.***

Gerilla Komutanı: 13 asker silahsız olarak köye kaçabildi. Üçü teslim oldu. Diğerleri öldürüldü veya yaralandılar.

Berxwedan: ***Siz kendiniz taburun içine girdiniz mi?***

Gerilla Komutanı: Hayır, ben yüksek bir tepede dürbünle izliyordum. Tabura giren takımların komutanı taburdaki telsizi ele geçirince hemen telsizden konuşmaya başladı. Taburun ve tüm mevzilerin ele geçirildiğini bildirdi. Bunun üzerine bazı roketatarcıların tepeleri tutmaları gerektiğini ve hemen geri çekilişin yapılmasını istedim. Daha birkaç saniye geçmemişti. Telsizden silah sesi geldi. Taburdaki telsizden benimle konuşan arkadaşın yaralandığını anladım. Arkadaş yaralandığını söylemedi, ama konuşmalarından anlaşılıyordu. Hemen bir grup arkadaşla müdahale ettik. Hem kalmış düşman askerlerini etkisizleştirmek, hem şehit, yaralı arkadaşları ve düşman silahlarını almak için.

Berxwedan: ***Peki diğer taburlardan düşmana takviye güç gelmiyor muydu?***

Gerilla Komutanı: Mayın döşenen yol tarafındaki taburdan takviye güç geliyor. Panzer mayına çarpıp devre dışı kalıyor. Diğer arabalarda bulunan düşman askerleri arabalardan inip farklı yollardan gelmeye çalışınca kurduğumuz pusulara düşüyorlar, ölen yaralananlar düşüyor, kalabilenler kaçıp kurtuluyorlar. Zaten diğer tabur uzun menzilli silahlarla sürekli dövüldüğü için düşman savunmaya geçiyor. Bir taciz eylemi olduğunu hesaplıyor. Bir ara bir düşman komutanı telsiz aracılığıyla "Sizin güçlerinizi püskürttük, başarılı olamadınız" dedi. Ben de "Sen onları püskürttün ama, biz de ortada belini kırdık, haberin yok" dedim. Tabur komutanının henüz hiçbir şeyden haberi yoktu. Zannediyordu ki, kendi taburu basılmış, kendisi de başarılı bir savunma yapmış.

Berxwedan: ***Saat kaçta geri çekildiniz?***

Gerilla Komutanı: Saat 09.00'da henüz arkadaşlar taburun çevresinde dolaşıyorlardı. Her tarafta çok sayıda yaralı vardı. Subaylar, onbaşılar, çavuşlar ve erler. Ölüler de çoktu, sayamadık. Ama yaralılara da karışmadık. Bu ara bir düşman helikopteri görüldü. Tepecimiz büyük silahla ateş edince alanı terk etmek zorunda kaldı.

Berxwedan: ***Çekilirken şehitleri birlikte götüyorsunuz değil mi?***

Gerilla Komutanı: Tabii. Şehit arkadaşları, yaralıları, düşmandan ele geçirdiğimiz malzemeleri sırtlayarak gruplar birbirlerini koruma altına alarak çekiliyoruz.

Berxwedan: ***Telsizle sizinle konuşan gerilla komutanı ne oldu? Kurtuldu mu?***

Gerilla Komutanı: Biz tabura gidene kadar arkadaşlar içerde direnen düşman askerini etkisiz hale getirip arkadaşı yaralı halde kurtarmışlar.

Berxwedan: ***Kaç saat içinde uzaklaşabildiniz?***

Gerilla Komutanı: Saat 11.00'de büyük dağı aşabildik. Saat 11.30'da düşman uçakları taburun bulunduğu alana geldiler. Güçlerimizi uygun bir biçimde dağınık bir halde kayalıklarda sakladık. Biri onbaşı ikisi er esir de bizimleydi, onları da saklayınca gelişmeleri telsizlerden öğrenmeye çalışıyorduk.

Berxwedan: ***Düşman kaç kayıp vermişti, daha sonra öğrenemediniz mi?***

Gerilla Komutanı: Biz düşman askerinden 24 ölü 45 civarında yaralı olduğunu öğrendik. Sonra hastanede 2 subay 4 er, 6 askerin daha öldüğünü duyduk.

Berxwedan: ***Şehitleri taşıyıp olay yerinden uzaklaşırken insan ne gibi duygulara kapılıyor? Biraz önce birlikte savaştığın yoldaşının ölüsünü sırtlayıp yürüyorsun. Bu anda neleri düşünüyor insan?***

Gerilla Komutanı: Belki de yaşamın en dramatik olayıdır, ölü veya yaralı bir yoldaşı sırtta taşımak. İnsan o an fazla bir şey düşünemiyor. Yalnız arkadaşlardan akan kan ve bir kan kokusu duyuyorsunuz...

Berxwedan: ***Şehitleri nereye kadar götürüyorsunuz?***

Gerilla Komutanı: Arkadaşları geçici olarak ayrı ayrı yerlere gömdük. Daha sonra gelip alacaktık.

Berxwedan: ***İlk konumlandığınız alanda ne kadar kaldınız?***

Gerilla Komutanı: Hava kararınca Güney Kürdistan'a çekildik. O gün Türk uçakları bazı yerleşim yerlerini bombaladı. Sivil halktan şehit düşenler oldu.

Berxwedan: ***Eylemden sonra değerlendirme yaptınız mı?***

Gerilla Komutanı: Yaptık. Eylem büyük bir başarıyla sonuçlanmıştı. Yalnız zafer sarhoşluğu arkadaşların şahadetine neden olmuştu. Bu baskından büyük tecrübeler edindik.

Berxwedan: ***Geçici olarak gömdüğünüz şehitlerin yerlerini sonradan değiştirdiniz mi?***

Gerilla Komutanı: Onları ülkemizin güzel bir yerine kutsal topraklarımıza gömdük.

18 Mayıs'ı yaşarken

Baştarafı 2. sayfada

Dönüşünde, *"Halef Çarpar ihanet etmiş. Onun itiraflarına karşı çıktım. İtirafçılara karşı hazırlıklı olmak gerekiyor. Benim Mardin-Siirt-Diyarbakır eyalet sorumlusu olduğumu söyledi. Partiye sahip çıkmak lazım. İtirafçıları bize karşı konuşturacaklar. Tavrımız açık ve net olmalı. Bir veya iki kişi siyasi tavır koymalıdır. Düşmanın tehlikeli oyununu boşa çıkarmalıyız. Bugün partiye ve halka bağlılığın günüdür.."* diyerek içinde bulunduğumuz durumu gözler önüne serdi.

Tam bu esnada mahkemecilerin getirdiği haber cezavinde şok etkisi yarattı: *"Mazlum Doğan 21 Mart Newroz gecesinde üç kibrit çöpü yakarak ölümsüzleşti."*

Bir ölüm aranıyordu, bir ölüm. Bir ölüm aranıyordu bu zindanda, öyle bir ölüm ki, düşman bu ölümün altından kalkamamalı, ezilmeli. Ölümler vardır tüy kadar hafif, ölümler vardır dağ kadar ağır. Ama bir de ölümler var ki, düşmanın şah damarına bir ustura gibi iner, en gaddar düşmanı, yüzyılların mayaladığı karanlıkları kökünden söküp atar. Bu ölümün bir ucu Demirci KAWA'dan Çağdaş KAWA Mazlum DOĞAN'a uzanan, zindanın en kuytu köşesine kadar hükmeden; düşmanı titreten, dostu sarsıp kendine getiren ölümler...

Mazlum yoldaşın ölümü tutsakları derinden sarsmıştı. Sanki damarlarındaki kanı çekilmişti herkesin. Bir durgunluk, bir suskunluk kapladı koğuşu. Yine Ferhat'ın sesi bu suskunluğu dağıttı: *"Necmi, ağlamakla bir yere varamayız. Kendini toparla. Mazlum'u anmamız gerekiyor"* demesiyle Necmi'nin sesi yeniden duyuldu. *"Bugün burada toplanıp Mazlum'u anmamamız gerekirdi. O bizi anmalıydı. Ama biz onu koruyamadık, benden Mazlum'u anlatmamı beklemeyin"* deyip, ağlamaya başladı. Kolunu havaya kaldırırken herkes bunun saygı duruşuna davet olduğunu anladı. Kollar hemen havaya kalktı. Saygı duruşu iki dakika sürmüş ama Necmi sanki heykelleşmişti. Sanki bu saygı hiç bitmesin, bu ölümsüz önderimizin huzurunda hep böyle kalalım, istiyordu. Ferhat, Kürtçe saygı duruşunun bittiğini ilan ettiğinde Necmi, *"Huzurunuzda söz veriyorum, Mazlum yoldaşın takipçisi olacağım"* dediğinde rahatlamıştı.

Günler hızla akıp gidiyordu. Mazlum'un eylemi de baskıları ve itiraf politikasını durduramamıştı. Düşman cani, düşman kudurmuş sağa sola saldırıyordu. Düşman kan istiyor, can istiyordu.

Mazlum yoldaş, direniş tohumlarını zindanın en kuytu yerine ekmişti. Artık korku yerini cesarete bırakıyordu. Yüreklerde direniş rüzgarı doru dolu esiyordu. Tutsaklar bir çare arıyorlardı. Nasıl kırılacaktı bu zulüm? Bu arayışın tartışmaları en canlı şekilde 33. koğuşta yapıldı. Düşünceler artık koğuş duvarlarıyla sınırlı değildi. Cezaevinin kalın duvarlarını aşmış ülke sahasına taşmıştı. Bir yerde insanlar kendinden başka bir kimseyi düşünemez olmuşsa, yani düşüncesi kendisiyle sınırlıysa, orada durum çok vahimdir. İşte, Mazlum bunu kırdı. İnsanlara geniş bir düşünce alanı verdi.

Mazlum'un verdiği mesajı tartışıyordu koğuşumuz. Dörtler *"Mazlum'un takipçisi olacağız"* diyorlardı. Teslimiyetin daha güçlü eylemlerle kırılacağı ortak düşünceleriydi. *"Mazlum gibi can vermeden teslimiyeti kıramayız, ihanet politikasını boşa çıkaramayız..."*

Yine dörtler kendi aralarında toplanmış konuşuyorlardı. Bir ara sesleri çok yükseldi. Daha sonra anladım ki eylemi ne zaman yapacaklarını tartışıyorlardı. Necmi, 18 Mayıs'ın parti ve halk tarihimizdeki önemini vurguluyor, komünist önder Haki Karer'in devrimci kişiliğini anlatıyordu. Birkaç kez üst üste "18 Mayıs" diyorlardı. Neden 18 Mayıs?

Neden 18 Mayıs?

Biz burada
direniş diyarında.
Orada aranızda,
burada topraktayız.
Umut olduk ekildik:
Toprakta fırtına,
dağlarda isyan,
doğada hayatız.
Ne umut biter
kavgada
ne günde güneş.
Özgür ülke,
mutlu hayat için
bedel olduk bedel.
Güneşte rengimiz,
toprakta sevdamız
ve dağda
havamız var bizim

Türk proletaryasının yiğit evladı Haki Karer Ankara'da okuduğu Fen Fakültesi'nde bir yandan araştırmaya, bir yandan da '71 darbesiyle dağılan Türkiye devrimci gençliğini toparlamaya katkıda bulunmaya çalışıyordu. O dönemde Başkan APO ile tanıştı. Başkan APO ile aynı anlayışı taşıdığını gördüğünde ilişkileri daha da sıklaşarak devam etti. Vietnam devriminden etkilenen Haki Karer, Kürt ve Kürdistan olayına sempatiyle yaklaştı. Gerekli ideolojik araştırmayı tamamladıktan sonra, sayıları iki elin parmaklarını geçmeyen Kürdistanlı aydın gençlerle Kürt halkının içine girmek, mücadeleyi zeminine taşırmak amacıyla Kürdistan'a gelip Antep'i mücadele alanı olarak seçti ve yoğun bir örgütlenme faaliyetine geçti. Kısa sürede bir birikim sağlar. İkna etme kabiliyeti, ideolojik birikimi ve bitmez tükenmez enerjisiyle hatırı sayılır bir kazanım sağladı.

Haki, sömürgecilerin "yok" dediği, "bitirdik" diye düşündüğü bir halkın silahı olmuş, özgürlük ateşiyle yanan halkın tercümanı olmakla kalmamış, onu zaferle taçlandıracak yepyeni, çağa uygun bir örgütlenmenin çekirdeğini yaratmakla işe başlamıştı.

Sömürgeci Türk burjuvazisi bu noktada da boş duramazdı. Onlar Kürt diye bir halk, Kürdistan diye bir ülke istemiyorlardı. Onun için bu halkın önderlerini ortadan kaldırmalıydılar. 18 Mayıs günü, baharın doğurganlığına, iletkenliğine inat canımızı, yiğidimizi, önderimizi aldılar elimizden. Haki, sömürgecilerin tasmalı ajan-provokatörleri "Stêrka Sor" (Beş Parçacılar) tarafından katledildi. Sömürgeciler büyük bir komplo peşindeydiler. Amaç sadece Haki'yi katletmek değildi. Bir yandan Haki'yi öldürerek kitleler içinde bunalım yaratacak, öte yandan Haki'nin cenazesine gelecek hareketimizin önder ve ileri kadrolarını katledecek, dahası bu komployla Kürt halkının boynuna geçirilen kölelik zincirlerini ebediyete kadar sürdüreceklerdi. İşte bu noktada yanıldılar. Çünkü Haki, Türk ve Kürt halkının enternasyonalist ruhu demekti. Çünkü Haki, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm bilinci demekti. Onun bilinci tohum olmuş, Kürdistan'ın bereketli topraklarına serpiştirilmişti.

Haki, sadece bir PKK şehidi değil, mücadelemizin ilham kaynağı, Türk halkıyla kardeş bağlarımızın köprüsü, enternasyonalizmin simgesidir. O, bugün Kürdistan dağlarında elde silah savaşarak toprağa düşen, Kürdistan'ın her karış toprağını kanıyla sulayan kahramanların silahında mermi, yüreklerinde isyan ateşidir. O, işkencehanelerde "ser verip sır vermeyen" esirlerin direnme ruhu, dillerinde slogan, zindanlarda sevdayı kepaze etmeyen tutsakların kanıdır.

Haki, bugün devrimcilerin idealindeki mükemmel kişiliktir. Özveri onda, yiğitlik onda, sebat ondaydı. Bugün PKK kişiliğinin mayası ondan alınmıştır. O, kişiliklerin ölçüldüğü denek taşıdır. O, enternasyonalizmi CHE'den alıp sürdüren kişiliktir. Haki, bugün Hakkari'de, Sason'da, Cudi'de, Herekol'da ve Kürdistan'ın her köşesinde isyan ve kavga demektir. O mücadelemizin görkemli bir abidesidir.

İşte bunun için 18 Mayıs diyorlardı. Dörtlerin heyecanlı ve coşkulu tartışmalarından 18'inde birtakım şeylerin olacağını sezmiştik. Ancak kendilerini diri diri yakacaklarını hiç mi hiç düşünemezdik.

16 Mayıs'ı 17 Mayıs'a bağlayan geceydi. Ferhat bir moral gecesi düzenlenmesini istedi. Sık sık yapardı bu işi. Bir ara Necmi'nin Ferhat'a yaklaşarak *"Ferhat hoca bu gece nöbet işlerini biz devraldık"* dediğinde Ferhat, omuzlarından ağır bir yük kalkmış gibi *"çok iyi"* dedi.

Herkes Ferhat'ın yatağının yanında toplandı. Her zamanki gibi neşeyle başladık geceye. Ferhat içinde bulunduğumuz durumu anlattı. Düşmanın politikasına karşı uyanık olmamızı istedi. Herkesin olası gelişmeleri mahkemelerde anlatmasını söyledi. En önemlisi de, birlik ve beraberliğin önemi üzerinde durdu.

Ardından Mahmut grubun tüm yiyeceğini ortaya koyup *"gelin yiyelim arkadaşlar"* deyince birkaç kişi karşı çıktı. *"Yarın ne yiyeceğiz"* diye tepki gösterdiler. Ferhat, yine müdahale etti, *"Arkadaşlar bu zindanda hiçbir şeyin güvencesi yok. Yarın potinler altında ezileceğine yiyelim"* dedi.

Bu ara bir arkadaşına çok sevdiği bir gömleğini getirip uzattı. *"Bu gömleği Cuma Tak vermişti. Giymeye kıyamıyorum. Sen giy"* deyince, Eşref cebinden çıkardığı, her aramada saklamayı başardığı Schafer kalemini bir arkadaşına uzattı, *"Bunu da ben sana vermek istiyorum. Yalnız korumalısın. Biliyorsun bu kalem Kemal PİR'in hediyesidir"* deyince çevredeki arkadaşlar, "neyin nesi, kimisi kalemini, kimisi gömleğini hediye ediyor" diye konuşuyordu. Ferhat'ın konuşması, kesinlikle bu gecenin olağan bir gece olmadığı kanısını uyandırmıştı.

Ferhat, *"Artık saat bire geliyor, yatalım arkadaşlar. Yarın bizleri nelerin beklediği bilinmez"* deyip yatağına uzandı.

17 Mayıs 1982, saat 04.30'da bir patlama sesiyle yataklarımızdan uyandık. Herkes şaşkın, ne olduğunu bilmiyoruz. Bir telaş vardı herkeste. Bu ses neydi, bu duman, bu alev neyin nesi? "Hawar, hawar yanıyoruz, camları kırın, boğulduk, kapıya koşun, bir gardiyan çağırın" sesleri birbirine karıştı. "Durmayın böyle, su bidonlarını getirin. Ateşin içinde biri var, gördünüz mü." Bu arada bir ses, "Ateşi yakın ateşi, kahrolsun sömürgecilik" diye slogan atmaya başladı. Evet evet gördüm bir değil, ateşin içinde dört kişi var, kimdir bunlar tanıyabildiniz mi? Biri Ferhat'tır, diğeri Necmi, biri Mahmut, diğeri Eşref'tir. Ateşin içinden yine Mahmut'un sesi yükseldi: *"Su dökmeyin, ateşi yakın, biz bilerek kendimizi yaktık, bu bir siyasi eylemdir. Su dökmeyin, su döken eylemi kırmış olacak."*

Artık ateş sönmeye yüz tutmuştu. Koğuş yanık insan etinin kokusu ve dumandan durulmaz haldeydi. Tüm koğuş camları da kırılmıştı. Birer battaniye getirip eylemcileri yanan ateşin içinden çıkarıp battaniyelere uzattık. Öyle bir görünümleri vardı ki, kafalarının derisi tamamıyla yanmış, beyaz kemikler ortaya çıkmıştı. Avuçlarının içindeki etler ilk ateşi yaktıklarında tuttukları demirle kaynaşmış, avuçlarının kemikleri sedef gibi görünüyordu.

Bu ara eylemcilerden bir ses geldi. Herkes pür dikkat kesilip ne dediğini can kulağıyla dinledi. Evet oydu, Ferhatımızdı konuşan. *"Adnan, Adnan"* diye çağırıyordu. Adnan yanına yaklaştı, *"Söyle hoca buradayım"*. Ferhat, *"Adnan birbirinize sahip çıkın, birlik olun, arkadaşları yanlız bırakmayın"* deyip sustu.

Ferhat, Necmi, Mahmut ve Eşref can vermeden ihanet çemberinin kırılamayacağını, onurlu ve şerefli bir yaşamın ölümlü direnişlerden geçeceği gerçeğini haykırıyorlardı o gece.

Amed

YİĞİT

Ağız dolusu gülmeyi
bilmem kaç asırdır
almışlar elinden
kızlarımın
oğullarımın
halay çekmeyi,
zincirler vurulmuş
kültürümden
kovmak istiyorlar,
sanat ve çağdaşlık adına
sanat ve çağdaşlık adına
yola çıkmışlar da,
Arap tayına binmişler,
dört nala, dolu dizgin.
Ellerinde faşizm kırbacı
ve USA eldiveni
karargahlarında
tankı,
topu,
tüfeğiyle
uyku tutmaz gözleri
kabustur,
anamın
Türkçe bilmeyen ağzı
yarimin
yiğit doğuran eti
ve kardeşlerimin
doruklarda silah çatması
O kardeşler ki,
kanlarıyla
tarih yazmış,
bedenleriyle isyan
ateşine yatmış
sana vurgun,
bana vurgun
vatana vurgun,
o kardeşler ki
dilimize tükürmeyi
öğretmiş,
bebelerimize
cellada küfretmeyi,
Mazlum'u,
Agit'i
Sandino'yu
Che'yi

Cafer Demirel

ÇÖZÜM

Halklar devrimle dirilir

Baştarafı 1. sayfada

içinde bulunduğumuz süreçte uluslararası devrimin önemi açısından da gerekli olan bir girişimimizin kanıtı oluyor. Bölgemizin uluslararası alandaki sıcak konumu, emperyalizmin yeni düzenine en az girebilecek en az aldanacak ve buna en kapsamlı bir devrimci gelişmeyle karşılık verecek halklar manzumesinde ısrar ederken, Ortadoğu halkları içinde Kürdistan halkı sonuna kadar bağımsızlık ve özgürlük için en katıksız bir devrimi gerçekleştirme gibi onurlu bir rolü daha şimdiden yükleniyor.

Tarihte, toplumların en ilkel gelişme basamaklarından tutalım günümüzdeki gelişme aşamalarına kadar, yer yer büyük sıçramalar halinde yol aldıklarını görürüz. Biz bu sıçramalara devrim diyoruz. Hele hele oldukça geriliğe mahkum edilmiş, yaşam kendisi için dayanılmaz kılınmış halkların, böyle devrimsel sıçramalardan başka bir ilerleme etkeni kalmamışsa, çoğunlukla bu halkların bünyesinde büyük devrimlerin mayalandığı, devrimlerle kendilerini çok güçlü kıldıkları ve hatta insanlığa en çok iz bırakanlarların da böyle halklar olduğu göz önündedir. Biz baştan beri kendi devrimimizin de benzer nitelikte bir devrim olacağına inandık. Bir tek kişinin bile kendi varlığına inanmak istemediği, bırakalım dost umduklarını kendisinin bile kendi varlığına değer biçmediği çok karanlık ve sisli bir ortamda bile, biz onun da aydınlanmasına büyük değer biçtik. Bu gerçeği bundan sonra da böyle ele almak gerekiyor.

Devrimler en yakıcı söz ve en yakıcı eylemdir. Gerçekçi yanı kadar irade yanı, ruhu, coşkusu da böyle olabilir. Devrim dürüst, söz ve eylem gücü, cesaret, duyarlılık ve fedakarlık yanlarıyla güçlü olmaya doğru gitmeyi bilen kişiliklerin de boyverdiği olaylarıdır. En büyük söz, en güçlü eylem, en yiğit nefes alma, en iyi yaşam tarzı hep böyle olaylarda filizlenir. Yaşadığımız toplumsal gerçeklik göz önüne getirildiğinde görülecektir ki, yaşamın her yönüyle karartıldığı, normal düzen sınırları dahilinde tek bir onurluca sözün söylenemediği bir ortamda yaşamaktayız. Bunun için Kürdistan'da her şeyin en iyisi, en doğrusu, en güzeli devrimle başlayacak, devrimle sürecek, devrimle sonuçlanacaktır. Bu bizde ispatlanmıştır. Biraz daha onurunu kazanmaya doğru yüz tutmuş bir yürüyüşün oldukça hız kazanmış bir atılımına doğru yönelirken, neyi amaçlayan, amaca nasıl yürüyen bir kişilikte olduğumuza bakmalıyız. Bize düşen görev, çok köklü olan tarih bilincinden, olgu, olay ve ilişki özelliklerinden bihaber olmayı aşmak, net tanımlara ulaşmak ve böylelikle kusursuz, ikirciksiz aydınlanma kadar, iradenin eylemini ve tümüyle devrim lehine vurmayı başarmaktır. Zaferi kazandıracak tarzda bir yürüyüşü, savaşı ve onun ordulaşmasını hiçbir engel tanımaksızın, olası sorunlara en yerinde cevabı vererek gerçekleştirmeyi bilmektir.

Bin defa yenilmiş, bin defa kirlenmiş, karanlıklara gömülmüş olanların, öyle kolay adam olamayacaklarını, ama bu böyledir diye de bunu bir kader olarak karşılayamayacağımızı, tam tersine yapılması gerekenin amansızca üzerine yürüyerek aydınlığa, yaşama yol açmayı bilmek olduğunu, bunun da bir PKK tarzı olduğunu hep vurguladık.

Peki durum böyle iken, şimdiki halde bizim için esas olan nedir? Bu anın, dönemin en temel vurgusu, görevi nedir? Hemen belirtelim ki bu, ordulaşmada çok önemli bir adımı atmaktır. Bu, belki de tarihte hep başkalarına asker olmuş bir halkın, başkaları eliyle kendini vuran bir halkın kendisi için, şerefi ve onuru için; kaybettiği her şeye, yediği her türlü darbeye, içine girdiği her duruma, insanlık adına asla kabul edilemeyecek ne varsa hepsini yaşamaya mahkum edilmiş bir halkın kör kaderine, kabul edilmemesi gereken gidişata karşı en yalın, en keskin, en sonuç alıcı eylemi ve bunun altında düşünce ve siyasetini esas alarak düşmana kestirmeden vurma sanatıdır. Bu dönem, vururken kazanma sanatının adı olan bir ordulaşmaya, bir halk ordulaşmasına büyük adım atmayı gerçekleştirme anıdır. Nereden bakılırsa bakılsın, nereden getirilirse getirilsin, nereye götürülmek istenirse istensin şimdi her şeyimizi böylesine başarma şansı yüksek, kolay yenilemeyecek bir ordulaşmanın gerçekleştirilmesi için seferber etmek ve bunun her şeyimiz olduğunu bilmek durumundayız.

Libya ve Suriye'ye...

Baştarafı 12. sayfada
tezleriyle Ortadoğu dengelerini kendisinde düğümleme peşinde koşarken, Suriye'nin Ortadoğu üzerindeki belirleyici politikasını kendi emelleri önünde en büyük engel olarak görüyor. TC bugün Kürt ulusal mücadelesi karşısında alabildiğine sıkışmıştır. Bu sıkışmışlıkla sağa sola saldırma tehditleri yapmaktadır. Kuzey Kürdistan'da Kürt halkı savaşı tırmandırırken, güney parçalarda çözüm arayacak kadar aptal ve kör bir politika sergilemektedir. TC'nin tavizleri dahi artık hiçbir işe yaramamaktadır. Suriye değişen dünya konjöktürü içinde kendi tutumunu sürdürmeyi hedeflerken manevra alanlarını da genişletmeye çalışmaktadır. Emperyalizme karşı Suriye ve İran'ın politikalarının uzun süre değişmeyeceği göz önünde olan bir gerçek. ABD'ye ve onu bölgedeki kuklası olan TC'nin Türk-İslam birliğine karşı olan güçlerle, Arap cephesi içindeki güçlerle, direniş eğilimiyle birlikte olmak ve teslimiyete karşı mücadele etmek temelinde daha sağlıklı ilişkiler gelişecektir. Olaylar daha çok bölgesel temellere oturmaktadır ki, bu da zaten Kürt halkının öncüsü PKK'nin başından beri esas aldığı bir durumdur. Başkan APO, yakın geçmişi ve geleceği değerlendirirken, şu gerçekleri belirtmektedir: *"Bölge halklarının özgürlüğü, eşitliği ve kardeşliği önünde emperyalizmin sonuna kadar desteklediği iki engel vardır, siyonizm ve kemalizm. Siyonizm, kemalizmin ikiz kardeşidir ve onu ortaya çıkarandır. Günümüzde siyonizmi ayakta tutan Türk faşizmidir... Bölgenin en mazlum halklarından Filistin ve Kürdistan halklarının siyonizme ve kemalist faşizme karşı yürüttükleri mücadeleler, emperyalizm ve her türlü gericiliğe karşı da yürütülen mücadeledir. Bu iki halkın yürttüğü savaşın, Ortadoğu halklarının kaderini bağımsız, özgür ve kardeş kılmada belirleyici rol oynadığı son derece açıktır.*

İran somutunda islami devriminin olumlu özelliklerini, Arap sahasında siyonizme ve gericiliğe karşı Suriye'nin tarihi önderliği ve Türkiye'de kendini devrimci bir temelde yenilemeyle karşı karşıya olan sosyalizm birikimlerini, daha çok da Kürdistan somutunda olumlu yönleriyle bir senteze kavuşturma durumunda olan PKK, tarihi bir adımı bu temelde atmıştır. Kürdistan tüm bu gelişmelerin en olumlu yanlarını, PKK somutunda kendi tarihi özelliklerini ve güncel kurtuluş sorunlarını doğru bir temelde çözmenin örneğini sergileyerek karşılıyor.. Çok iyi bilinmelidir ki, Kürdistan'da kazanacak devrim, Ortadoğu halklarının kazanan devrimi bu da insanlığın baskı ve sömürü düzenine karşı kazandığı en temel enternasyonalist devrim demektir.."

Sonuç

Ortadoğu'da Mısır-İsrail ilişkilerini belirleyen Camp David anlaşmasıyla yeni bir süreç açılmış, İsrail'in Lübnan saldırısı ile bu süreç yeni bir bölgesel dengeye ulaşmıştı. 1980'li yıllardaki siyasal yaşamı ve mücadeleyi belirleyen bu sürecin ana özelliği ABD emeryalizminin ve bölgedeki işbirlikçi gericiliğin saldırganlığı, savaşlar ve böylece bölgedeki devrimci ilerici güçlerin ezilip teslim alınması çabası idi. İsrail'in tükenmek bilmeyen saldırıları, Irak'ın İran'a saldırısı, 12 Eylül faşist rejimi ve doğrudan ABD askeri saldırıları bu dönemin askeri güç kullanımı, bölgede açık bir siyasal bloklaşma yarattı. Arap devletleri ve siyasal güçleri de bu bloklaşmaya göre kendi aralarında iyice parçalandılar. İran islam devriminin yarattığı ABD karşıtı rüzgar, Irak saldırısı ile durdurulmak, İsrail saldırısı ile Arap direniş güçleri teslim alınıp Mısır ve Arafat gibi teslimiyete zorlamak, Mısır, Irak, Suudi ve Ürdün gibi işbirlikçi Arap gericiliği, Türkiye önderliğinde birleştirilerek bölgede gerici siyasal tahakküm kurulmak istendi. Bu planlı saldırılara karşı Suriye, Libya, İran ve Lübnanlı ilerici güçler direndiler. PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi Türkiye'ye biçilen rolü bütünüyle işlemez kılıp boşa çıkardı. Filistin kurtuluş hareketi, bölgedeki ve Arap alemindeki bu bölünmeye göre kendisi de parçalamaya uğradı. 1980'li yıllar boyunca gelişerek süren bu direnişler, bölge üzerinde emperyalist ve gerici tahakküm kurma amaçlarını boşa çıkardı. ABD planlarını ardı ardına bozguna uğrattı. Filistin hareketini tasfiye etme ve Araplarda teslimiyeti egemen kılma çabalarını etkisiz kıldı. Ortaya çıkan bu sonuçlar, Irak-İran arasında ateşkes ve Filistin intifadası temelinde 1988 yılından itibaren bölgede yeni siyasal yapılanma, yeni dengelerin oluşması süreci başladı.

Özellikle ABD-SSCB arasındaki ilişkilerin gelişimi ve 1989 yılında Doğu Avrupa ülkelerinde yaşanan olayların etkisi, bu süreci daha da hızlandırdı. 1990'lı yıllara girerken bütün dünyanın gözü Ortadoğu'ya çevrildi. ABD, Türkiye ve İsrail'in etkinliğini daha da arttırarak bölge devletlerini işbirliğine zorlama, buna karşı direnen güçleri tasfiye etme çabalarını daha da hızlandırdı. SSCB, izlediği teslimiyet politikasının gereği olarak, başta İsral'le ilişki kurmak dahil, herkesle iyi ilişkisi olan bir güç olmaya yöneldi. Onlarca yıldır hiçbir diplomatik ilişkisi olmayan Doğu Avrupa ülkeleri bir bir İsrail'le ilişki kurmaya başladılar. Filistin sorunu ABD-Mısır-Arafat üçgeninde çözümlenemediği gibi Madrid'te yapılan Ortadoğu görüşmelerinde de bir sonuç alınamadı. SSCB'de yahudi göçü ve işgal altındaki topraklara yüzbinleri bulan yeni yahudi yerleştirilmesi olayı ortaya çıktı. Bölgenin Filistin ve Kürdistan gibi ulusal sorunlarına ve dayatan toplumsal sorunlarına yeni sorunlar eklenir oldu. Su sorunu, rehineler sorunu hala tam anlamıyla çözümlenmeyişi, devletler arasındaki anlaşmazlıklar, Türk-İsrail işbirliğinin Araplar için yarattığı tehditler, bölgedeki durumu daha da gerginleştirdi. Bölgede barış sözleri edilirken ABD'nin kendisinin yarattığı Saddam belasının, tıpkı Panama Devlet Başkanı Noriega gibi, denetimden çıkıp kendi çıkarlarına ters düşmesiyle başlayan savaş ve SSCB'deki reel sosyalizmin iflası bölgedeki güçlerin yeni yapılanma içinde yeni bloklaşma arayışlarına girmesiyle bölgede yeni bir durumun başlangıcı da oldu.

İşte tüm bu gelişmeler içinde tutumlarını kararlıca sürdüren Suriye-Libya ve Küba'ya karşı emperyalizm tehditlerini daha da yoğunlaştırmaktadır. Her üç ülkenin ABD'nin yaratmak istediği yeni düzen koşullarını zorlamaları, emperyalizm tarafından büyük tehlike ve en büyük engel olarak görülerek okonomik, siyasal bir abluka çerçevesi içine alarak boyun eğdirmek istemektedir. Tüm bu gelişmeler Ortadoğu bölgesinde devrimci ve ileri güçler arasındaki ilişkilerin daha da gelişeceğini göstermekte ve emperyalizmin Ortadoğu üzerindeki emelleri önüne daha da büyük setlerin çekilmesi çabalarını hızlandırmaktadır.

Kürt aydınları ulusal meclisi tartışıyor

Baştarafı 6. sayfada
ki, PKK ile Talabani veya PKK ile Barzani bir araya gelirse de bu Kürtlerin birliğinin oluşumu anlamına gelmiyor. Kürtlerde kırk tane örgüt var. Bunlar bir araya gelirse, bu birlik olduğu anlamına gelmiyor, ki seminerler esnasında da bir arkadaş ifade etti, birçok örgüt birleşmiştir. Kürdistani Cephe, Tevger vb. Ama bu Kürt halkının birleştiği anlamına gelmiyor. Bu örgütler gerçekten ne kadar Kürt halkını temsil ediyorlar? Veya bu örgütler bir söz söylediklerinde, bir karar verdiklerinde Kürt halkı ne kadar harekete geçiyor? O halde birliği, halkın birliğini gerçekleştirmek ayrı bir şeydir, bazı adamları bir araya getirmek ayrı bir şeydir. Bunları birbirine karıştırmamak gerekiyor. Bizce Kürdistan halkının birliği Kürdistan'da bir halk meclisinin oluşturulmasından geçer. Bu meclis yalnız Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, dört parça Kürdistan'da bütün Kürdistan'ı kapsayan bir meclis olmalıdır. Ve bu meclisin üyeleri bizzat Kürt halkı tarafından seçilmelidir. Kürt halkı tarafından seçilen bu meclisin üyeleri, Kürt halkının gerçek iradesini temsil edeceklerdir. Kürt halkının birliğini bu kurumda temsil edecekler dir. Kürt halkının geleceği ile ilgili bu kurumdan kararlar çıkaracaklardır. O halde böyle bir meclis nasıl kurulabilir, nasıl oluşabilir? Bunun yöntemi hakkında kısa bir şey söylemek istiyorum:

Şimdi seçim şart. Dört parçada seçim şart. Milletvekillerinin, halk temsilcilerinin belirlenmesi için. Bunun yöntemleri bizce bugüne kadarki tartışmalardan, halkla yapılan çok sayıdaki tartışmalardan belirli oranda ortaya çıkıyor. Bundan sonraki tartışmalarda da ortaya çıkacaktır, ki tartışmalar da sürecek. Kürdistan'ın her yerinde, bütün kasabalarında, bütün şehirlerinde, bütün köylerinde bu tartışmalar sürecek ve sonuçlara doğru gidilecektir. Onun için bu yöntemlerden birisi bugün TC'de veya genel olarak Kürdistan'ı işgal eden sömürgeci devletlerde bir referandumun dayatılmasıdır. Yani bir referandum yapılsın. Eğer kan dökülmemesi isteniliyorsa, bir referandum kabul edilsin. Referandumda halka, Kürt halkına şu sorular sorulsun: Sen özgür ve bağımsız mı olmak istiyorsun, yoksa bugüne kadar yaşadığın gibi mi yaşamak istiyorsun? Bu sorular sorulmadan ve referanduma gidilmeden önce, şu koşulların sağlanmasını istiyoruz:

Birincisi; TC ve Kürdistan'ı işgal eden diğer güçler hangi propaganda araç ve imkanlarına sahipseler, Kürt halkını temsil eden veya Kürt halkına öncülük yapanların da o kadar araç ve propaganda imkanına sahip olması gerekir. İkincisi; Türk ve diğer sömürgeci orduların kendi kışlalarına çekilmesi gerekir. Türk ordusuna ve diğer sömürgeci güçlere karşı silahlı mücadele veren devrimci kuvvetler ise bunlara karşı silah kullanmasın. Üçüncüsü; referandum, uluslararası kuruluşların gözetiminde ve denetiminde yapılsın. Halk gerçek iradesini belirlesin, halkın gerçek iradesi eğer ben özgür ve bağımsız yaşamak istiyorum biçiminde ortaya çıkarsa, o zaman halk başta kendi ulusal meclisini, onun peşinden de kendi ulusal hükümetini ve bütün ulusal kurumlarını yaratsın, yarattıktan sonra da Kürdistan halkı Suriye ile birlikte mi yaşamak istiyor, Türkiye ile birlikte mi yaşamak istiyor, İran'la birlikte mi yaşamak istiyor, bilmem başka bir ülke ile birlikte mi yaşamak istiyor veya hiç kimseyle birlikte yaşamak istemiyor mu, bu belli olacak. Yani bir halkı temsil eden ulusal meclis, kurumlar buna karar versin. Birinci yöntem bu.

Bu bundan sonraki mücadelenin hedeflerinden de bir tanesidir. TC'ye ve diğer sömürgeci güçlere karşı bağımsızlık mücadelesinin geliştiği her parçada bu dayatılacaktır. Ya kabul edilecek ya da mücadele sürecek. Bu zorla kabul ettirme yöntemidir, ama tek bir yöntem değildir. Referanduma gidilmeden önce de bir ulusal meclisi oluşturmanın yolları ve yöntemlerini bulmak mümkün. Kürdistan'da belediye başkanları halk seçimiyle seçilebilir. Belediye başkanlıkları ulusal bir mecliste bir halkı temsil edebilecek niteliklere sahip olup olmadıklarını göz önünde bulundurularak seçilebilirler. Belediye meclis üyelerini yine bu statüde değerlendirip seçmek, köy muhtarlarını, köy ihtiyar heyetini yine bu statüde değerlendirerek seçime gitmek, Kürdistan'daki çeşitli derneklerin; esnaf dernekleri, memur dernekleri, avukat baroları gibi çeşitli kuruluşların yöneticilerini bu statüde bir statüye tabii tutarak seçmek ve ileride bunlar arasından seçilecek kişilerle bir meclise gitmek, seçilmiş Kürt milletvekillerini bu meclise davet ederek, bu meclisi oluşturma da bir yol veya yöntemdir.

Yine, Botan ve Behdinan alanında Türk sömürgeciliğinin askeri otoritesi dışında, alayları ve kışlaları dışında bir otoritesi kalmamıştır. Buralarda köy meclislerini, kasaba meclislerini oluşturmak, şehir meclislerini oluşturmak veya mıntıka meclislerini oluşturmak mümkündür. Ve bu meclisler aracılığıyla bu meclislerin kendi aralarında üyeleri seçmesi ve diğer bazı bölgelerde bazı temsilcileri istemek ve bu temsilcilerle birlikte bir ulusal meclise gitmek yine mümkündür. Ama Kürdistan gibi baskının, zulmün çok egemen olduğu bir yerde bütün halkın katılımını gerçekleştirmek çok zor. Almanya'da bile halkın %75-76'sı ancak seçimlere katılıyor. Bizden önce ulusal kurtuluş mücadelesi vermiş ülkelerin birçoğu, ilk meclisi oluşturdukları zaman seçim bile yapmamışlardır. Ama Kürdistan'da halkı gerçekten temsil edebilecek, halkın iradesi, halkın gücü ortaya çıkmıştır. Ve temsilciler mutlaka seçimden geçerek oluşmalıdır.

Kürdistan'ın dört parçasında birlik nasıl sağlanır? Bu yönde sorular da gelmişti. Ulusal meclis Kürt halkının özgürlüğünü ve bağımsızlığını hedefleyen bir mecilistir. Emperyalizm ve Avrupa ülkeleri otonomi ve özerkliği bağımsızlık mücadelesinin panzehiri olarak kullanmak istiyor. Biz diğer Kürt güçlerinin bu politikaya yatmamalarını istiyoruz. Kürdistan'da bağımsızlık mücadelesi geliştiği için emperyalizm bazı haklarla kendilerini kandırmak istiyor. Yoksa hiçbir zaman emperyalizm onlara bu hakları ne vermeyi uygun görüyor ve ne de gerçekten onlar bir otonomi hak edecek kadar bir mücadele vermişlerdir. Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlüğünden yana olan bütün Kürdistanlı güçlerin eğer seçim sonucu halk tarafından seçilirlerse Kürdistan Ulusal Meclisi'nde kendilerini ve halkı temsil etme yetkileri olmalıdır. Ama eğer Kürdistan'da bağımsızlığa karşı bir güç olacaklarsa, çelişkiler onlarla halkımız arasında devam edecektir.

Nedim Dara: *Konuşmacı tüm arkadaşlara bizi aydınlattıkları için teşekkür ediyoruz.*

Not: Bu konuşmalardan sonra izleyicilerin konuşmacılara yönelik çok sayıda sorusu ve konuşmacıların bunlara cevaplarıyla açık oturuma devam edildi. Ancak soru ve cevapların uzun olması nedeniyle, bunları gelecek sayıda yayınlayacağız.

Kürt kadını kendini...

Baştarafı 11. sayfada
lumlu. Örgütten kaynaklanan yetmezlikler de var. Bunlar, daha çok 3 Mayıs günü tartışılıyor.

Bölgelerin raporları okunuyor. Hemen hemen hepsi birbirine benziyor. Kadınlar kendi çalışmalarını bile rapor etmekte, konferansa hazırlanmada yetersiz kalıyor. Raporlardan ortaya çıkan sonuç bu. Onu da erkeklere kaptırmışlar, bu yüzden de çoğu bölgenin raporlarını da erkekler yazmış, faaliyet yürüten kadınların kendisi değil. Yöneticilerin kadınların sorunlarına çözüm getirmede yetersiz kaldıkları, ciddi bir eğitim ihtiyacının olduğu, kendilerine yeterince güvenerek çalışmalara katılmadıkları, bu yüzden çıkan sorunlar karşısında atıl kaldıkları, ya da erkeklerden destek aradıkları, bu nedenle de yeterince ne kendilerini, ne de örgütü geliştirebildikleri, sorunlara yüzeysel yaklaştıkları söyleniyor. En önemli sorunlardan biri de insanları yeteneklerine, istek ve güçlerine göre görevlendirememe, ya tüm işleri kendi sırtına alarak bunların altında ezilme, ya da kişilerin yetenekleri ve güçleriyle orantılı olmayan bir görevlendirme yapıp arkasından da bunlardan verilen görevleri başarmalarını isteme gibi bir durum ortaya çıkıyor. Tabii konu kadın örgütlenmesi olduğu için, bu çalışmalarda yer alan kadınlar arasında karşılıklı sevgi, saygı ve güvenin geliştirilmesi, birbirini çekiştirme ve dışlama eğiliminden -aslında huyundan demek daha doğru olur- kurtulunması önemli bir sorun olarak kabul ediliyor.

Delegelerin ortak katılımıyla yürütülen bu tartışmaların sonuçları, güçlü bir deneyim aslında. Eğer iyi değerlendirilebilirse, bundan sonraki çalışmalara ivme kazandırabilir, eski yapı aşılabilir. Tartışmalardan ortaya çıkan sonuç bu oluyor.

Daha önce yönetimde yer alanlar, tüm delegelerin önünde özeleştirilerini veriyorlar, delegeler de eksik gördükleri noktaları tamamlıyor. Yeni yöneticiler seçiliyor, görevlerini yapacaklarına dair söz veriyorlar tüm delegelere.

Konferans, tüm delegelerin toplu halde ayağa kalkarak Cephe Andı'nı okumalarıyla son buluyor. Cephe Andı'nı okumak kadınların hepsini çok duygulandırıyor, hatta içlerinde kendini tutamayıp ağlayanlar bile oluyor. Daha sonra hep birlikte halay çekiyorlar coşku içinde.

YARGI

TC halkımıza katliam işbirlikçilere parti sunuyor

Baştarafı 6. sayfada
kitlesel olarak kanını döken yurtseverlere karşılık, özgürlük mücadelesine karşı savaşan ve her gün halkımızın kanını döken hainlerin, çetelerin, uşakların partisi olduğunu her Kürt yurtseveri bilmektedir. Bu partinin yüzlerce yıldır halkımız üzerinde sömürgecilik ve katliam uygulayan devletin partisi olduğunu da bilmeyen yoktur.

O halde aydınlarımıza ve kendisine demokratım diyenlere düşen görevler nelerdir?

Oynanan bu oyuna karşı duyarlı olmak ve istenilen bu ortamı deşifre etmek elbette önemli bir görevdir. Kürdistan üzerine oynanmak istenilen bu yeni oyunu boşa çıkarmakta sizlere önemli görevler düşmektedir. Yurt içinde ve yurt dışında bu rezil oyunu deşifre etmek, nedenlerini, niçinlerini ortaya koymak da yine aydınlarımıza ve kendine demokratım diyenlere düşmektedir. Böylesi bir onurlu çabanın sahibi olmak, sıkışan düşmanı daha da sıkıştırarak kurtuluşu yakınlaştırmak, milli mutabakat çerçevesini parçalayarak Türkiye halkını devrimin sıcak ortamına çekmek, yurtsever örgütlenmeler yaratarak halkı daha hızlı bir şekilde devrimin kanalına akıtma görevlerini üstlenelim. TC'nin bu iğrenç oyunlarını ve bu oyunlarına kukla olan ihanetçi çevreleri devrimin ateşi ile yakarak devre dışı bırakmak da yine belirtilen görevlerin kapsamında yer almaktadır.

TC büyük bir yanılgı içinde kendini avutmaktadır. Halkımız ve öncüsünün içiçeliği ve ayrılmaz bütünleşme durumu kendiliğinden değil, uzun yıllara sığan bir mücadelenin sonucudur. Dolayısıyla ilmik ilmik örülen bu birliğin zedelenmesi, bozulması asla mümkün değildir. Terör ve katliamlarla bu birlikteliği çözmeyi denediler, fakat başaramadılar. Şiddete devam etmekle birlikte, çeşitli yöntemlerle de ömür uzatmayı denemek isteyen TC, bu nedenle bir Kürt partisine ihtiyaç duymaktadır. ANAP Başkanı Mesut Yılmaz'ın "teröre karşı kurulacak cephe" nin içinde Kürtlerin de olmasını istemesi tamamen bu amaçlıdır. Gövdesi Ankara'da, ayakları Avrupa'da olan bir Kürt partisi! İhanetin doruğunda bir Kürt partisi! Yakıp yıkmakla övündüğü mehmetçik şişirmesiyle, şatafatlı turancılık ve yeni Türkçülükle, o onlarca devleti, halkı egemenliği altında bulunduran Osmanlıların torunları oldukları propagandalarıyla ve dış destekli terör hareketleriyle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında başaşağı giden sömürgeci Türk devletinin umudunu kuracağı Kürt partisine bağlaması, umutsuzluğun en büyüğü olmaktadır ve 70 yıllık şatafatlı tarih de böylece tarihin çöp sepetine atılmaktadır. Durum ayan beyan ortadayken, TC, cumhuriyetin 73. ve 74. yıldönümlerini kutlayabilir mi dersiniz?

İşte vahşetin resimleri

Adı: **Şevki Akıncı**, 16 yaşında, Mêrdîn-Hezex Gelîkûr (Çukurdere) köyünde doğmuş. 9 Nisan 1992 günü düşman askerleri köyüne gider. Gerisini kendisi anlatıyor: *"Komandolar büyük bir ateş yaktılar. Ateşin köze dönüşmesinden sonra 'ya bize silah verirsin ya da seni ateşe atarız' diyerek tehdit ettiler. 'Olmayan silahı size nereden getireyim' dedim. Bunun üzerine beni közlerin üzerine yatırdılar."*

Közler üzerinde pişmiş, ama henüz ölmemiş belden yukarı görüntü "halka şefkat" politikasının komedyasıdır.

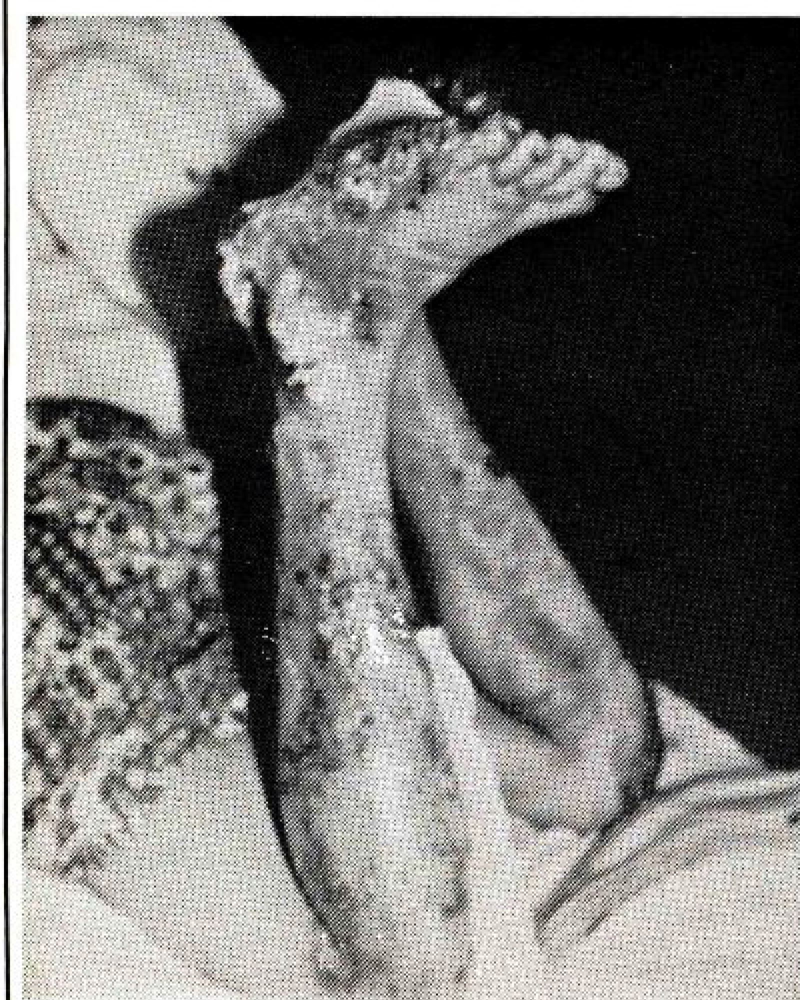
Şu sırt üstü pişmiş haliyle genel görüntüsüdür Şevki'nin. Kürdistan'da çoktan yakılan insan haklarının ve insan haklarıyla ilgili söylenen bütün palavraların resmidir.

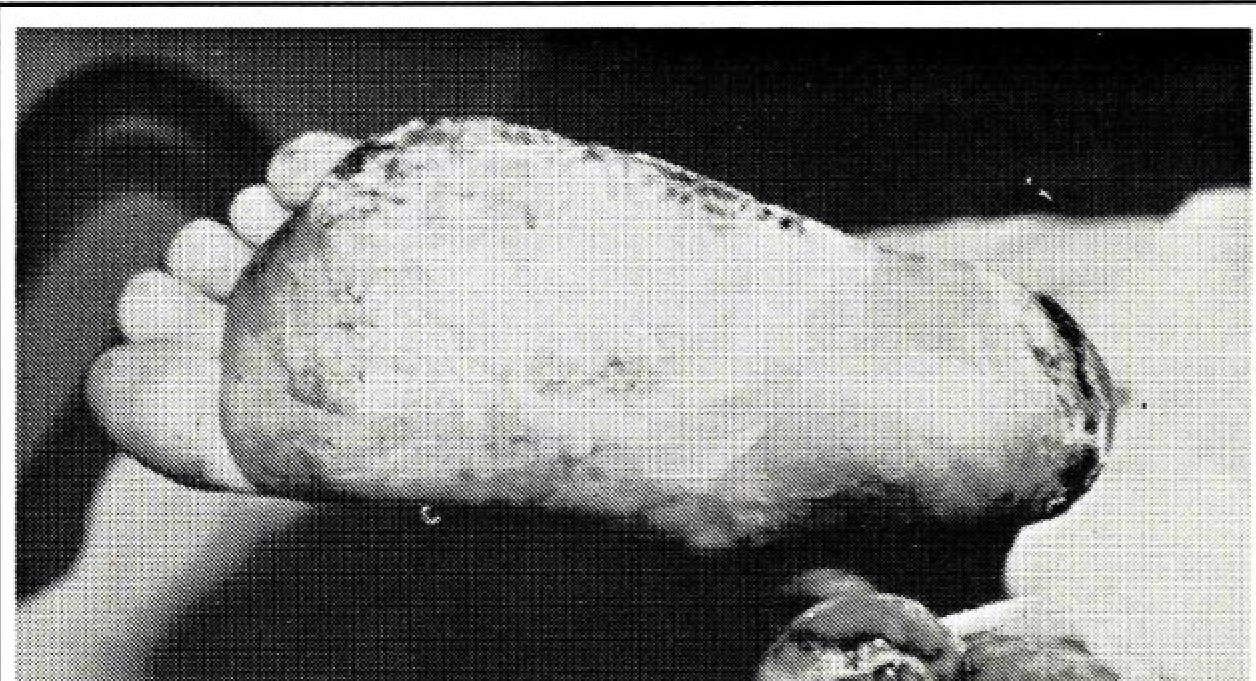
Ayaklarını böyle közlerde pişirdiler. O yanarken, onlar yamyamlar gibi yanan etin kokusunu ciğerlerine çekerek kahkahalar attılar.

Bunlar zavallı ayaklarıdır Şevki'nin. Ne ağzı, ne dili, ne beyni, ne gözleri var ayakların. Ama bu halleriyle bütün vahşetini anlatabiliyor Kürdistan'daki düşmanın.

Bunlar da ateşte kızartılmış dizlerin yandan görüntüsüdür. Vahşetin aynası, barbarlığın belgesi, insanlığın yüz karasıdır.

Yamyamlar için pişmeye hazır hale gelmiş sol ayağın görüntüsü, Kürdistan'da insan haklarının aynasıdır. Koalisyon hükümetinin son uygulamalarının en önemli kanıtıdır.